

Jaarverslag **2013-2014**

Inhoud

DEEL 1 Voorstelling van de Raad voor Vergunningsbetwistingen	11
<i>Hoofdstuk 1 De Raad als administratief rechtscollege</i>	<i>13</i>
1. Historiek	14
1. Oprichting	14
2. Ontbreken van een overgangperiode	17
3. Terugblik op de eerste werkjaren van de Raad	18
4. Vooruitblik	19
2. Bevoegdheden en procedure voor de Raad	19
1. De rechtsmacht	20
2. De rechtspleging	21
3. De procedure	22
<i>Hoofdstuk 2 De Raad als organisatie</i>	<i>25</i>
1. De missie, de visie en de strategische doelstellingen	26
1. Decretale basis en opzet	26
2. De missie en de visie van de Raad	26
2.1. De missie	26
2.2. De visie	26
3. De strategische doelstellingen	27
2. Het regelgevend kader voor de organisatiestructuur	27
1. Decretale structuur	27
2. Het organisatiebesluit van de Raad	28
3. Het reglement van orde van de Raad	28
3. Organisatiestructuur	29
1. Organogram	30
2. Functies binnen de Raad	30
3. Rollen binnen de Raad	30
4. Beleidsmodel	31
5. Huidige personeelsformatie	32
5.1. Raadsleden	32
5.2. Aanvullende raadsleden	33
5.3. Griffiers	34
5.4. Juristen	34
5.5. Coördinatiejurist	34
5.6. Griffiemedewerkers	34
4. Procesoptimalisatie	35
1. Interne organisatie	35
2. Dossieropvolgingssysteem	36
3. Monitoring	36
4. Werklastmeting	37
5. Website	37
6. Overleg met stakeholders	38
7. Griffie	38
8. Communicatie met procespartijen	38

9.	Huisvesting	38
	<i>Hoofdstuk 3 De Raad in cijfers</i>	39
1.	Aanhangigmaking	40
1.	Verzoekschriften	40
2.	Regularisatie	41
3.	Verzoekende partijen	42
4.	Aard van de vordering	43
2.	Het voorwerp van het beroep	43
1.	Aard van de bestreden beslissing	43
2.	Voorwerp van de bestreden beslissing	44
3.	Verwerende partijen	45
3.1.	Aard van de verwerende partij	45
3.2.	In de reguliere procedure	45
3.3.	In de bijzondere procedure	46
3.	Tussenkoms	47
4.	Zitting	47
5.	Uitspraak	48
1.	Algemeen overzicht	48
2.	Overzicht van de uitspraken in de procedure van de vereenvoudigde behandeling	50
3.	Overzicht van de uitspraken in de vernietigingsprocedure	50
4.	Overzicht van de uitspraken in de schorsingsprocedure	52
5.	Overzicht van de uitspraken in de procedure van de versnelde rechtspleging	53
6.	De stand van de zaken die hangende zijn	54
1.	Zaken die ingediend zijn tijdens het eerste werkjaar 2009-2010	54
2.	Zaken die ingediend zijn tijdens het tweede werkjaar 2010-2011	55
3.	Zaken die ingediend zijn tijdens het derde werkjaar 2011-2012	56
4.	Zaken die ingediend zijn tijdens het vierde werkjaar 2012-2013	58
5.	Zaken die ingediend zijn tijdens het vijfde werkjaar 2013-2014	59
7.	Evaluatie van uitstroom en behandelingstermijnen	61
1.	Instroom ≠ uitstroom qua aantallen	61
2.	Evaluatie van de globale uitstroom tijdens het vijfde werkjaar	62
3.	Evaluatie van de uitstroom in verhouding tot het personeelskader van de Raad	63
4.	Evaluatie i.f.v. de door de Raad vooropgestelde doelstellingen	64
5.	Bestuurlijke lus en bemiddeling	66
6.	Behandelingstermijnen	68
6.1.	Algemeen	67
6.2.	In concreto	68
8.	Cassatieberoepen	69
	DEEL 2 De rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen	71
	<i>Hoofdstuk 1 De grote lijnen van de rechtspraak</i>	73
1.	Inleiding	74
2.	Overzicht van het contentieux	74
1.	Ontvankelijkheid van de vordering	74
2.	Onderzoek van de schorsingsvordering	82
3.	Onderzoek van de vordering tot vernietiging	89

<i>Hoofdstuk 2 Toegang tot de rechtspraak van de Raad</i>	117
1. Afschrift van de uitspraken	118
2. Website van de Raad	118
1. Publicatie van de uitspraken	118
2. Zoekfunctie	119
 <i>Bijlage 1 Uittreksel uit de VCRO, zoals deze gold voor de beroepen ingediend vóór 1 januari 2015</i>	127
<i>Bijlage 2 Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juni 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen</i>	143

Voorwoord

Geachte lezer

De Raad voor Vergunningsbetwistingen sluit met dit jaarverslag het werkingsjaar 2013-2014 af en biedt u opnieuw aan de hand van onder meer omstandig en gedetailleerd cijfermateriaal een onbeperkte kijk op de organisatie, de werking en de rechtspraak van de Raad. Het vijfde jaarverslag, en naar aangenomen mag worden het laatste in de huidige vorm, leert u dat de Raad het afgelopen werkingsjaar 1162 uitspraken heeft gedaan, waarvan 917 einduitspraken.

Deze op het eerste zicht hoopvolle tendens houdt evenwel ook een waarschuwing in. Want ook al werden met deze cijfers de interne en externe doelstellingen gehaald, vastgesteld moet worden dat de grenzen van het haalbare stilaan zijn bereikt en misschien zelfs werden overschreden. Het inwerken van de aanvullende raadsleden en de voorbereidingen van de opstart van de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges (DBRC) hebben het voorbije jaar veel tijd en energie van de vier vaste raadsleden van de Raad gevegd en hebben hun aandeel in de uitstroom doen dalen. Dit nog los van de vaststelling dat langdurige afwezigheden door ziekte van de vaste raadsleden niet kunnen opgevangen worden en evenzeer een nadelige impact hebben op het aantal (eind)uitspraken dat, in redelijkheid en gelet op het bestaande personeelspotentieel, kan worden gegenereerd binnen een evenzeer redelijke termijn.

De oprichting van de DBRC, vanaf 1 november 2014 de 'back-office' van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandhavingscollege en van de provinciale Raden voor Verkiezingsbetwistingen die worden samengevoegd tot de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, biedt vanzelfsprekend opportuniteiten. De griffiers, referendarissen en het ondersteunend personeel worden gecentraliseerd in één Dienst teneinde de Vlaamse bestuursrechtscolleges, met behoud van hun eigenheid, nauwer te laten samenwerken en zo te komen tot een efficiënt en kostenbesparend geheel. Ook op het vlak van de rechtspleging wordt, middels eenzelfde procedurereglement, naar efficiëntiewinsten gestreefd.

Zowel de oprichting van de DBRC zelf, evenals de inwerkingtreding van een nieuwe gemeenschappelijke procedure, inclusief de mogelijkheid tot het instellen van vorderingen tot schorsing bij 'uiterst dringende noodzakelijkheid' (UDN) – op korte termijn, als de toekomstige bevoegdheidsuitbreidingen op het vlak van bestuurlijke handhaving ruimtelijke ordening en het contentieux van de omgevingsvergunning – op middenlange termijn, nopen tot daadkrachtige investeringen in mensen en middelen, ook binnen de huidige budgettaire context in Vlaanderen.

In een gemeenschappelijk memorandum aan de nieuwe Vlaamse Regering wezen de voorzitters van de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Milieuhandhavingscollege op het volgende, evenwel met de woorden van de Vlaamse Ombudsman die zijn oproep overigens herhaalde in zijn meest recente jaarverslag:

“De Vlaamse ombudsman rekent erop dat de Vlaamse overheid uit de moeilijke beginfase van zowel de afdeling Milieuhandhaving (AMMC) als de Raad voor Vergunningsbetwistingen lessen geleerd heeft en de winkel pas opent als alles klaar staat.”

Vanuit deze gedeelde en oprechte bezorgdheid vragen de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Milieuhandhavingscollege de nieuwe Vlaamse Regering om de DBRC alle kansen te geven zodat de winkel daadwerkelijk voldoende toegerust is op de dag van de opening. De gefaseerde implementatie van het in de vorige legislatuur door de Vlaamse Regering opgestelde businessplan vormt hiertoe ontegensprekelijk het uitgangspunt.

Doelgericht investeren in de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, vanaf 1 november 2014 verenigd in de DBRC, zodat deze rechtscolleges minstens hun essentiële kerntaken efficiënt en kwaliteitsvol kunnen uitoefenen, is investeren in rechtsbescherming en dus in de toekomst van Vlaanderen en die van haar burgers, ondernemingen en (lokale) overheden.

Zij zijn immers als eerste gebaat bij een transparante rechtsbescherming waarbij hun geschillen efficiënt, binnen een redelijke termijn en op een kwalitatief hoogstaande wijze worden beslecht.

Investeren in de DBRC, en de bestuursrechtscolleges die er de ruggengraat van vormen, is beleggen in gunstig leef- en ondernemersklimaat, in grote maatschappelijke investeringsprojecten die versneld gerealiseerd kunnen worden.

Investeren in de DBRC is, binnen de bestaande en toekomstige grondwettelijke context, een betekenisvolle aanzet geven tot een herkenbaar en volwaardig Vlaams Bestuursrechtcollege dat instaat voor de beslechting van alle bestuurlijke geschillen binnen de bevoegdheidsdomeinen van Vlaanderen.

Filip Van Acker
Voorzitter
15 oktober 2014

Synopsis

De Raad voor Vergunningsbetwistingen is een administratief rechtscollege, opgericht krachtens het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gewijzigd bij het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid en krachtens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) die op 1 september 2009 in werking is getreden.

Na de publicatie van het reglement van orde op 30 november 2009 in het Belgisch Staatsblad is de Raad vanaf 1 december 2009 operationeel.

Dit jaarverslag van de Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft betrekking op het vijfde werkjaar van de Raad, dat liep vanaf 1 september 2013 en eindigde op 31 augustus 2014.

Dit verslag is onderverdeeld in twee grote delen. Het eerste deel betreft een algemene voorstelling van de Raad, het tweede deel behandelt de rechtspraak van de Raad.

Het eerste deel omvat drie grote hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk betreft onder meer de procedure en de bevoegdheden van de Raad. In het tweede hoofdstuk wordt de organisatie van de Raad voorgesteld. Het regelgevend kader en de eigenlijke organisatiestructuur van de Raad worden verduidelijkt. Ook de verschillende vormen van interne procesoptimalisatie door de Raad worden aangestipt. In het derde hoofdstuk komen de cijfers aan bod die representatief zijn voor de werking van de Raad.

Het tweede deel van het verslag omvat twee hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk geeft een overzicht van verschillende relevante en principiële uitspraken uit de rechtspraak van de Raad van het vijfde werkjaar. Het tweede hoofdstuk verduidelijkt de ontsluiting van deze rechtspraak.

Deel 1

Voorstelling van de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Hoofdstuk 1

De Raad als administratief rechtscollege

1. Historiek

1. Oprichting

Krachtens het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gewijzigd bij het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid en krachtens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) die op 1 september 2009 in werking is getreden, werd de Raad voor Vergunningsbetwistingen, een Vlaams administratief rechtscollege, opgericht.

Het Grondwettelijk Hof heeft uitdrukkelijk erkend dat de deelstaten met toepassing van de impliciete bevoegdheden krachtens artikel 10 B.W.H.I. de in principe aan de federale wetgever gereserveerde aangelegenheid kunnen betreden om eigen administratieve rechtscolleges op te richten, op voorwaarde dat dit noodzakelijk is om hun eigen toegewezen bevoegdheden uit te oefenen, dat de aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is.¹

De noodzakelijkheidsvereiste toetst het Grondwettelijk Hof volgens zijn recente rechtspraak evenwel eerder marginaal, zodat het Hof de door de decreetgever ingeroepen redenen enkel verworpt wanneer die 'kennelijk onjuist' zijn.² De beoordeling van de noodzakelijkheidsvereiste komt aldus in de eerste plaats aan de decreetgever toe.

De Vlaamse decreetgever – de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement – heeft de noodzaak tot het oprichten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen duidelijk verantwoord in de memorie van toelichting van het ontwerpdecreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid:

“Noodzakelijkheid

601. De noodzaak om bij gewestdecreet over te gaan tot de instelling van de Raad voor vergunningsbetwistingen, ligt duidelijk besloten in het hierboven uiteengezette beleidsmatig kader.

Kort recapitulerend komt één en ander in essentie neer op het volgende :

1° De omzetting van het gewestelijk administratief beroep naar een jurisdictioneel beroep is nodig opdat :

o het beroep op gewestelijk niveau met voldoende waarborgen inzake objectiviteit en onafhankelijkheid zou worden omkleed, zeker nu het gelijkheidsbeginsel vereist dat het gewestelijk beroep opengesteld wordt voor alle belanghebbenden (en niet enkel voor de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar, het college van burgemeester en schepenen en de aanvrager)

¹ Grondwettelijk Hof nr. 8/2011 van 27 januari 2011, B.8.6. Zie ook Grondwettelijk Hof nr. 19/2001 van 14 februari 2001, nr. 33/2001 van 13 maart 2001 en nr. 49/2003 van 30 april 2003. Zie ook E. CLYBOUW, 'De Raad voor Verkiezingsbetwistingen en de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven: twee administratieve rechtscolleges in elkaars vaarwater', *CDPK* 2009, 217-245.

² Grondwettelijk Hof nr. 189/2002, 19 december 2002, B.7. en nr. 49/2003, 30 april 2003, B.8.3. Zie ook A. ALEN en K. MUYLLE, *Compendium van het Belgisch Staatsrecht*, Mechelen, Kluwer, 2004, 2^e uitgave, 346-347.

- o *een functiescheiding zou worden gerealiseerd tussen (enerzijds) de gewestelijke uitvoerende macht, belast met het uittekenen van het beleidsmatig, planologisch en reglementair kader waarbinnen vergunningen worden afgeleverd en (anderzijds) de instantie die vergunningsbeslissingen toetst op de naleving van dat kader.*
- 2° *Vergunningsbetwistingen raken op een rechtstreekse wijze aan de goede werking van de gronden- en pandenmarkt; onzekerheden over de vergunbaarheid van een project, een woning, een bedrijf,... of over de rechtmatigheid van een afgeleverde vergunning, leiden tot menselijke drama's, marktfalen, het afspringen van transacties, etc. Vanuit die specifieke ruimtelijkeorderingsgebonden vaststelling bestaat de nood aan een korte procedure, die binnen het jaar leidt tot een uitspraak ten gronde. Dergelijke procedure kan enkel worden gerealiseerd middels de uittekening van een rechtscollege, dat gebonden wordt aan strikte termijnen, en dat via een doorgedreven specialisatie in staat is om deze termijnen te halen.*
- 3° *Een volwaardige implementatie van het subsidiariteitsbeginsel in het vergunningencontentieux kan slechts worden gerealiseerd door de organisatie van een rechtscollege, dat immers oordeelt op grond van het recht (in ruime zin) en niet op grond van opportuniteitsoverwegingen.*
- 4° *Om de eenheid van het vergunningenstelsel te kunnen bewaken, moeten vergunningsbeslissingen "marginaal" kunnen worden getoetst op hun overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening. Enkel een rechterlijke instantie bezit vanuit de natuur van de rechterlijke toetsing over de discipline om het onderzoek van de "opportuniteit" van een beslissing te beperken tot de controle of de belangenafweging, die door de overheid gebeurde, niet kennelijk onredelijk is.*
- 5° *Die essentieel geachte marginale opportuniteitscontrole veronderstelt een zeer grondige kennis van het domein van de ruimtelijke ordening. Enkel vanuit die kennis kan terdege worden nagegaan welke opportuniteitsinschattingen redelijkerwijs verantwoordbaar zijn, en welke niet. Eén en ander onderbouwt de nood aan een gespecialiseerd college met een juridisch inzicht én een praktijkinzicht in de doorwerking van planologische doelstellingen in het vergunningenbeleid, eigentijdse visies op ruimtelijke kwaliteit en ruimtelijke draagkracht, architecturale aspecten, sectorale vereisten en technische specificaties die doorwerken in de vergunningenverlening, etc.*
- 6° *Het Regeerakkoord 2004-'09 heeft, onder belangrijke druk vanuit de lokale besturen, de beleidsdoelstelling verwoord dat openbare besturen voor de eigen vergunningsaanvragen de mogelijkheid moeten krijgen om "bij de Vlaamse overheid in beroep te gaan". Een slagkrachtig gewestelijk beroep tegen de Vlaamse overheid kan redelijkerwijs enkel worden opgedragen aan een gewestelijk rechtscollege.³*

[...] Om die reden is de memorie van toelichting grondig herwerkt en is duidelijker en meer nauwgezet aangegeven welke de precieze beleidsdoelstellingen zijn van het ontwerpdecreet en waarom deze concreet nopen tot de oprichting van de Raad voor vergunningsbetwistingen.

Bijvoorbeeld is meticuleus aangegeven dat het aspect "snelheid" niet zomaar een algemene, vage beleidsdoelstelling is (een "stoplap") ; er is op een onderbouwde manier verantwoord

³ Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 210.

waarom een snelle beslissing binnen het specifieke vergunningencontentieux beantwoordt aan heel concrete noden, m.n. het vermijden van langere verstoringen van de gronden- en pandenmarkt omwille van onzekerheden over het juridisch statuut van een onroerend goed en het tegengaan van daarmee samenhangende economische problemen (afspringende transacties) en menselijke problemen (onzekerheid over de vraag of “het dak boven het hoofd” nu al dan niet op regelmatige wijze is vergund).”⁴

Het was duidelijk de beleidsdoelstelling van de Vlaamse decreetgever dat over een bestreden (vergunnings)beslissing binnen een redelijke termijn een snelle en kwaliteitsvolle jurisdictionele uitspraak, met gezag van gewijsde, zou volgen.

Het Grondwettelijk Hof stelt in zijn arrest van 27 januari 2011 over de noodzakelijkheid van de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen als administratief rechtscollege dat de beoordeling door de Vlaamse decreetgever niet onjuist is:

“Uit de voormelde parlementaire voorbereiding blijkt dat de decreetgever de oprichting van een administratief rechtscollege noodzakelijk achtte, enerzijds, om het beroep bij de Vlaamse Regering te vervangen door een beroepsprocedure bij een onpartijdige en onafhankelijke instantie die over voldoende expertise zou beschikken om te kunnen oordelen of vergunningsbeslissingen in overeenstemming zijn met de goede ruimtelijke ordening en, anderzijds, om een snelle afhandeling van dat beroep te kunnen verzekeren. Het blijkt niet dat die beoordeling onjuist is.”⁵

Het Grondwettelijk Hof meent bovendien dat de procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen zich leent tot een gedifferentieerde regeling aangezien op het federale niveau er ook uitzonderingen zijn op de algemene bevoegdheid van de Raad van State en vermits de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State enkel uitspraak doet over beroepen tot nietigverklaring van de in artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vermelde akten en reglementen voor zover in geen beroep bij een ander administratief rechtscollege is voorzien.⁶

Ten slotte oordeelt het Grondwettelijk Hof dat de weerslag op de aan de federale wetgever voorbehouden bevoegdheid marginaal is, nu de bevoegdheid van de Raad voor Vergunningsbetwistingen beperkt is tot beroepen die worden ingesteld tegen de individuele beslissingen vermeld in artikel 4.8.2 VCRO.⁷

⁴ *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 213.

⁵ Grondwettelijk Hof nr. 8/2011 van 27 januari 2011, B.8.7.2.

⁶ *Ibid.*, B.8.7.8.

⁷ *Ibid.*, B.8.7.9.

2. Ontbreken van een overgangsperiode

De Vlaamse decreetgever voorzag evenwel met artikel 7.5.8 VCRO geen overgangsperiode tussen de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen op 1 september 2009 en het tijdstip waarop vergunningsbeslissingen bestreden konden worden bij de Raad.⁸

Ook de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, heeft deze overgangsbepalingen strikt geïnterpreteerd, ook al was op dat ogenblik het reglement van orde van de Raad nog niet door de Vlaamse Regering bekrachtigd.⁹

Begin oktober 2009 werd een eerste verzoekschrift ingediend bij de Raad.

Krachtens de decretale overgangsmaatregel opgenomen in artikel 7.5.8, §5 VCRO, schrijft de griffier van de Raad voor Vergunningsbetwistingen inkomende verzoekschriften pas in op het register, eens het reglement van orde van de Raad door de Vlaamse Regering is bekrachtigd.

De eerste (en tot op heden enige) griffier is op 16 november 2009 in dienst getreden bij de Raad en heeft diezelfde dag de eed als griffier afgelegd.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft ook op 16 november 2009 een reglement van orde aangenomen. De Vlaamse Regering heeft dit reglement op 20 november 2009 bekrachtigd. Krachtens artikel 4.8.42 VCRO treedt het reglement van orde in werking de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. De publicatie is op 30 november 2009 gebeurd.

Vanaf 1 december 2009 is de Raad voor Vergunningsbetwistingen derhalve operationeel.

Op dat ogenblik werd de Raad die toen bestond uit 3 raadsleden, ondersteund door 1 griffier en 1 griffiemedewerker.

Na de bekrachtiging, de daaropvolgende publicatie en inwerkingtreding van het reglement van orde is de griffier onmiddellijk gestart met het inschrijven van verzoekschriften op het register. De eerste beroepen werden vanaf 3 december 2009 geregistreerd. Een eerste zitting volgde al op 19 januari 2010.

⁸ Beslissingen van de deputatie tot toekenning of weigering van een vergunning, genomen vóór 1 september 2009, werden bestreden overeenkomstig de regelen die golden voorafgaand aan die datum.

Bij beroepsdossiers die bij de deputatie werden betekend vóór 1 september 2009, doch waarover de deputatie op die datum nog niet had beslist, konden de genomen beslissingen echter onmiddellijk worden bestreden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Dit geldt ook voor de beroepsdossiers die bij de deputatie werden betekend vanaf 1 september 2009.

Beslissingen van de Vlaamse Regering, de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar tot toekenning of weigering van een vergunning in eerste administratieve aanleg, genomen vóór 1 september 2009, werden bestreden overeenkomstig de regelen die golden voorafgaand aan die datum.

Bij vergunningsaanvragen die bij de Vlaamse Regering, de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar werden betekend vóór 1 september 2009, doch waarover het vergunningverlenend bestuursorgaan op die datum nog niet had beslist, konden de genomen beslissingen onmiddellijk worden bestreden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Dit geldt ook voor de vergunningsaanvragen die bij de Vlaamse Regering, de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar werden betekend vanaf 1 september 2009.

⁹ R.v.St. nr. 197.645, *Martens en Carron*, 6 november 2009.

De Raad heeft derhalve niet kunnen genieten van de gebruikelijke instapperiode, wat voor andere administratieve rechtscolleges wel mogelijk bleek.

3. Terugblik op de eerste werkjaren van de Raad

De Raad diende onmiddellijk operationeel te zijn. Dit gebeurde zonder het nodige ondersteunend personeel, zonder enige noodzakelijke interne organisatorische voorbereiding en zonder nuttige informaticaondersteuning.

In de jaarverslagen over de werking van de Raad tijdens de voorbije werkjaren werd ingegaan op deze precare situatie.

Eén bepalend element in de gebrekkige opstartfase van de Raad was de beperkte personeelsformatie gedurende de eerste twee werkjaren.

De Vlaamse Regering heeft slechts drie van de initieel decretaal vijf voorziene Raadsleden benoemd.¹⁰ Omwille van een in de praktijk te hoog gebleken decretale aanwervingsvoorwaarde van tien jaar nuttige beroepservaring kon pas op het einde van het eerste werkjaar een eerste statutaire jurist aangeworven worden. Omwille van budgettaire beperkingen in het begrotingsjaar 2010 zijn pas vanaf de tweede helft van het tweede werkjaar – vanaf januari 2011 – meerdere contractuele inhoudelijke medewerkers in dienst kunnen treden bij de Raad.

Dit heeft enerzijds gedurende de eerste werkjaren een grote impact gehad op de dagelijkse werking van de Raad en heeft anderzijds een blijvende impact op de behandelingstermijnen van de hangende beroepen ingediend tijdens deze twee jaren.

Een tweede beslissende factor is de instroom aan dossiers. Tijdens het tweede werkjaar werden immers 1073 beroepen bij de Raad ingediend, bovenop de tijdens het eerste werkjaar ingediende 753 beroepen, terwijl de Vlaamse decreetgever in de memorie van toelichting van het ontwerpdecreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid het aantal dossiers bij de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen inschatte op – slechts – een ruime 300 tot een kleine 350 beroepsdossiers op jaarbasis.¹¹

De Raad diende met andere woorden tijdens de eerste twee werkjaren met minder dan de helft van de personeelsformatie die voorzien was om 300 à 350 zaken te behandelen, meer dan het dubbele tot het drievoudige van de verwachte instroom te beoordelen.

Dit heeft uiteraard een effect op de doorlooptijden van de zaken ingediend bij de Raad tijdens de eerste twee werkjaren, waardoor de beleidsdoelstelling van een snelle en kwaliteitsvolle rechtsbescherming in de realiteit niet onmiddellijk verwezenlijkt werd.

¹⁰ Eén van de vier benoemde raadsleden heeft de eed niet afgelegd en haar benoeming werd teniet gedaan bij besluit van de Vlaamse Regering van 18 september 2009, *B.S.* 27 oktober 2009.

¹¹ *Parl.St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 210-213: *Vandaag bedraagt het aantal beroepsdossiers bij de minister +/- 465 dossiers per jaar (cijfers 2006 – '07). Slechts de helft van die dossiers is ingesteld op grond van legaliteitsredenen. Dat betekent dat 232 dossiers in aanmerking zouden komen voor een behandeling door de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Dat getal dient wel in de hoogte te worden gecorrigeerd door de nieuwe mogelijkheid voor alle belanghebbenden om in beroep te komen (indien men uitgaat van een 25%-aangroei komt met tot 290 dossiers). In de bijzondere vergunningenprocedure worden gemiddeld 5.000 aanvragen ingediend. Zelfs in een zeer ruime aanname dat 0,75% van deze dossiers zou worden gecontesteerd, komt men "slechts" tot 37,50 beroepsdossiers. Eén en ander betekent dat we in casu spreken van een ruime 300 tot een kleine 350 beroepsdossiers op jaarbasis."*

Enige nuancering is evenwel noodzakelijk. Bij het bepalen van een redelijke behandelingstermijn dient in de eerste plaats rekening te worden gehouden met de loutere toepassing van de decretaal voorziene proceduretermijnen die maken dat zaken sowieso een bepaalde tijd vergen.

Daarnaast zijn de behandelingstermijnen soms ook afhankelijk van andere factoren, zoals een geschil over de milieuvergunning of een strafzaak die de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen doet wachten. Soms kiezen de partijen er zelf voor om een hangende zaak voor een bepaalde tijd uit te stellen om onderling overleg alle kansen te geven.

4. Vooruitblik

Tijdens de voorbije werkjaren zijn er een aantal beleidsmatige ontwikkelingen geweest die een impact hebben op de toekomstige werking en structuur van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

In de eerste plaats hebben de regelgevende werkzaamheden rond de oprichting van een *Dienst van de Vlaams Bestuursrechtscolleges (kortweg DBRC)* een (voorlopig) eindpunt bereikt.

Op 1 oktober 2014 is immers het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Op 8 oktober 2014 is het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende overdracht van personeel van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges naar de dienst van de Bestuursrechtscolleges en tot vaststelling van de rechtspositie van dit personeel en van de bestuursrechters van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Krachtens artikel 36 e.v. van dit besluit treden de organieke bepalingen voor de Dienst van de Vlaamse bestuursrechtscolleges op 1 november 2014 in werking, terwijl de procedurele bepalingen die de procedures bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Milieuhandavingscollege stroomlijnen, in werking treden op 1 januari 2015. Het procedureverloop wordt verder uitgewerkt in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.

Ten tweede kent het decreet van 25 april 2014 betreffende de *omgevingsvergunning* de rechtsbescherming in het kader van het schorsings- en vernietigingscontentieux van de omgevingsvergunning toe aan de Raad voor Vergunningsbetwistingen (artikelen 103 en 337 van het decreet).

De Raad wil zich dan ook grondig voorbereiden – binnen het kader en de middelen die door de Vlaamse Regering voorzien worden – op de inwerkingtreding hiervan, opdat de rechtsbescherming inzake de omgevingsvergunning effectief kan zijn en kan beantwoorden aan de vereisten van een kwalitatieve rechtsbedeling in de zin van artikel 6 EVRM.

2. Bevoegdheden en procedure voor de Raad

Op de website van de Raad wordt het procedureverloop in verschillende topics grondig uitgelegd. Ook heeft de Raad de eerste drie jaar telkens de (praktische) organisatie van de procedure voor de Raad uitgebreid opgenomen in het jaarverslag.

Toch wordt spijtig genoeg de regelgeving soms nog op een verkeerde manier begrepen. Zo dient de verzoekende partij conform artikel 12 Procedurebesluit (oud artikel 4.8.16, §5 VCRO) gelijktijdig met de indiening van het verzoekschrift een afschrift ervan per beveiligde zending en ter informatie aan de verweerder en aan de begunstigde van de vergunning of de valideringsbeslissing te sturen.

September 2012 wordt dit nog als het “*absolute dieptepunt op het gebied van administratieve overlast*”¹² omschreven, omdat een procespartij of advocaat hierdoor eerst naar het postkantoor zou moeten om de aangetekende zending aan de verwerende partij te laten afstempelen, vervolgens terug naar huis of kantoor moet rijden om daarvan een kopie te nemen, om vervolgens het verzoekschrift met de kopie van de aangetekende zending in bijlage aangetekend te versturen naar de Raad, terwijl de Raad reeds van in het begin in zijn rechtspraak duidelijk gemaakt heeft dat dit geen ontvankelijkheidsvereiste is.¹³

1. De rechtsmacht

De Raad voor Vergunningsbetwistingen is een onafhankelijk Vlaams administratief rechtscollege dat op grond van artikel 4.8.2 VCRO als enige uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld tegen:

- 1° vergunningsbeslissingen, zijnde uitdrukkelijke of stilzwijgende bestuurlijke beslissingen, genomen in laatste administratieve aanleg, betreffende het afleveren of weigeren van een vergunning;
- 2° valideringsbeslissingen, zijnde bestuurlijke beslissingen houdende de validering of de weigering tot validering van een as-buittatstest;
- 3° registratiebeslissingen, zijnde bestuurlijke beslissingen waarbij een constructie als “vergund geacht” wordt opgenomen in het vergunningenregister, of waarbij dergelijke opname geweigerd wordt.

Artikel 4.8.2, tweede lid VCRO omschrijft de **vernietigingsbevoegdheid** van de Raad en bepaalt dat, zo de Raad vaststelt dat een bestreden vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing onregelmatig is, hij deze beslissing vernietigt, waardoor deze bestuurlijke beslissing uit de rechtsorde (*ex tunc* en *erga omnes*) verdwijnt.

De Raad beoordeelt in de eerste plaats de legaliteit van de bestreden administratieve rechtshandeling. Artikel 4.8.2, tweede lid VCRO vermeldt uitdrukkelijk de vernietigingsgronden en stelt dat een beslissing onregelmatig is, wanneer zij in strijd is met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Terwijl de Raad van State enkel een marginale toetsing kon uitoefenen op de discretionaire opportuniteitsbeoordeling van de administratieve overheid, heeft de Vlaamse decreetgever daarnaast uitdrukkelijk in artikel 4.8.9 VCRO erkend dat voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen de kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de toetsing, door de overheid, aan de goede ruimtelijke ordening steeds wordt geacht een middel van openbare orde uit te maken.

De Raad kan in een vernietigingsarrest tevens bepaalde instructies (**injunctions**) geven aan de administratieve overheid die in acht genomen moeten worden bij het nemen van een nieuwe beslissing (artikel 4.8.2, derde lid VCRO). Ook dit leidt tot een effectiever rechtsherstel.

De Raad is bijgevolg bevoegd om in geval van een vernietiging de administratieve overheid die de vernietigde beslissing nam, te bevelen binnen de door de Raad bepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen.

¹² S. BEKAERT, *Over heden, verleden en toekomst van het administratief contentieux*, Brugge, Plechtige openingszitting van het gerechtelijk jaar 2012-2013, 21 september 2012, 12-13.

¹³ Zie o.m. RvVb A/2010/0015, 19 mei 2010 (rolnr. 2009/0064/SA/3/0038) en RvVb S/2010/0041, 30 juli 2010 (rolnr. 2010/0296/SA/2/0279). Zie ook RvVb A/2011/0045, 19 april 2011 (rolnr. 2010/0336/A/2/0130).

De Raad kan in dat verband:

- 1° welbepaalde onregelmatige of kennelijk onredelijke motieven aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet kunnen worden betrokken;
- 2° specifieke rechtsregelen of rechtsbeginselen aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing moeten worden betrokken;
- 3° de procedurele handelingen omschrijven die voorafgaand aan de nieuwe beslissing moeten worden gesteld.

Ten slotte kan de Raad ambtshalve middelen inroepen, die niet in het verzoekschrift zijn opgenomen, voor zover deze middelen de openbare orde betreffen (artikel 4.8.9 VCRO).

De bevoegdheid van de Raad voor Vergunningsbetwistingen gaat met andere woorden verder dan een loutere vernietigingsbevoegdheid.

In de regel werkt het vernietigingsberoep niet schorsend. Met het oog op een daadwerkelijke rechtsbescherming heeft de Raad, naast de vernietigingsbevoegdheid, ook de bevoegdheid tot het **schorsen** van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing (artikel 4.8.3 VCRO).

De schorsing kan enkel bevolen worden als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van die beslissing de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en als ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden (artikel 4.8.18, §2 VCRO).

Voordat de Raad ter oplossing van een voor de Raad gebrachte betwisting via de procedure van de **bestuurlijke lus** het vergunningverlenende bestuursorgaan de mogelijkheid kan bieden om een onregelmatigheid in de bestreden beslissing te herstellen of te laten herstellen, dient een regelgevend initiatief van de decreetgever afgewacht te worden, vermits artikel 4.8.4 VCRO door het Grondwettelijk Hof vernietigd is met het arrest nr. 74/2014 van 8 mei 2014.

De Raad kan ook ter oplossing van een voor de Raad gebrachte betwisting op gezamenlijk verzoek van de partijen of op eigen initiatief maar met akkoord van de partijen met een tussenarrest een **bemiddeling** bevelen zolang het beroep niet in beraad is genomen (artikel 4.8.5 VCRO).

Een bemiddelingsakkoord bereikt door de procespartijen wordt bekrachtigd door de Raad, tenzij het akkoord strijdig is met de openbare orde, regelgeving of stedenbouwkundige voorschriften.

2. De rechtspleging

De rechtspleging voor de Raad vertoont enkele essentiële kenmerken.

Het is ten eerste een autonome administratieve rechtspleging. Dit impliceert dat de procedure volgens haar eigen regels verloopt en dat, behoudens andersluidende teksten, de in het Gerechtelijk Wetboek bepaalde regels niet van toepassing zijn.

De leiding van de rechtspleging behoort ten tweede toe aan de Raad en wordt niet, zoals in het burgerlijk procesrecht, aan de partijen overgelaten.

Dit houdt o.a. in dat de mededeling van processtukken door de griffie gebeurt en dat de Raad bevoegd is om rechtstreeks briefwisseling te voeren met de besturen en de procespartijen die hij

nodig acht. Hij is tevens gerechtigd alle documenten en inlichtingen omtrent de zaken waarover hij zich dient uit te spreken, op te vragen bij die partijen en besturen (artikel 4.8.23 VCRO).

Het neergelegde administratief dossier en de door de partijen ingediende overtuigingsstukken dienen door de procespartijen op de griffie te worden ingekeken. Deze worden niet aan hen meegedeeld door de griffie van de Raad.

De rechtspleging bij de Raad verloopt ten derde hoofdzakelijk schriftelijk. Partijen en hun raadslieden mogen hun opmerkingen ter openbare terechtzitting mondeling formuleren, maar kunnen geen andere middelen aanvoeren dan dewelke ze in hun processtukken hebben uiteengezet. Ter zitting kunnen ook geen pleitnota's meer worden neergelegd.

De rechtspleging heeft ten vierde een formeel karakter.

Een beroep wordt met een verzoekschrift aanhangig gemaakt dat aan een aantal vormvereisten dient te voldoen (artikel 11 Procedurebesluit). Daarnaast dienen alle processtukken aan de Raad te worden toegezonden per beveiligde zending – d.i. per aangetekend schrijven of door neerlegging ter griffie – en dat op straffe van onontvankelijkheid (artikel 4.8.8, tweede lid VCRO). Ook de Raad verricht alle betekeningen, kennisgevingen en oproepingen per beveiligde zending. Deze zendingen mogen enkel bij gewone brief worden gedaan wanneer de ontvangst ervan geen termijn doet ingaan (artikel 4.8.8, derde lid VCRO).

De procedure heeft ten vijfde een tegensprekelijk karakter.

Ten zesde beschikt de Raad niet over een auditoraat.

3. De procedure

Op 1 september 2012 trad het decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft in werking.¹⁴

De Vlaamse Regering heeft het decreet uitgevoerd met een besluit van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit). Ook dit besluit trad in werking op 1 september 2012.¹⁵

Bijgevolg zijn voor de beroepen, ingediend vanaf 1 september 2012, deze procedureregels van toepassing.

Een overzicht van deze procedureregels kan geraadpleegd worden op de website van de Raad.¹⁶ Bovendien wordt op de website ten behoeve van (toekomstige) procespartijen het procedureverloop in verschillende topics grondig uitgelegd.¹⁷

¹⁴ Decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, *B.S.* 24 augustus 2012.

¹⁵ Besluit van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen, *B.S.* 8 augustus 2012.

¹⁶ <http://www.rwo.be/language/nl-BE/Home/RaadvoorVergunningsbetwistingen/Regelgeving>

¹⁷ <http://www.rwo.be/language/nl-BE/Home/RaadvoorVergunningsbetwistingen/Procedure>

Doordat het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges deze procedureregels echter opnieuw wijzigt, zijn de relevante bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en het Procedurebesluit zoals deze gelden voor beroepen die ingediend worden tot en met 31 december 2014, eveneens als bijlage opgenomen bij dit jaarverslag.

Voor de hangende zaken bij de Raad die zijn ingediend tot en met 31 augustus 2012, heeft de Raad een aantal beleidslijnen opgesteld – onder meer wat betreft de schorsingsprocedure, vermits deze niet in de toenmalige VCRO was uitgewerkt – die eveneens nog op de website van de Raad te consulteren zijn.¹⁸

De relevante bepalingen van de VCRO zoals deze gold voor 1 september 2012, zijn opgenomen als bijlage bij het jaarverslag van de Raad over de werkzaamheden van het derde werkjaar. Ook dit jaarverslag kan nog steeds geraadpleegd worden op de website van de Raad.¹⁹

¹⁸ <http://www.rwo.be/Home/RaadvoorVergunningsbetwistingen/Oudeprocedure>

¹⁹ <http://www.rwo.be/language/nl-BE/Home/RaadvoorVergunningsbetwistingen/Jaarverslag>

Hoofdstuk 2

De Raad als organisatie

1. De missie, de visie en de strategische doelstellingen

1. Decretale basis en opzet

De Raad voor Vergunningsbetwistingen wil zijn functioneren en eventuele bijsturingen inbedden in een duidelijk strategisch kader. Daarom vindt de Raad het noodzakelijk dat er een duidelijke strategische positionering wordt gedefinieerd.

De Raad is door de Vlaamse decreetgever opgericht om een welbepaalde opdracht uit te voeren. Het was duidelijk de beleidsdoelstelling van de Vlaamse decreetgever dat over een bestreden beslissing binnen een redelijke termijn een snelle en kwaliteitsvolle jurisdictionele uitspraak, met gezag van gewijsde, zou volgen.²⁰

Hoewel de opdracht van de Raad decretaal bepaald is, kan de Raad zelf beslissen hoe hij deze opdracht zal invullen. Daarom is het expliciet en duidelijk verwoordend van de missie en de visie van de Raad noodzakelijk om de concrete uitvoering van de opdracht van de Raad aan de hand van doelstellingen te kunnen bepalen.

2. De missie en de visie van de Raad

De missie en de visie van de Raad worden gedefinieerd vanuit het strategisch waardenkader van 'operational excellence' waarbij de focus ligt op het zo efficiënt mogelijk inrichten van de processen om zo tot een kwaliteitsvolle afhandeling van de beroepen binnen een redelijke termijn te komen.

2.1. De missie

De missie geeft de bestaansreden van de Raad weer en beschrijft wat de toegevoegde waarde is van de Raad. Daarin wordt ook aangegeven waarin de Raad zich onderscheidt van andere organisaties. Omdat de bestaansreden van de Raad voor Vergunningsbetwistingen vastgelegd is in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wordt dit uiteraard als uitgangspunt genomen. De missie van de Raad wordt daarom als volgt omschreven:

De Raad voor Vergunningsbetwistingen biedt in het Vlaamse Gewest als administratief rechtscollege de decretaal beoogde rechtsbescherming aan elke rechtzoekende tegen een mogelijkerwijs onrechtmatige stedenbouwkundige vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing van de overheid.

2.2. De visie

De visie geeft aan op welke wijze de Raad, op lange termijn en idealiter, de missie wil realiseren. De Raad heeft de volgende visie:

De Raad voor Vergunningsbetwistingen wil aan rechtzoekenden een efficiënte en een inhoudelijk kwaliteitsvolle rechtsbescherming bieden en wenst zich daartoe te organiseren als een innoverend, efficiënt en daadkrachtig rechtscollege.

²⁰ Parl. St. VI, Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 213.

3. De strategische doelstellingen

Bovenstaande visie wordt vertaald in doelstellingen die de Raad op korte en lange termijn wenst te verwezenlijken:

- De Raad wil functioneren als een innoverend, efficiënt en daadkrachtig rechtscollege.

Hier spelen de doelstellingen een rol die betrekking hebben op het beleidsmodel, de organisatiestructuur en de personeelsformatie, de interne procesoptimalisaties en de synergie met andere rechtscolleges.

Deze aspecten komen verder in dit hoofdstuk aan bod.

- De Raad wil een efficiënte en een inhoudelijk kwaliteitsvolle rechtsbescherming bieden.

De Raad heeft daarvoor een aantal doelstellingen geformuleerd die focussen op de verhouding tussen instroom en uitstroom, op de behandelingstermijnen en op de inhoudelijk kwaliteitsvolle uitspraken.

In hoofdstuk 3 wordt dieper ingegaan op deze doelstellingen, voor wat betreft het vijfde werkjaar, aan de hand van objectief en meetbaar cijfermateriaal.

2. Het regelgevend kader voor de organisatiestructuur

1. Decretale structuur

Artikel 4.8.33 VCRO bepaalt dat de Raad bestaat uit raadsleden onder wie een voorzitter.

Dit artikel bepaalt niet langer het aantal raadsleden, in tegenstelling tot het vroegere artikel 4.8.4 VCRO dat stelde dat de Raad uit vijf raadsleden diende te bestaan.

Artikel 4.8.34, §1 VCRO bepaalt dat niemand tot raadslid benoemd kan worden tenzij hij houder is van een masterdiploma in de rechten; ten minste zevenendertig jaar oud is op het ogenblik van de benoeming; een grondige kennis heeft van en ten minste tien jaar nuttige ervaring heeft in het domein van het Vlaamse ruimtelijkeordeningsrecht.

De Raad kiest uit zijn midden een voorzitter die aan het hoofd staat van de Raad. Vanaf het werkjaar 2013-2014 neemt de voorzitter een hernieuwbaar mandaat van drie jaar op (artikel 4.8.41, eerste lid VCRO).

De Raad kan – sinds de decreetwijziging van 6 juli 2012 – worden bijgestaan door tijdelijke aanvullende raadsleden (artikel 4.8.33, derde lid VCRO) die aangesteld worden door de Vlaamse Regering conform artikel 4.8.35 VCRO.

Deze aanvullende raadsleden kunnen door de Raad worden ingezet om de bestaande achterstand weg te werken en om toekomstige achterstand te vermijden (artikel 4.8.35, §1 VCRO).

Ze zetelen alleen of samen met een raadslid in een aanvullende kamer in de zin van artikel 4.8.43, §1, tweede lid VCRO.

De rechtspositieregeling van de raadsleden en de aanvullende raadsleden is opgenomen in het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2013 houdende de organisatie van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Decretaal is vastgelegd dat de Raad bijgestaan wordt door griffiers en ondersteunend personeel (artikel 4.8.33, tweede lid VCRO). Ook hier zijn door de decreetswijziging telkens de aantallen geschrapt, terwijl ook de selectiecriteria voor het ondersteunend personeel niet langer in het decreet zijn opgenomen, maar wel door het reglement van orde van de Raad kunnen worden bepaald (artikel 4.8.39, §2, tweede lid VCRO).

Artikel 4.8.39, §1 VCRO stelt dat niemand tot griffier kan benoemd worden tenzij hij houder is van een masterdiploma in de rechten en een nuttige juridische beroepservaring kan doen gelden.

2. Het organisatiebesluit van de Raad

Tijdens het vierde werkjaar heeft de Vlaamse Regering een besluit goedgekeurd dat naast de rechtspositieregeling van de raadsleden en de aanvullende raadsleden (van selectie tot evaluatie) ook een aantal krachtlijnen vastlegt met betrekking tot de organisatie van de Raad.

Naar dit Besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2013 houdende de organisatie van de Raad voor Vergunningsbetwistingen (*B.S.* 26 april 2013) wordt hierna verwezen als het Organisationsbesluit.

Artikel 28 Organisationsbesluit bepaalt dat de hoofdgriffier belast is met de leiding van de griffie en daarbij onder leiding en toezicht staat van de voorzitter van de Raad.

De hoofdgriffier wordt aangesteld door de Raad onder de griffiers. De voorzitter wijst op zijn beurt, na advies van de hoofdgriffier en de betrokken kamervoorzitter, de griffiers aan die de kamervoorzitter bijstaan.

Ook leden van het ondersteunend personeel van de Raad kunnen tijdelijk de taak van griffier uitoefenen, indien zij voldoen aan de benoemingsvoorwaarden van griffier (artikel 29 Organisationsbesluit).

Artikel 31 Organisationsbesluit stelt dat de beheerder van de Raad belast is met de operationele en dagelijkse leiding en het beheer van de Raad. De beheerder staat daarbij onder leiding en gezag van de voorzitter.

De beheerder wordt aangesteld door de Raad onder de griffiers of de leden van het ondersteunend personeel.

3. Het reglement van orde van de Raad

Om operationeel te zijn moest de Raad voor Vergunningsbetwistingen een reglement van orde aannemen dat de Vlaamse Regering vervolgens uiterlijk op 30 november 2009 moest bekrachtigen (artikelen 4.8.42 en 7.5.8, §5 VCRO).

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft op 16 november 2009 een reglement van orde aangenomen. De Vlaamse Regering heeft dit reglement op 20 november 2009 bekrachtigd.

Krachtens artikel 4.8.42, derde lid VCRO treedt het reglement van orde in werking de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. De publicatie is op 30 november 2009 gebeurd.

Vanaf 1 december 2009 is de Raad voor Vergunningsbetwistingen operationeel.

Het reglement van orde (RvO) is te raadplegen op de website van de Raad (www.rvvb.be).

De algemene vergadering van de Raad, het college van alle raadsleden, beraadslaagt conform artikel 1 van het reglement van orde, onder leiding van de voorzitter, collegiaal over alle aangelegenheden die de werking en organisatie van het administratief rechtscollege betreffen (o.m. de beoordeling en voordracht van kandidaat-raadsleden; de benoeming van personeelsleden; de verkiezing van de voorzitter; de ontzetting en schorsing van raadsleden; het aannemen en wijzigen van het reglement van orde; de aanduiding van de kamervoorzitters van de meervoudige kamers; de toewijzing van griffiers aan een kamer; het goedkeuren van het jaarverslag en het beleidsplan; de verwijzing van een beroepsdossier naar een meervoudige kamer; het goedkeuren van de deontologische code).

De voorzitter is de woordvoerder van de Raad. Hij kan deze bevoegdheid delegeren (artikel 4 RvO).

De Raad bestaat ten slotte in principe uit 7 kamers. De eerste tot en met de vijfde kamer zetelt met één raadslid. De zesde en de zevende kamer zijn meervoudige kamers die zetelen met drie raadsleden, waaronder een kamervoorzitter, aangewezen door de algemene vergadering (artikel 4.8.43, §1 VCRO en artikel 15 RvO).

De voorzitter kan daarnaast aanvullende kamers samenstellen indien de werklast dat vereist (artikel 4.8.43, §1, tweede lid) VCRO. De voorzitter heeft bijgevolg een achtste kamer samengesteld waarin de aanvullende raadsleden zetelen.

3. Organisatiestructuur

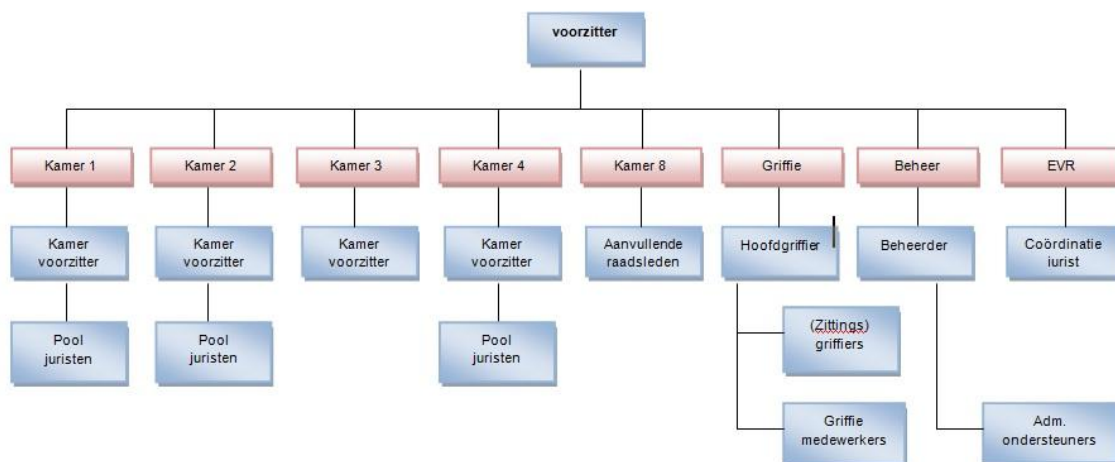
Binnen het regelgevend kader kiest de Raad resoluut voor een organisatiestructuur en beleidsmodel dat dienend is om de visie te vertalen naar de dagelijkse werking van de Raad.

De Raad als organisatie heeft immers nood aan een passende organisatiestructuur die de werking van de organisatie en de operationele processen moet faciliteren. De Raad beschouwt de organisatiestructuur en het organogram als het instrument om de strategie van 'operational excellence' te vertalen naar de dagelijkse werking van de Raad.

Bij het uittekenen van de organisatiestructuur is vertrokken van enkele bepalende kernprincipes voor de Raad:

- artikel 4.8.41, tweede lid VCRO bepaalt dat de voorzitter van de Raad aan het hoofd staat van de Raad;
- het evenwicht tussen de inhoudelijke onafhankelijkheid van de raadsleden en de eenheid van rechtspraak is bepalend voor de werking en de structuur van de Raad;
- artikel 31 Organisatiebesluit voorziet in het aanstellen van een beheerder die belast is met de operationele en dagelijkse leiding en het beheer van de Raad en dat onder leiding en gezag van de voorzitter.

1. Organogram

2. Functies binnen de Raad

Binnen de Raad zijn 5 soorten functies terug te vinden:

- Een **raadslid** met focus op het inhoudelijke proces van het behandelen van vergunningsbetwistingen.
Binnen dit proces draagt het raadslid de eindverantwoordelijkheid en binnen deze functie staat het nemen van gespecialiseerde beslissingen centraal. Het inhoudelijke voorbereidende werk voor de te nemen beslissingen gebeurt door de jurist.
- Een **jurist** met focus op de inhoudelijke voorbereiding van uitspraken. Deze jurist bereidt de dossiers inhoudelijk voor.
- Een **coördinatiejurist** met focus op de kwaliteit van de rechtspraak en in het bijzonder de eenheid ervan.
- Een **griffiemedewerker** met focus op informatieverwerking. Dit is een vrij brede functie die ook onthaal en het administratief verwerken van processtukken omvat. De griffiemedewerker verzorgt de administratieve ondersteunende taken binnen de griffie en de administratieve ondersteunende taken voor de verschillende kamers van de Raad.
- Een **(hoofd)griffier** die de griffie leidt en organiseert en die de griffiemedewerkers coördineert.

3. Rollen binnen de Raad

Enkele functies kunnen een specifieke rol opnemen binnen de Raad. Deze rollen zijn in principe tijdelijk van karakter en kunnen toegewezen worden aan de verschillende personeelsleden van de Raad.

Een rol omschrijft een bundeling van taken, activiteiten of processen die tijdelijk door een medewerker met de juiste vaardigheden wordt ingevuld.

De **voorzitter** is een rol die toegewezen wordt aan een raadslid. De voorzitter staat aan het hoofd van de Raad, leidt de algemene vergadering van raadsleden en is de woordvoerder van de Raad. Tot

en met het werkjaar 2012-2013 is de voorzitter jaarlijks verkozen. Vanaf het werkjaar 2013-2014 voorziet de VCRO dat de voorzitter voor een hernieuwbaar mandaat van drie jaar wordt verkozen.

In het organogram wordt de rol van **beheerder** opgenomen met het oog op een efficiënte en daadkrachtige organisatie. De beheerder staat garant voor de continuïteit van de organisatorische aansturing van de Raad.

De beheerder staat in voor de operationele en dagelijkse leiding en het beheer van de Raad, evenwel – gelet op artikel 31 Organisatiebesluit – onder het gezag van de voorzitter die aan het hoofd van de Raad staat en de eindverantwoordelijkheid behoudt.

De beheerder staat concreet in voor onder meer het personeelsmanagement en de dagelijkse organisatie, de opvolging van interne en externe communicatie, de ict-coördinatie, de budgetcontrole, de logistiek, etc.

Dit heeft als eerste belangrijk voordeel dat de operationele en dagelijkse leiding en het beheer van de Raad opgenomen wordt door een functieprofiel dat – in tegenstelling tot het profiel van raadslid – daar optimaal bij aansluit. Dit heeft als tweede belangrijk voordeel dat de voorzitter zijn functie als raadslid en als voorzitter van een kamer ten volle en efficiënt kan invullen. Daardoor kunnen alle raadsleden optimaal focussen op de kerntaak van de Raad, met name het inhoudelijk behandelen van de dossiers. Ten derde is het nuttig dat de dagelijkse leiding van het rechtscollege gebeurt door een functieprofiel dat gedegen kennis en verregaande ervaring heeft met de werking en organisatie van een entiteit binnen de Vlaamse overheid.

Griffiemedewerkers nemen in de praktijk, naast de eigenlijke griffietaken in het kader van de dossierbehandeling, ook de rol op van algemene **administratieve ondersteuners** van de Raad. Ze ondersteunen de beheerder en de Raad onder meer op het vlak van personeelsadministratie, logistiek en archiefbeheer, onthaal, ict en communicatie.

Leden van het ondersteunend personeel van de Raad kunnen tijdelijk de taak van griffier uitoefenen, indien zij voldoen aan de benoemingsvoorwaarden van griffier. Dit gebeurt bij afwezigheid van de (hoofd)griffier, maar ook wekelijks als **zittingsgriffier** tijdens het zetelen van de verschillende kamers van de Raad.

4. Beleidsmodel

Een bepalende keuze voor het behandelen van de instroom aan beroepen is de keuze van het beleidsmodel.

De Raad zet in op een modern en functioneel beleidsmodel voor de functiestructuur van het administratief rechtscollege én het ambt van bestuursrechter.

De Raad heeft daarom niet gekozen voor het traditionele model van de ‘professionele artisanale alleenwerker’ waarbij de bestuursrechter zelfstandig en alleen instaat voor het uitschrijven van het arrest.

De Raad heeft ten eerste het **model van werken in teamverband** geïmplementeerd waarbij de raadsleden ondersteund worden door inhoudelijke medewerkers (juristen) bij de voorbereiding, de behandeling en de verwerking van de uitspraak. De jurist doet voorstellen voor de zaakafhandeling

en bereidt de dossiers inhoudelijk voor. Het raadslid blijft verantwoordelijk voor de juridische inhoud van de uitspraak. Ook het creëren van de functie van coördinatiejurist draagt daartoe bij.

Doel is **delegatie van rechterlijk werk naar juridische medewerkers**. Dit heeft niet alleen consequenties naar het personeelskader (profiel van personeelsleden, inclusief bijhorende budgettering) van de Raad, maar tevens naar de competenties waarover een raadslid bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen moet beschikken.

Belangrijke voorwaarde is dat het raadslid moet kunnen los laten en delegeren. Zo niet daalt de efficiëntie naarmate het raadslid meer juridische medewerkers heeft. Dit vergt een aangepaste leidinggevende stijl vanwege het raadslid die georiënteerd is op delegatie van rechterlijk werk.

Een belangrijk voordeel aan werken in teamverband is de daling aan (nalees- en onderzoeks)tijd die het raadslid besteedt aan een dossier dat voorbereid wordt door een juridisch medewerker. Door het aanpassen in de mentaliteit over het aansturen van medewerkers en het delegeren van taken kan een duidelijke productiviteitswinst geboekt worden.

De Raad meent ten tweede dat – indien hiervoor het nodige griffiepersoneel voor handen is – ook geïnvesteerd zou kunnen worden in de verdere administratieve ondersteuning van het raadslid opdat deze zich inhoudelijk nog meer kan richten op zuiver ‘magistratenwerk’. Ook hier is delegatie mogelijk. Zo kan een griffiemedewerker instaan voor de samenstelling van de dossiers voor de zitting, de juristen (functioneel) aansturen, de kamervoorzitter bijstaan, etc.

Ten derde past ook de keuze voor een **beheerder** in dit beleidsmodel.

De keuze voor het ‘teammodel’ is het **meest efficiënt** in specifieke administratieve rechtscolleges.

5. Huidige personeelsformatie

5.1. Raadsleden

Op 1 september 2009 – de dag van de inwerkingtreding van de VCRO en de dag van de formele oprichting van de Raad – hebben drie **raadsleden** hun ambt opgenomen.

De Raad is operationeel vanaf de publicatie van het reglement van orde in het Belgisch Staatsblad op 30 november 2009. Op dat ogenblik werd de Raad bijgestaan door 1 griffier en 1 griffiemedewerker.

Een vierde raadslid is benoemd vanaf 1 september 2011.

Tegelijkertijd heeft de Vlaamse Regering een tweejarige werfreserve voor de functie van (een vijfde) raadslid aangelegd (*B.S.* 12 september 2011). De Raad betreurt dat de Vlaamse Regering geen gebruik heeft gemaakt van deze werfreserve, noch de duurtijd ervan heeft verlengd.

Elk raadslid zit als kamervoorzitter een **kamer** voor. Raadslid Eddy Storms werd toegewezen aan de eerste kamer, raadslid Hilde Lievens aan de tweede kamer, raadslid Filip Van Acker aan de derde kamer en raadslid Nathalie De Clercq aan de vierde kamer.

Vanaf het vijfde werkjaar heeft de Raad – conform de nieuwe bepalingen van artikel 4.8.41 VCRO – eenparig Filip Van Acker verkozen als voorzitter voor een mandaat van drie jaar.

5.2. Aanvullende raadsleden

De decreetswijziging van 6 juli 2012 heeft in de VCRO de mogelijkheid gecreëerd voor de Vlaamse Regering om tijdelijk aanvullende raadsleden bij de Raad aan te stellen.

Zowel personen die in een ander administratief rechtscollege een gelijkaardige functie als raadslid uitoefenen, als anderen kunnen tot aanvullend raadslid aangesteld worden.

Vanaf de inwerkingtreding van deze decretale bepalingen heeft de Raad zich tijdens het vierde werkjaar onmiddellijk voorbereid om de aanvullende raadsleden zo efficiënt en vlot mogelijk op te nemen in de bestaande organisatiestructuur van de Raad. De Raad heeft zich daarnaast organisatorisch grondig voorbereid opdat zaken – op het ogenblik dat aanvullende raadsleden door de Vlaamse Regering aangesteld zouden worden – onmiddellijk opgeroepen konden worden voor een zitting.

De Vlaamse Regering heeft uitvoering gegeven aan deze decreetswijziging met het Organisatiebesluit van 19 april 2013. Tegelijkertijd heeft de Vlaamse Regering beslist om de oproep tot kandidaatstelling voor aanvullend raadslid bekend te maken. Na publicatie van het Organisatiebesluit op 26 april 2013 en de daaropvolgende inwerkingtreding ervan is op 6 mei 2013 de oproep gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De Raad heeft vervolgens op het einde van het vierde werkjaar tijd geïnvesteerd in het organiseren van de selectieprocedure en de voordracht aan de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering heeft daarna op 14 juni 2013 respectievelijk 5 juli 2013 in totaal **9 aanvullende raadsleden** – met een, zoals blijkt uit het voorbije werkjaar, inzetbaarheid van ongeveer **4 VTE** – aangesteld bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Het gaat om twee leden van het Milieuhandhavingscollege (Luk Joly en Ludo de Jager), de oud-voorzitter van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (Marc Boes), vier advocaten (Jan Bergé, Pieter Jan Vervoort, Marc Van Asch en Patrick Vandendael), één federale magistraat (Wouter Haelewyn) en één ambtenaar die als eerste gerangschikt stond op de werfreserve voor het benoemen van een vast raadslid bij de Raad (Geert De Wolf).

Alle aanvullende raadsleden zijn toegewezen aan de achtste kamer. Ze zetelen alleen.

De eerste zitting van de achtste kamer vond plaats op dinsdag 9 juli 2013.

Uit de ervaringen van het voorbije werkjaar blijkt dat de organisatie van de achtste kamer enerzijds een niet te onderschatten impact heeft op de inzetbaarheid van de bestaande personeelsformatie van de Raad, terwijl anderzijds voor de aanvullende raadsleden deze ondersteuning ook onontbeerlijk is.

De aanvullende raadsleden moeten immers per definitie – in het kader van de organisatie van de zittingen – een beroep kunnen doen op een zittingsgriffier. Daarnaast wordt ook de nodige logistieke en administratieve ondersteuning voorzien door de griffie(medewerkers) van de Raad, onder meer in het kader van de organisatie van de zittingen en het betekenen van de uitspraken, maar ook op het vlak van ICT e.d.

Daarnaast hebben de aanvullende raadsleden een logische inwerkperiode nodig waarin ze kunnen rekenen op de vaste raadsleden, de beheerder en de coördinatiejurist, wat uiteraard een aanzienlijke (tijds)investering betekent.

De Raad zet de aanvullende raadsleden in de eerste plaats in om de zaken te behandelen die ingediend zijn tijdens het tweede werkjaar en die administratief in staat zijn om op een openbare terechtzitting opgeroepen en gepleit te worden (infra).

5.3. Griffiers

De Raad wordt sinds 16 november 2009 bijgestaan door één **(hoofd)griffier** die belast is met de leiding van de griffie en die tevens de rol van **beheerder** op zich neemt.

De (vroeger decretaal) voorziene functie van tweede griffier is nog niet ingevuld.

De juristen kunnen, voor zover ze voldoen aan de decretale voorwaarden voor griffier, als zittingsgriffier worden ingeschakeld op een openbare terechtzitting.

5.4. Juristen

De raadsleden kunnen beroep doen op een 12-tal juristen. Deze inhoudelijke medewerkers zijn gegroepeerd in **pools** die aan een kamer verbonden worden.

5.5. Coördinatiejurist

Vanaf 1 oktober 2012 is een coördinatiejurist bij de Raad in dienst getreden.

De kerndoelstelling van de functie van coördinatiejurist is het verder uitwerken van een performant systeem om bij de voorbereiding van ontwerpuitspraken in principiële of terugkerende geschillen tot een uniforme interpretatie van de regelgeving en de rechtspraak te komen. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor het actief bijhouden en uitwisselen van kennis en ervaring binnen de Raad m.b.t. het stedenbouwkundig contentieux.

5.6. Griffiemedewerkers

De Raad wordt op dit ogenblik bijgestaan door 6, 7 VTE administratief personeel of griffiemedewerkers (0, 7 VTE in de graad van assistent, 2 VTE in de graad van medewerker en 4 in de graad van deskundige, waarvan één van hen over een diploma van bachelor in de rechtspraktijk beschikt en een ander over een diploma van bachelor in de rechten).

4. Procesoptimalisatie

Binnen de bestaande organisatiestructuur en met het huidig personeelskader blijft de Raad de **interne procesoptimalisaties** die de voorbije werkjaren zijn opgestart om de instroom aan beroepen zo optimaal mogelijk te beheersen, verder ontwikkelen.

1. Interne organisatie

De Raad optimaliseert de organisatie door de werkprocessen aan te passen en de doorstroming in kaart te brengen om zo de productiviteit te verhogen.

De Raad wil efficiëntiewinsten bekomen door **de strikt functionele scheiding** tussen de verschillende rollen in het rechtscollege te **doorbreken**. Dit gebeurt bv. door een aantal inhoudelijke taken bijkomend door de griffie(medewerkers) op te laten nemen waardoor de inhoudelijke medewerkers (juristen én raadsleden) zich maximaal kunnen concentreren op het eigenlijke voorbereiden van arresten.

Daarnaast verzoekt de Raad consequent in zijn briefwisseling aan de procespartijen om het ingediende verzoekschrift, de antwoordnota, de bestreden beslissing, de wederantwoordnota, de schriftelijke uiteenzetting van de tussenkommende partij, etc. niet alleen per beveiligde zending (d.i. per aangetekende brief of door neerlegging op de griffie), maar eveneens ter informatie en bij voorkeur in een word-bestand aan de Raad te bezorgen via het algemene e-mailadres (info.vergunningsbetwistingen@vlaanderen.be) met vermelding van het rolnummer. Hoewel het opvragen van **elektronische stukken** gebeurt met het oog op een snellere verwerking van de procedurestukken en een efficiëntere redactie van de uitspraken, geven procespartijen hieraan niet steeds gevolg.

De Raad heeft van bij de opstart eveneens getracht om zo uniform mogelijk te werken, wat opnieuw tot de noodzakelijke efficiëntie leidt. Daartoe werden interne **draaiboeken** opgesteld voor de procedure en voor de opmaak van uitspraken om de medewerkers van de Raad toe te laten op eenvormige wijze de procedures toe te passen. Ook werd een kennissysteem aangelegd voor de griffiemedewerkers om volledige, correcte en eenduidige antwoorden te kunnen formuleren op de veelvuldige vragen van burgers en procespartijen aan de telefoon of per e-mail.

Ter bevordering van de eenheid van de rechtspraak binnen de Raad, hanteert de Raad van bij de aanvang een **intern werkinstrument** dat dit toelaat. Tijdens het voorbije werkjaar heeft de Raad ingezet op het (verder) digitaliseren van dit instrument.

De **coördinatorjurist** van de Raad heeft als taak de eenheid van rechtspraak op te volgen. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor het actief bijhouden en uitwisselen van kennis en ervaring binnen de Raad.

De Raad blijft ten slotte duurzaam investeren in het verhogen van de kwaliteit van alle huidige medewerkers door onder meer intern verschillende **opleidingen** – op maat en al dan niet juridisch – aan te bieden die bovendien op elkaar voortbouwen.

Ter oplossing van een voor de Raad gebrachte betwisting kan de Raad op gezamenlijk verzoek van de partijen of op eigen initiatief maar met akkoord van de partijen met een tussenarrest een **bemiddeling** bevelen zolang het beroep niet in beraad is genomen (artikel 4.8.5 VCRO). Als

bemiddelaar kunnen door de Raad worden aangewezen: raadsleden, aanvullende raadsleden, griffiers, leden van het ondersteunend personeel of derden die door de partijen gezamenlijk worden voorgesteld.

De Raad heeft ervoor gekozen om (aanvullende) raadsleden niet als ‘interne’ bemiddelaars aan te wijzen. Bijgevolg hebben drie medewerkers van de Raad verschillende opleidingen gevolgd rond bemiddeling in de administratiefrechtelijke context. Ze zijn vervolgens allen gecertificeerd.

2. Dossieropvolgingssysteem

Een elektronisch dossieropvolgingssysteem betekent op korte termijn een aanzienlijke investering – niet alleen qua middelen, maar tevens qua tijdsbesteding –, maar houdt op de lange termijn een niet te onderschatten besparing in zowel wat de werklast van de Raad betreft als wat de te dragen loonkosten betreft.

De Raad heeft er voor gekozen om te zorgen voor een hoger rendement via het ontwikkelen van een afgeschermd dossieropvolgingssysteem binnen het bestaande systeem van Bredero. Bredero wordt immers gebruikt door het beleidsdomein RWO en bevat reeds nuttige metadata.

De eerste doelstelling van deze databank is dat alle beroepen permanent opgevolgd en getraceerd kunnen worden én dat deze databank standaarddocumenten kan afleveren waarin de basisgegevens van een dossier automatisch zijn opgenomen. Dit alles met het oog op een vlottere administratieve afhandeling. Tegelijkertijd zou de databank een ideale gegevensbron kunnen vormen om statistische informatie uit te distilleren.

Tijdens het derde werkjaar hebben de wijzigingen aan de VCRO en het in werking treden van het Procedurebesluit op 1 september 2012 er toe geleid dat dit project een doorstart heeft moeten nemen om deze nieuwe procedureregels op te nemen in de procedures van het systeem Bredero. Dit heeft een impact op het operationeel zijn van het dossieropvolgingssysteem. Externe factoren speelden daarnaast ook een belangrijke rol. De globale transitie door de Vlaamse overheid van Bredero I naar Bredero II was nog niet volledig afgerond en de noodzakelijke afscherming van de dossiers van de Raad voor de andere gebruikers van Bredero is pas tijdens het vierde werkjaar verwezenlijkt.

Bredero 2.0 in zijn totaliteit is sinds januari 2013 live. De toepassingen voor de Raad binnen Bredero zijn – na zorgvuldige testen – operationeel vanaf 1 september 2013.

De Raad heeft bijgevolg de procesflow van de procedure geïnformatiseerd. Tijdens het voorbije werkjaar heeft de Raad dit digitaal dossieropvolgingssysteem verder verfijnd.

Daarnaast heeft de Raad de eerste analyses gemaakt om het dossier zelf (quasi) volledig digitaal aan te leggen via het Omgevingsloket.

3. Monitoring

Om de vooropgestelde interne doelstellingen te evalueren en desgevallend te kunnen verfijnen en om de stand van zaken van de hangende zaken grondig op te volgen, onderzoekt de Raad op regelmatige tijdstippen de (evolutie van de) noodzakelijke statistische gegevens daartoe.

4. Werklastmeting

Een werklastmeting helpt in de eerste plaats bij de evaluatie van de efficiëntie van processen en laat toe om efficiënt in te spelen op te verwachten veranderingen. Dit aspect hoort tot de interne procesoptimalisatie.

De Raad heeft daarom ook tijdens het voorbije werkjaar op basis van de voorbije werklastmetingen kritisch (de efficiëntie van) de processen en procedure geëvalueerd.

Een werklastmeting leverde daarnaast objectief onderbouwde inzichten 'as is' en 'to be' op, wat betreft het aantal medewerkers en de verschillende functieprofielen die nodig zijn om een efficiënte en kwaliteitsvolle behandeling van de vergunningsbetwistingen mogelijk te maken.

Een werklastmeting verleent dan ook een kloofanalyse van de personeelsbezetting nu en de vereisten, de functies en de competenties die in de toekomst nodig zijn om de vooropgestelde uitdagingen de baas te kunnen. Dit schept bovendien duidelijkheid over welk budget er nodig is om die behoeften in te vullen.

Tijdens de eerste twee werkjaren hebben de personeelsleden van de Raad een werklastmeting uitgevoerd. Tijdens het derde werkjaar heeft de Raad meegewerkt aan de werklastmeting in het kader van de voorbereidende werkzaamheden van het Vlaams Bestuursrechtcollege.

Tijdens het voorbije werkjaar heeft de Raad geen werklastmeting georganiseerd.

5. Website

Onmiddellijk in december 2009 werd een website gelanceerd van de Raad met relevante informatie voor de procespartijen : www.rvvb.be of www.raadvoorvergunningsbetwistingen.be.

Op deze website staan een aantal **veelgestelde vragen** met bijhorende gedetailleerde antwoorden die het procespartijen mogelijk moet maken om de procedure in te schatten, wat het aantal telefonische vragen zou moeten kunnen beperken.

Wekelijks wordt de **zittingsagenda** van de verschillende kamers van de daaropvolgende week op de website geplaatst.

Ook tijdens het voorbije werkjaar heeft de Raad de nodige aandacht besteed aan het regelmatig aanvullen van de **rechtspraak** van de Raad op de website. Stipte publicatie brengt immers voordelen met zich mee. Procespartijen en hun raadsleden kunnen anticiperen op bestaande rechtspraak, wat in principe zou moeten kunnen leiden tot proceseconomische efficiëntie zowel voor de procespartijen als voor de Raad zelf.

Daarnaast is tijdens het vierde werkjaar het **zoekformulier** vereenvoudigd, waardoor op een nog transparantere en gebruiksvriendelijke manier de rechtspraak van de Raad geconsulteerd kan worden.²¹

²¹ Zie ook Deel 2. Hoofdstuk 2. Toegang tot de rechtspraak van de Raad, waar dieper ingegaan wordt op de werking van de zoekfunctie.

6. Overleg met stakeholders

De Raad overlegt met zijn 'stakeholders', om enerzijds de werking en de praktische organisatie van de procedure bij de Raad uiteen te zetten en om anderzijds een aantal suggesties en knelpunten aangereikt te krijgen die meegenomen kunnen worden om de procedure duidelijker, efficiënter en eenvoudiger te laten verlopen.

De Raad pleegt daartoe overleg met de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) en met de Orde van de Vlaamse Balies (OVb). In die zin werden zowel de verwerende partijen (via VVP) als de overige procespartijen – vertegenwoordigd door de wettelijke beroepsorganisatie van hun raadslieden (OVb) – als stakeholders betrokken. Daarnaast onderhoudt de Raad met de Vlaamse Ombudsdienst de nodige contacten.

Ook de Vlaamse overheid – en niet alleen in de hoedanigheid van procespartij (GSA), maar vooral in de hoedanigheid van wetgevende en uitvoerende macht – beschouwt de Raad als een belangrijke stakeholder. Overleg met de juridische dienst van het departement Ruimte Vlaanderen gebeurt op regelmatige basis.

7. Griffie

Ten behoeve van de procespartijen – o.m. voor telefonische vragen, voor het neerleggen van processtukken of voor de inzage van dossiers – gelden voor de griffie de volgende openingsuren: maandag tot vrijdag, 9u30 tot 12u30 en 13u30 tot 16u.

8. Communicatie met procespartijen

De Raad tracht zo oprecht en duidelijk mogelijk te communiceren naar de procespartijen toe die de Raad contacteren met betrekking tot een stand van zaken. Afhankelijk van de prioriteit die aan een dossier is gegeven – naargelang het werkjaar het dossier is ingediend –, zullen mensen een andere reactie krijgen vanuit de Raad. De procespartijen kunnen op dit ogenblik nog niet zelf digitaal de stand van zaken van een concrete zaak raadplegen. Dit kan meegenomen worden in het onderzoek naar de digitalisering van de dossiers.

9. Huisvesting

In januari 2013 zijn door de Vlaamse overheid drie permanente zittingszalen opgeleverd op het gelijkvloers van de B-toren van het Ellipsgebouw. De initiële oplevering was vooropgesteld voor de zomer van 2010.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen gebruikt deze zittingszalen wekelijks. Ook het Milieuhandavingscollege zetelt in één van deze zittingszalen.

Het kunnen benutten van verschillende zittingszalen tegelijkertijd levert efficiëntiewinst op voor de Raad, maar in de eerste plaats ook voor procespartijen die veelvuldig de verplaatsing naar de Raad moeten maken.

Daarnaast kunnen deze zittingszalen – met het oog op een volwaardige bezettingsgraad – op dit ogenblik door diensten van de Vlaamse overheid geboekt worden als auditoriumruimtes.

Hoofdstuk 3

De Raad in cijfers

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste cijfers van het vijfde werkjaar over het behandelen van de beroepen weergegeven.

1. Aanhangigmaking

1. Verzoekschriften

Bij de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen schatte de Vlaamse decreetgever (in de memorie van toelichting van het ontwerpdecreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid) het aantal dossiers bij de Raad in op een ruime 300 tot een kleine 350 beroepsdossiers op jaarbasis.²²

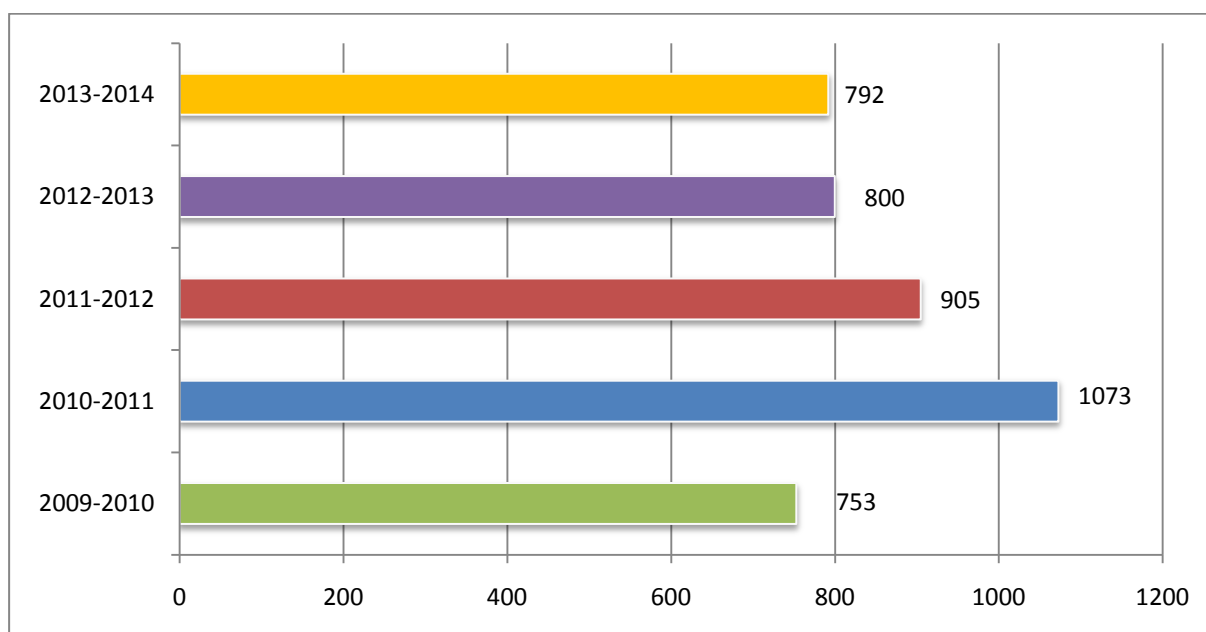

Fig. 1. Aantal ingediende verzoekschriften per werkjaar

Tijdens het eerste werkjaar (2009-2010) van de Raad werden in totaal 753 verzoekschriften ingediend. Tijdens het tweede werkjaar (2010-2011) en het derde werkjaar (2011-2012) steeg het totaal aantal ingediende verzoekschriften naar 1073 respectievelijk 905. Tijdens het vierde werkjaar (2012-2013) bedroeg het totaal ingediende verzoekschriften 800.

Tijdens het vijfde werkjaar, dat liep vanaf 1 september 2013 en eindigde op 31 augustus 2014, werden ongeveer evenveel verzoekschriften ingediend als het voorafgaande vierde werkjaar, met name in totaal 792 verzoekschriften.

²² *Parl.St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 210-213: Vandaag bedraagt het aantal beroepsdossiers bij de minister +/- 465 dossiers per jaar (cijfers 2006 – '07). Slechts de helft van die dossiers is ingesteld op grond van legaliteitsredenen. Dat betekent dat 232 dossiers in aanmerking zouden komen voor een behandeling door de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Dat getal dient wel in de hoogte te worden gecorrigeerd door de nieuwe mogelijkheid voor alle belanghebbenden om in beroep te komen (indien men uitgaat van een 25%-aangroei komt met tot 290 dossiers). In de bijzondere vergunningsprocedure worden gemiddeld 5.000 aanvragen ingediend. Zelfs in een zeer ruime aanname dat 0,75% van deze dossiers zou worden gecontesteerd, komt men "slechts" tot 37,50 beroepsdossiers. Eén en ander betekent dat we in casu spreken van een ruime 300 tot een kleine 350 beroepsdossiers op jaarbasis."*

De afvlakking ten aanzien van het tweede werkjaar heeft een specifieke oorzaak en kan niet toegeschreven worden aan een 'starterspiek'.

Een dergelijke piek aan binnenkomende dossiers kan zich voor voordoen bij de introductie van nieuwe regelgeving, zoals de oprichting van de Raad, en dat in een beginperiode waarna de instroom na verloop van tijd afvlakt.

Vanaf de inwerkingtreding van het decreet van 18 november 2011²³ op 29 december 2011 hebben de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren niet langer de zelfstandige procesbevoegdheid om bij de Raad een verzoekschrift in te dienen. De leidend ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen heeft die bevoegdheid conform (huidig) artikel 4.8.11, §1, 5° VCRO overgenomen.

Dit heeft ertoe geleid dat het totaal aantal ingestelde beroepen van deze categorie belanghebbenden reeds in het derde werkjaar meer dan gehalveerd is ten opzichte van het tweede werkjaar. Deze daling heeft zich verder gezet tijdens het vierde werkjaar, wat zich ook vertaald heeft in het totaal aantal ingediende beroepen. Tijdens het vijfde werkjaar lijkt het effect van de gewijzigde regelgeving zich gestabiliseerd te hebben.

Deze trend is evenwel niet zichtbaar bij het aantal ingediende beroepen door derde belanghebbenden of door de oorspronkelijke aanvrager(s) van de vergunning (zie ook Fig. 2. Aard van de verzoekende partij).

2. Regularisatie

Van de 792 ingediende verzoekschriften tijdens het vijfde werkjaar heeft de griffier in 135 dossiers (17 % ten opzichte van 17, 5 % tijdens het vierde werkjaar) de verzoekende partijen in staat gesteld om het verzoekschrift te regulariseren, omdat het verzoekschrift niet voldeed aan de vormvereisten, vermeld in artikel 13, eerste lid Procedurebesluit. In het tweede en het derde werkjaar was dit nog 25, 3 % respectievelijk 23, 7 %.

99 van deze 135 te regulariseren verzoekschriften (73, 3 % tegenover 70 % tijdens het vierde werkjaar) zijn tijdens het vijfde werkjaar na een tijdige en volledige regularisatie door de verzoekende partij definitief geregistreerd.

Samen met de 656 onmiddellijk correct ingediende verzoekschriften vormen ze de som van 755 beroepen die door de griffier in het vijfde werkjaar zijn ingeschreven op het definitief register.

26 beroepen zijn niet geregistreerd omdat het verzoekschrift niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, waardoor het verzoekschrift conform artikel 13, laatste lid Procedurebesluit geacht wordt niet te zijn ingediend. De overige 10 verzoekschriften zullen pas in het volgende werkjaar 2014-2015 – mits een tijdige en volledige regularisatie – op het definitief register kunnen worden ingeschreven.

1 dossier werd onmiddellijk afgesloten. Deze brief kon niet beschouwd worden als een verzoekschrift tot vernietiging van een vergunningsbeslissing, valideringsbeslissing of registratiebeslissing, zoals gedefinieerd in artikel 4.8.2 VCRO.

Vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe procedureregeling die geldt voor de beroepen ingediend vanaf 1 september 2012, kan de verzoekende partij niet langer het ontbreken regulariseren van een omschrijving van de geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of

²³ Decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden, *B.S.* 19 december 2011.

beginselen van behoorlijk bestuur, van een omschrijving van de wijze waarop deze regelgeving, voorschriften of beginselen naar het oordeel van de verzoeker geschonden wordt of worden, noch van een omschrijving van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

Dit is de reden waarom de percentages, opgemeten tijdens het vierde en vijfde werkjaar, van enerzijds het aantal beroepen waarin de verzoekende partij in staat gesteld wordt om het verzoekschrift te regulariseren en van anderzijds het aantal dossiers die niet, onvolledig of laattijdig geregulariseerd zijn, dermate verschillen ten opzichte van de eerste drie werkjaren.

3. Verzoekende partijen

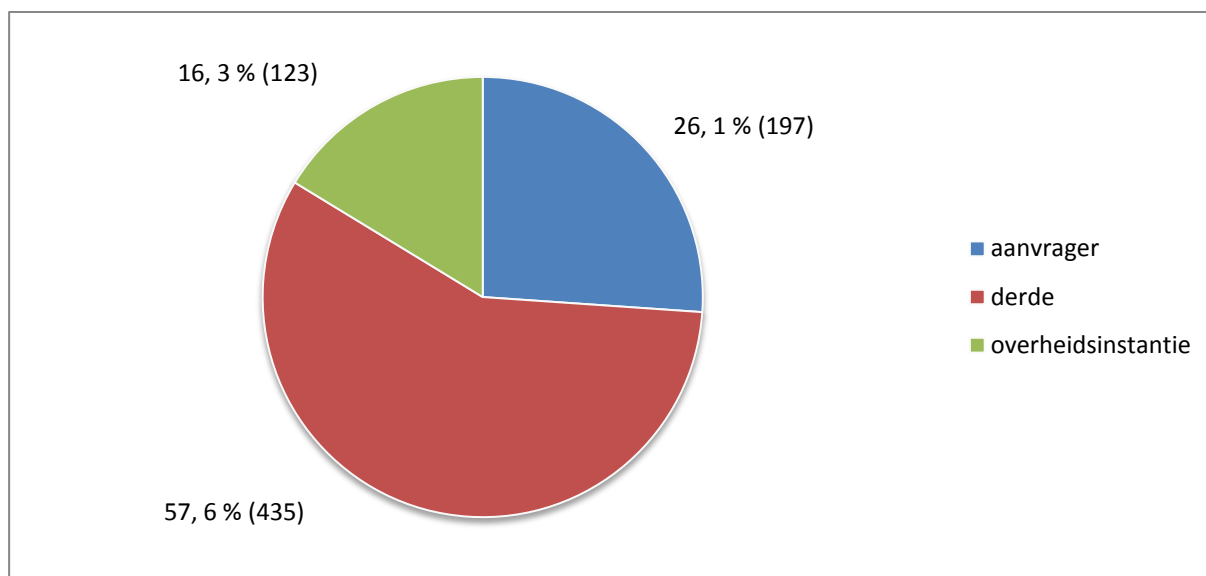

Fig. 2. Aantal verzoekende partijen naar aard (totaal: 755)

Van de 755 geregistreerde verzoekschriften tijdens het vijfde werkjaar zijn er 197 (26,1 %) ingediend door de oorspronkelijke aanvrager(s) van de vergunning, terwijl 435 verzoekschriften (57,6 %) ingediend zijn door een derde belanghebbende. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met vorig werkjaar.

De categorie van derde belanghebbenden kent echter een opmerkelijke stijging ten opzichte van de eerste werkjaren. Tijdens het eerste werkjaar werden immers 33,9 % van de verzoekschriften ingediend door derde belanghebbenden. In het tweede en derde werkjaar was dit 39,4 % respectievelijk 49 %.

Verhoudingsgewijs is het aantal verzoekschriften dat werd ingesteld door een overheidsinstantie verder gedaald van 28 % tijdens het derde werkjaar, naar 19 % tijdens het vorige werkjaar en naar 16,3 % tijdens het huidige werkjaar. Tot de overheidsinstanties behoren de colleges van burgemeester en schepenen voorzover zij zelf niet de aanvrager van de vergunning zijn, de lokale overheden zelf en de leidende ambtenaren van het departement Ruimte Vlaanderen en van andere departementen of agentschappen.

De opvolging van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren door de leidend ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen speelt een bepalende rol bij de evolutie van dit procentueel aandeel (zie supra).

4. Aard van de vordering

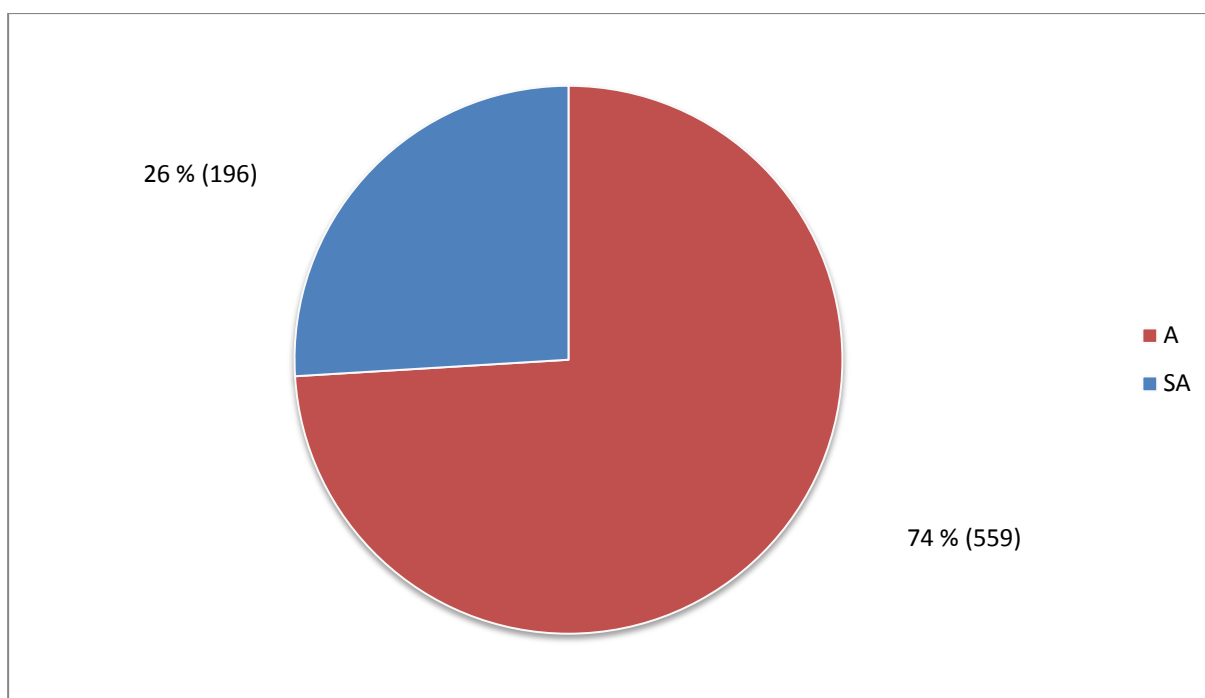

Fig. 3. Aard van de vordering (totaal: 755)

Uit bovenstaande figuur blijkt dat tijdens het vijfde werkjaar in 559 zaken (74 % van de geregistreerde verzoekschriften) enkel de vernietiging van de bestreden beslissing gevorderd wordt en dat in 196 zaken (26 %) eveneens de schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning geëist wordt.

Ter vergelijking, tijdens het vierde werkjaar werd in 28,6 % van de geregistreerde verzoekschriften eveneens de schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning gevraagd. In het tweede en het derde werkjaar was dit 28,9 % respectievelijk 31,1 %.

2. Het voorwerp van het beroep

1. Aard van de bestreden beslissing

De Raad voor Vergunningsbetwistingen doet uitspraak over beroepen die worden ingesteld tegen (stedenbouwkundige en verkavelings-) vergunningsbeslissingen, valideringsbeslissingen of registratiebeslissingen, zoals gedefinieerd in artikel 4.8.2 VCRO.

Tijdens de voorgaande werkjaren waren de onderlinge verhoudingen tussen de bestreden bestuurlijke beslissingen gelijkaardig:

- ongeveer 85 à 90 % van de geregistreerde verzoekschriften betreffen het afleveren of weigeren van een stedenbouwkundige vergunning;
- ongeveer 10 à 15 % van de geregistreerde verzoekschriften betreffen het afleveren of weigeren van een verkavelingsvergunning;

- ongeveer 1 à 1,5 % betreffen registratiebeslissingen waarbij een constructie als ‘vergund geacht’ wordt opgenomen in het vergunningenregister of waarbij dergelijke opname geweigerd wordt.

Volledigheidshalve dient te worden opgemerkt dat in deze cijfers geen sprake is van mogelijke beroepen tegen valideringsbeslissingen – een door het VCRO toegevoegde bestuursbeslissing –, waarvan de Vlaamse Regering krachtens artikel 4.2.12 VCRO de datum van inwerkingtreding nog dient te bepalen.

2. Voorwerp van de bestreden beslissing

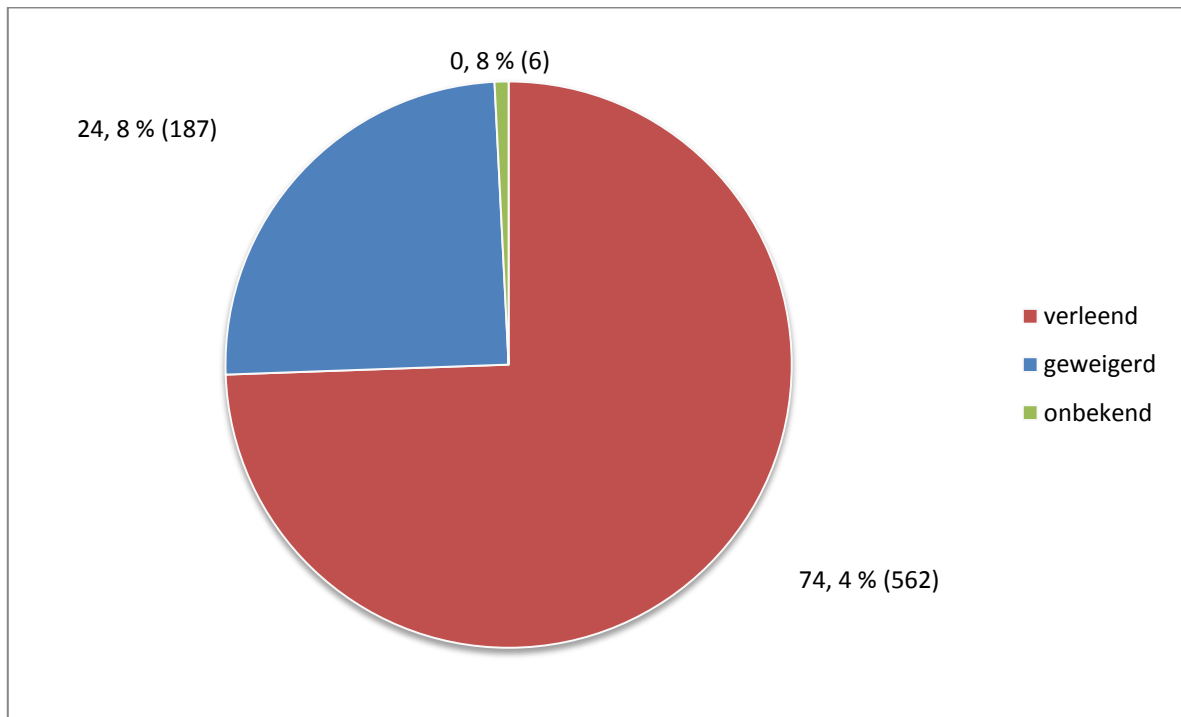

Fig. 4. Voorwerp van de bestreden beslissing (totaal: 755)

Een verzoekende partij dient bij de Raad een beroep in tegen een bestreden beslissing waarbij ofwel de vergunning (of de registratie) aan de aanvrager geweigerd wordt, ofwel deze verleend wordt, al dan niet onder voorwaarden.

Op een totaal van 755 geregistreerde verzoekschriften zijn er:

- 562 (74,4 %) gericht tegen een (onder voorwaarden) gunstige beslissing;
- 187 (24,8 %) gericht tegen een weigeringsbeslissing.

Tijdens het vierde werkjaar waren de verhoudingen gelijkaardig.

In 6 dossiers (0,8 %) is het voorwerp van de bestreden beslissing de Raad niet bekend. Dit komt voor in de dossiers waarbij een verzoekschrift alsnog definitief geregistreerd wordt wanneer de verzoekende partij verklaart niet in het bezit te zijn van een afschrift van de bestreden beslissing (artikel 13, eerste lid, 4° Procedurebesluit). Deze dossiers werden in beginsel afgehandeld via de procedure van de vereenvoudigde behandeling.

3. Verwerende partijen

3.1. Aard van de verwerende partij

In 611 van de 755 tijdens het vijfde werkjaar geregistreerde dossiers (81 %) wordt een beslissing bestreden van een deputatie van een provincie. 127 zaken (16,8 %) betreft een in de bijzondere procedure genomen beslissing (GSA/GDA). In 13 dossiers waarbij de bestreden beslissing een registratiebeslissing is (1,7 %), treedt een stad of gemeente op als verwerende partij. In 4 dossiers (0,5 %) zijn deze gegevens de Raad niet bekend (zie supra).

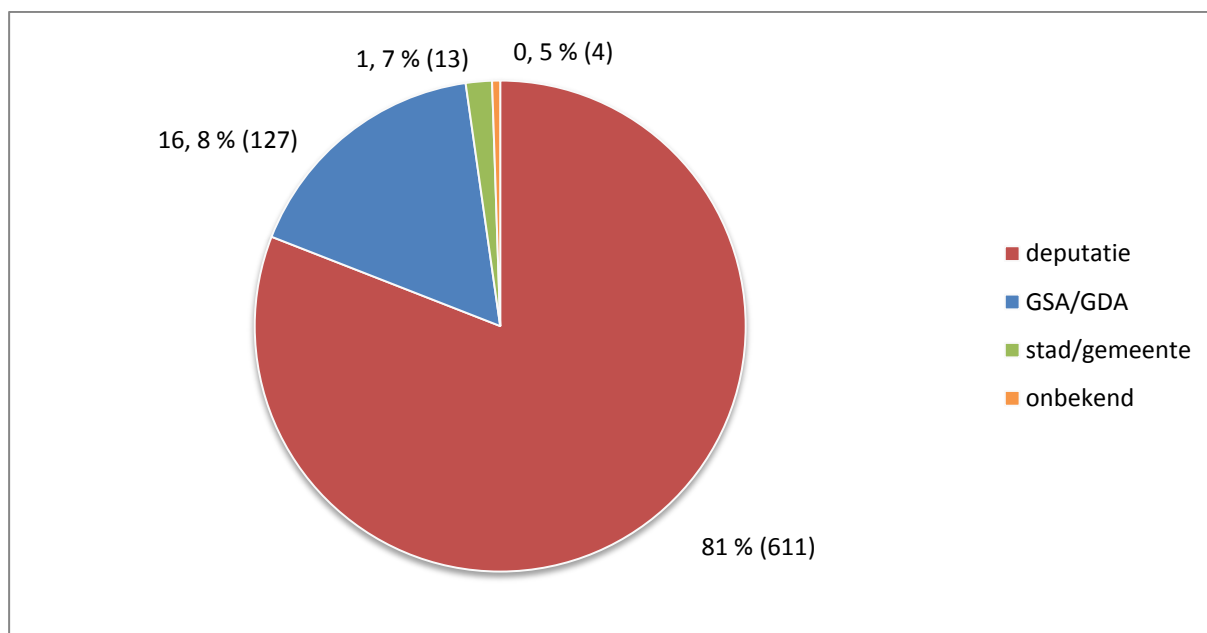

Fig. 5. Aard van de verwerende partij (totaal: 755)

3.2. In de reguliere procedure

Onderstaande figuur geeft per provincie en per werkjaar verhoudingsgewijs de verdeling weer van het totaal aantal definitief geregistreerde verzoekschriften waarvan de bestreden beslissing afgeleverd werd door een deputatie.

Het grootste aantal bestreden beslissingen heeft betrekking op percelen gelegen in de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen. Wellicht bestaat een correlatie met het aantal afgeleverde vergunningen per provincie en de bevolkingsaantallen en/of de bebouwbare oppervlakte per provincie. De grafiek toont evenwel aan dat er over de verschillende werkjaren heen niet echt een eenduidig beeld is van de evolutie van het aantal bestreden beslissingen over de verschillende deputaties heen.

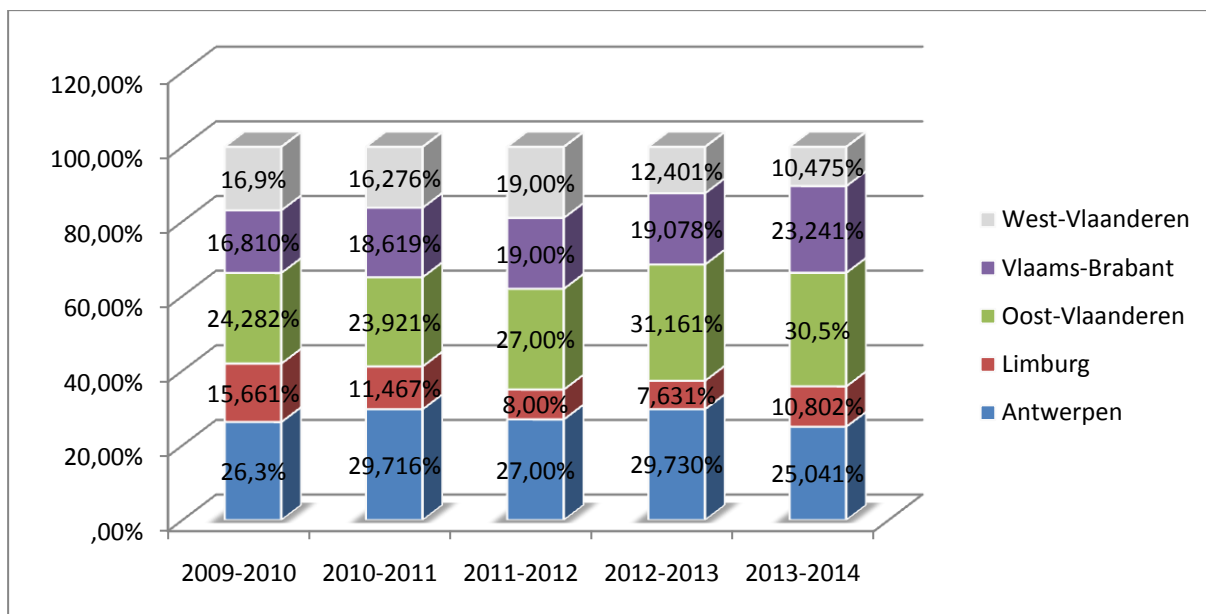

Fig. 6. Deputatie als verwerende partij per provincie - procentueel

3.3. In de bijzondere procedure

Onderstaande figuur geeft per provincie en per werkjaar verhoudingsgewijs de verdeling weer van het totaal aantal definitief geregistreerde verzoekschriften waarvan de bestreden beslissing afgeleverd werd door een gewestelijke of gedelegeerd stedenbouwkundige ambtenaar. Ook hier leent de evolutie in de cijfers zich niet tot een eenduidige analyse.

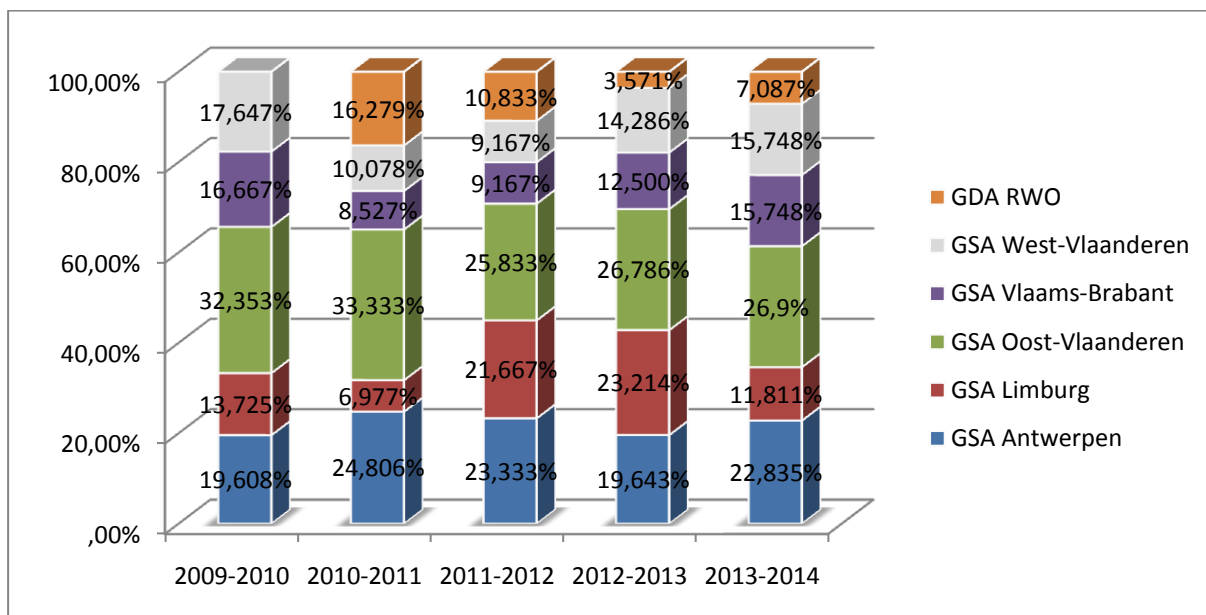

Fig. 7. GSA als verwerende partij per provincie – procentueel

3. Tussenkost

Elk van de belanghebbenden, vermeld in artikel 4.8.11, §1, eerste lid VCRO kan in een zaak tussenkomen (artikel 4.8.21, §1, eerste lid VCRO).

Gemiddeld werden de voorbije werkjaren in 59, 5 % van de dossiers één of meerdere verzoekschriften tot tussenkomst ingediend.

4. Zitting

Na afloop van het vooronderzoek worden de procespartijen uitgenodigd om op een zitting van de Raad te verschijnen (artikel 4.8.24 VCRO).

Alle zittingen van de Raad vinden plaats in de zittingszalen op het gelijkvloers van het Ellipsgebouw (B-toren), Koning Albert II-laan 35, 1030 Brussel.

In principe zetelen elke dinsdagvoormiddag de derde kamer, voorgezeten door Filip Van Acker en de vierde kamer, voorgezeten door Nathalie De Clercq. Elke dinsdagnamiddag zetelen de eerste kamer, voorgezeten door Eddy Storms en de tweede kamer, voorgezeten door Hilde Lievens.

De achtste kamer die bestaat uit de door de Vlaamse Regering aangestelde aanvullende raadsleden zetelt wekelijks elke dinsdag, zowel in de voor- als namiddag.

De partijen en/of hun raadsman dienen aanwezig te zijn ten laatste tien minuten voor het gestelde aanvangsuur. De zittingsbladen, met daarin de zittingsagenda, van de openbare terechtzittingen kunnen op de website van de Raad worden geraadpleegd.

Tijdens de herfst-, kerst- en krokusvakantie en de eerste week van de paasvakantie werden conform de interne dienstregeling van de Raad geen pleitzittingen georganiseerd. De achtste kamer vormde hierop een uitzondering en zetelde wel tijdens deze periodes. Ook op de wettelijke feestdagen werden geen zittingen gefixeerd.

De Raad streefde er tijdens het vijfde werkjaar naar om op elke wekelijkse openbare terechtzitting voorgezeten door een permanent raadslid ten minste 5 nieuwe zaken ten gronde te behandelen. Afhankelijk van de instroom behandelde de Raad daarnaast wekelijks gemiddeld 6 vorderingen tot schorsing op een openbare terechtzitting.

Terwijl de eerste zitting van de achtste kamer reeds plaatsvond op dinsdag 9 juli 2013, kon de achtste kamer – na de aanstelling van de meerderheid van de aanvullende raadsleden – pas vanaf de zitting van 17 september 2013 wekelijks dossiers behandelen. Tot en met het einde van het vijfde werkjaar zijn intussen 435 zaken ten gronde gepleit op een openbare terechtzitting voorgezeten door een aanvullend raadslid.

Dossiers die op een openbare terechtzitting gepleit worden, worden evenwel niet altijd onmiddellijk op diezelfde zitting in beraad genomen. Sommige zaken dienen met andere woorden meerdere malen op een zitting gepleit te worden vooraleer de zaak in beraad genomen kan worden. Hiervoor bestaan verschillende redenen. Een zaak kan uitgesteld worden omwille van een lopend strafonderzoek, omdat de procespartijen zelf aangeven dat er onderhandelingen lopen, omdat een nieuwe vergunningsaanvraag hangende is, etc.

5. Uitspraak

1. Algemeen overzicht

Tijdens het vijfde werkjaar zijn er 1162 uitspraken:

- in 859 zaken (73,9 %) werd een uitspraak ten gronde (AA) geformuleerd;
- in 180 zaken (15,5 %) werd een arrest aangaande het verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning (SA) uitgesproken;
- in 90 zaken (7,8 %) werd een arrest in het kader van de procedure van de vereenvoudigde behandeling (A VB) uitgesproken; en
- in 33 zaken (2,8 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd (B NR), waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend.

De sterke daling ten opzichte van de eerste drie werkjaren van het aantal beschikkingen omtrent de regularisatie moet samen gelezen worden met het ontstaan van een nieuwe categorie van uitspraken, met name deze in de procedure van de vereenvoudigde behandeling.

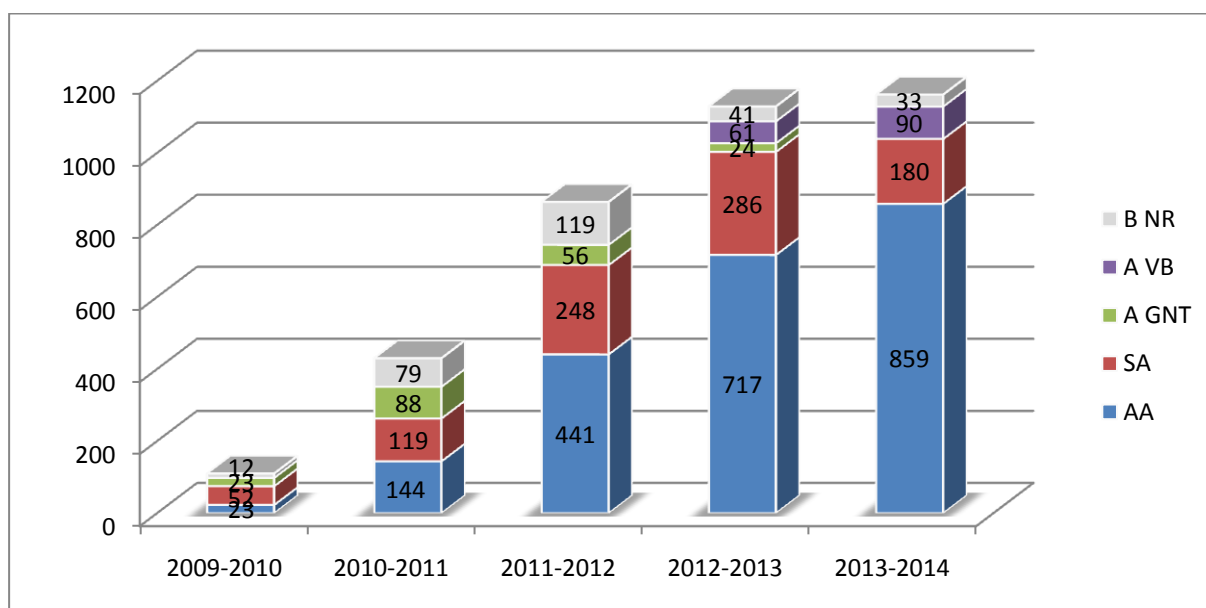

Fig. 8. Aantal uitspraken naar aard

De arresten inzake het niet-tijdig storten van het rolrecht (A GNT) vormen niet langer een zelfstandige categorie, vermits voor de dossiers, ingediend vanaf september 2012, het verzuim om het verschuldigde rolrecht (tijdig) te storten, voortaan behandeld wordt in de procedure van de vereenvoudigde behandeling.

Ter vergelijking, tijdens het vierde werkjaar velde de Raad 1129 uitspraken, terwijl tijdens het derde werkjaar het aantal uitspraken 864 bedroeg.

Niet elke uitspraak is echter een einduitspraak waarmee het dossier op het niveau van de Raad volledig wordt afgesloten.

Een arrest inzake de vordering tot schorsing is per definitie geen einduitspraak. De vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing is immers steeds een accessorium bij de vordering tot vernietiging.

Een arrest (in de vereenvoudigde behandeling) met betrekking tot het niet-tijdig storten van het rolrecht, waarbij desgevallend de procedure enkel afgesloten wordt voor één of meerdere verzoekende partijen die het rolrecht niet betaald hebben, belet niet dat de procedure voor de betalende verzoekende partij(en) zijn verder verloop kent.

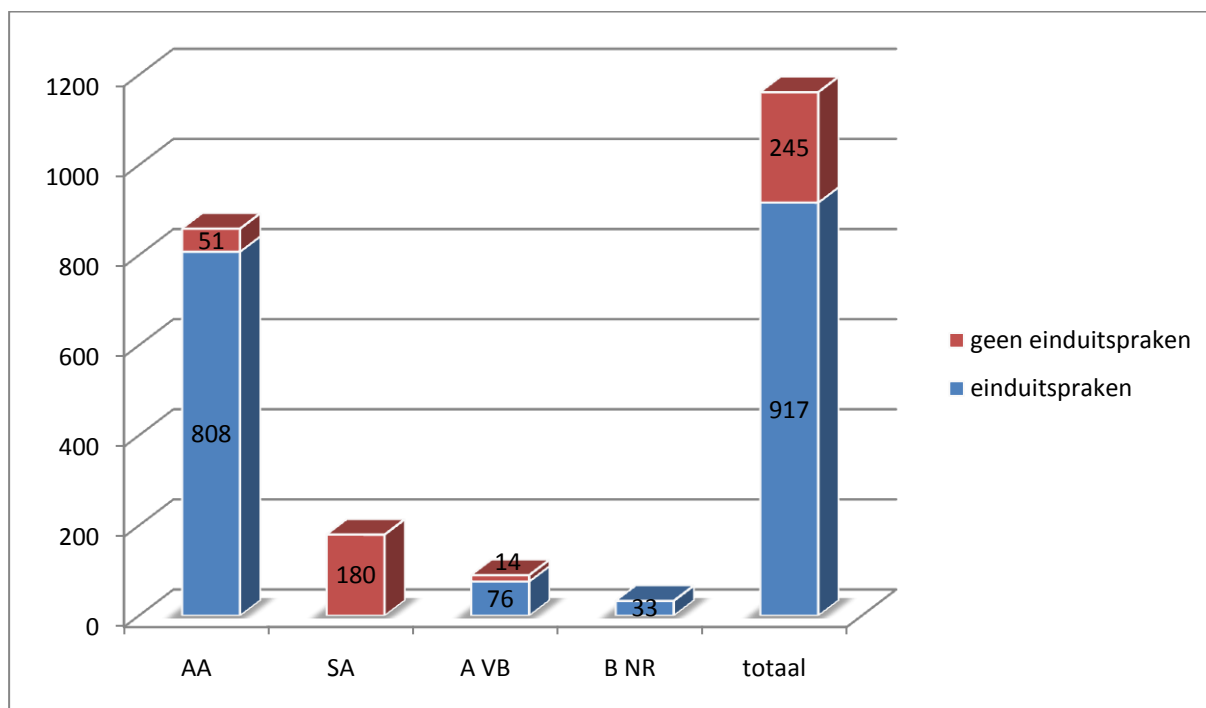

Fig. 9. Aantal einduitspraken naar aard tijdens het vijfde werkjaar

917 van de 1162 uitspraken (78, 9 %), genomen tijdens het vijfde werkjaar, hebben het dossier afgesloten. Ter vergelijking, tijdens het vierde werkjaar werden er met 1129 uitspraken 758 dossiers (67, 1 %) afgesloten. Het aantal 'definitieve' uitspraken – m.a.w. uitspraken die een dossier afsluiten – is dus tijdens het vijfde werkjaar zowel in absolute cijfers als procentueel sterk gestegen.

808 van de 859 arresten, geveld in de vernietigingsprocedure (AA), zijn einduitspraken (94, 1 %). In de overige 51 zaken werd een tussenarrest of een verbeterend arrest uitgesproken.

76 van de 90 uitspraken (84, 4 %) in de procedure van de vereenvoudigde behandeling (A VB) zijn einduitspraken. De overige uitspraken hebben bijvoorbeeld betrekking op het niet (tijdig) betalen van het rolrecht door enkele van de verzoekende partijen of hebben enkel betrekking op de vordering tot schorsing die als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld wordt, waarna de procedure ten gronde voortgezet wordt.

Ter vergelijking, tijdens het vierde werkjaar waren 43 van de 61 uitspraken (70, 5 %) in de procedure van de vereenvoudigde behandeling (A VB) einduitspraken. Ook hier is dus het aantal definitieve uitspraken tijdens het vijfde werkjaar zowel in absolute cijfers als procentueel sterk gestegen.

2. Overzicht van de uitspraken in de procedure van de vereenvoudigde behandeling

Na de definitieve registratie van een verzoekschrift kan de voorzitter van de Raad of het door hem aangewezen raadslid ambtshalve onderzoeken of het beroep doelloos is, kennelijk niet-ontvankelijk is of dat de Raad kennelijk onbevoegd is (artikel 4.8.14, §1 VCRO en artikel 16 Procedurebesluit).

Deze vaststellingen worden aan de verzoekende partij meegedeeld waarna deze over een vervaltermijn van vijftien dagen beschikt om zich hiertegen te verweren met een verantwoordingsnota.

De Raad heeft tijdens het voorbije werkjaar in 77 dossiers de procedure van de vereenvoudigde behandeling opgestart. In 57 van deze 77 dossiers heeft de Raad via deze vereenvoudigde behandeling de zaak met een einduitspraak afgesloten, waardoor de reguliere procedure niet verder doorlopen diende te worden. Op datum van 31 augustus 2014 heeft de Raad bijgevolg 7, 2 % van de 792 dossiers, ingediend tijdens het vijfde werkjaar, reeds tijdens het vijfde werkjaar volgens deze procedure afgerond.

Dit zijn slechts voorlopige cijfers, omdat niet alle beroepen, ingediend tijdens het vijfde werkjaar, reeds definitief geregistreerd zijn en/of de procedure van de vereenvoudigde behandeling volledig doorlopen hebben.

Ter vergelijking, uiteindelijk werden 62 van de 800 tijdens het vierde werkjaar ingediende dossiers (7, 8 %) via de procedure van de vereenvoudigde behandeling als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld.

Van de zaken die behandeld werden via de procedure van de vereenvoudigde behandeling maar niet definitief afgesloten werden, oordeelde de Raad in 8 dossiers dat sommige verzoekende partijen het rolrecht niet (tijdig) betaald hadden en kende de procedure voor de overige verzoekende partijen in het geding zijn normale verloop.

In 3 dossiers werd enkel de vordering tot schorsing als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld en werd de procedure voor wat betreft de vordering tot vernietiging voortgezet.

In 3 dossiers oordeelde de Raad na het onderzoeken van de verantwoordingsnota van de verzoekende partij dat niet langer beslist kon worden tot de kennelijke niet-ontvankelijkheid en dat de zaak volgens de reguliere procedure diende voortgezet te worden. Tijdens het vierde werkjaar gebeurde dit nog in 31 gevallen, wat aantoont dat de Raad tijdens het tweede werkjaar dat gebruik gemaakt kon worden van de procedure van de vereenvoudigde behandeling, deze procedure gericht heeft kunnen inzetten.

3. Overzicht van de uitspraken in de vernietigingsprocedure

Tijdens het vijfde werkjaar heeft de Raad 859 arresten ten gronde uitgesproken. Dat zijn er 142 meer dan tijdens het vierde werkjaar. 292 van deze 859 arresten zijn uitgesproken door de achtste kamer die samengesteld is uit aanvullende raadsleden.

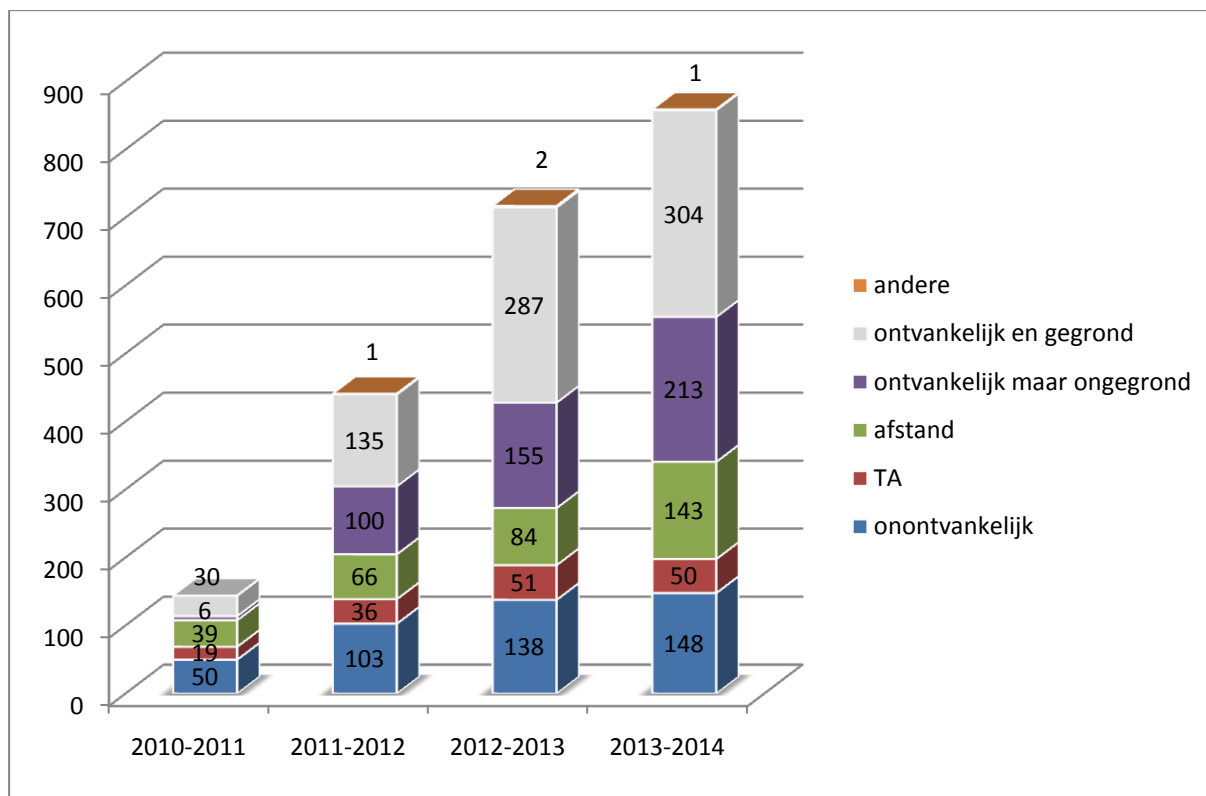

Fig. 10. Soort uitspraken in de vernietigingsprocedure

In 517 dossiers (60, 2 %) werd het beroep op een ontvankelijke wijze ingesteld en was de Raad in de mogelijkheid om de ingeroepen middelen ten gronde te beoordelen.

In 304 van deze 517 zaken (58, 8 %) heeft de Raad de bestreden beslissing vernietigd, terwijl in de 213 andere zaken de vordering tot vernietiging ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard. In het derde en vierde werkjaar was de vernietigingsgraad 57, 4 % respectievelijk 64, 9 %.

Van de 304 zaken waarin tijdens het vijfde werkjaar de Raad de bestreden beslissing vernietigd heeft, werd in 252 zaken door de verwerende partij initieel de vergunning verleend. In 52 zaken betrof het een weigeringsbeslissing.

Met de tussenarresten (5, 8 %) wordt in principe aan de procespartijen de mogelijkheid gegeven een aanvullende nota in te dienen om hun schriftelijk standpunt weer te geven met betrekking tot een door de Raad opgeworpen ambtshalve middel of met betrekking tot een door één van de procespartijen ingenomen standpunt op de openbare terechtzitting.

In 148 zaken (17, 2 %) was het beroep onontvankelijk of werd de zaak zonder voorwerp verklaard omdat deze samenhang met een dossier waarin dezelfde bestreden beslissing reeds vernietigd werd.

De Raad heeft in 143 zaken (16, 6 %) de afstand van geding vastgesteld. Dit is een opmerkelijke stijging ten opzichte van de voorgaande werkjaren.

Er is evenwel een logische verklaring. Sedert september 2013 zetelen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen verschillende aanvullende raadsleden in de achtste kamer. Deze aanvullende raadsleden worden in de eerste plaats ingezet voor het behandelen van dossiers die ingediend werden tijdens het (tweede) werkjaar 2010-2011.

Tijdens het najaar van 2013 stelde de Raad evenwel vast dat op het ogenblik dat de dossiers van het werkjaar 2010-2011 opgeroepen werden – in sommige gevallen de avond voor de openbare zitting – partijen alsnog afstand deden van de vordering, dat er verzaakt werd aan de vergunning of dat een partij meedeelde over geen enkel actueel belang meer te beschikken.

Dit alles belemmerde spijtig genoeg het nuttig en efficiënt oproepen voor de achtste kamer van andere dossiers waarin de procespartijen wel een inhoudelijke behandeling noodzakelijk achtten. Daarom verzocht de Raad begin 2014 proactief de procespartijen in elk van deze zaken, ingediend tijdens het tweede werkjaar, om de Raad mee te delen of één van bovenstaande situaties van toepassing was op hun zaak. Dit had als onmiddellijk resultaat dat deze zaken enerzijds onmiddellijk afgerond konden worden, terwijl anderzijds de zitting van de achtste kamer ingevuld kon worden met zaken die wel nog een effectieve inhoudelijke behandeling ten gronde vereisten.

Één arrest behoort in de grafiek tot de categorie ‘andere’. Dit arrest is een verbetering van een initieel uitgesproken arrest omwille van een materiële vergissing.

4. Overzicht van de uitspraken in de schorsingsprocedure

In de loop van het derde werkjaar heeft de Raad ervoor gekozen om in beginsel alle vorderingen tot schorsing te laten beoordelen door één kamer, met name de derde kamer, met als doelstelling om zoveel mogelijk zaken binnen een redelijke termijn te kunnen oproepen voor een zitting aangaande de vordering tot schorsing. Na het uitspreken van een arrest aangaande de schorsing wordt de zaak in principe doorverwezen naar een andere kamer.

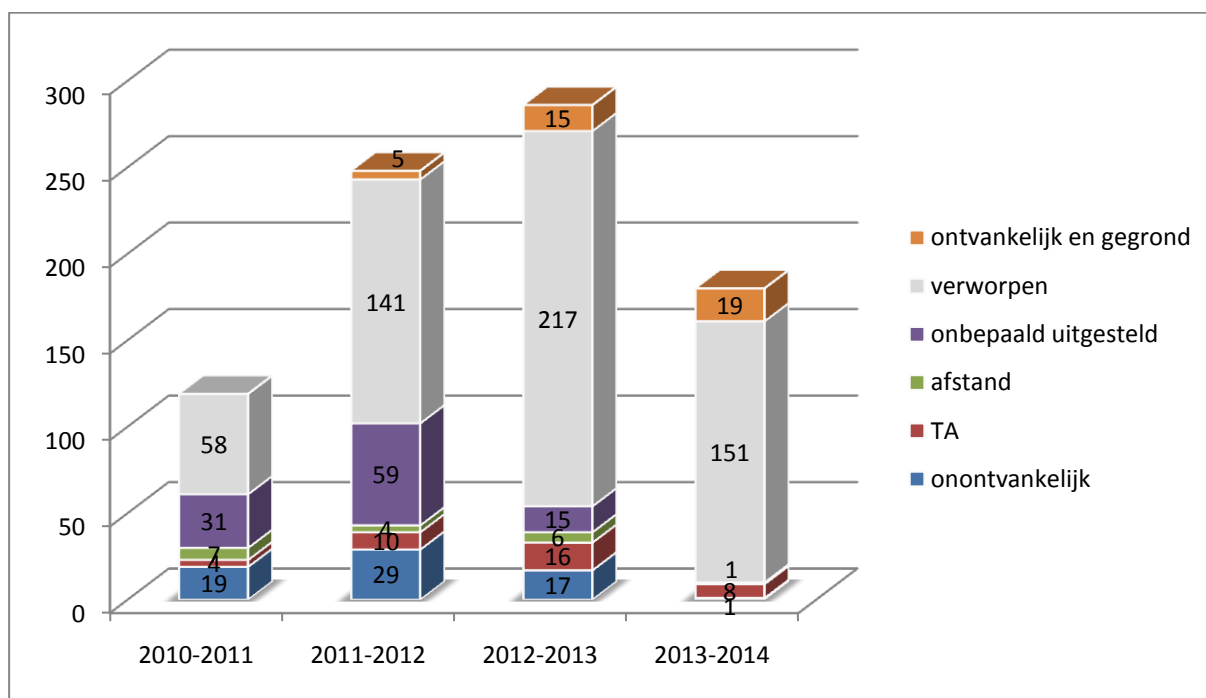

Fig. 11. Soort uitspraken in de schorsingsprocedure

De Raad heeft tijdens het vijfde werkjaar 180 arresten aangaande een vordering tot schorsing gevelde, ten opzichte van 286 arresten tijdens het vierde werkjaar.

In 19 zaken (10, 6 %) is de schorsing effectief bevolen. Tijdens het derde en vierde werkjaar was dit nog 2 % respectievelijk 5, 2 %.

In 151 van de 180 arresten (83, 9 %) werd de vordering tot schorsing verworpen. De Raad heeft in dit geval na het onderzoek van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel geoordeeld dat dit door de verzoekende partij(en) onvoldoende werd aangetoond.

Een andere mogelijkheid is dat de vergunninghouder verklaart de werken niet uit te voeren tot op het ogenblik van een uitspraak ten gronde. Ook bij een dergelijke verklaring verwerpt de Raad de schorsingsvordering, verwijzend naar het feit dat niet is voldaan aan de voorwaarden dat de 'onmiddellijke' tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de verzoekende partij(en) een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent. De voorgaande werkjaren heeft de Raad de behandeling van een dergelijke schorsingsvordering steeds voor onbepaalde tijd uitgesteld. Gelet op de specifieke bewoordingen van de huidige artikelen 4.8.14 en 4.8.19 VCRO kan de Raad een dergelijke *sine die* uitspraak niet langer nemen in de dossiers die zijn ingediend na 1 september 2012. De vernietigingsprocedure kan immers pas aangevat worden nadat expliciet om de voortzetting ervan wordt verzocht.

In de recente rechtspraak van de Raad beoordeelt de Raad de ontvankelijkheid van het beroep slechts wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. De categorie 'onontvankelijk' ontbreekt dan ook tijdens het vijfde werkjaar.

5. Overzicht van de uitspraken in de procedure van de versnelde rechtspleging

De schorsings- en vernietigingsprocedure volgen elkaar op, in tegenstelling tot het parallelle verloop van beide procedures voor de dossiers ingediend tot en met 31 augustus 2012. De procedure over de ingediende vordering tot vernietiging zal pas geïnitieerd worden door een verzoek tot voortzetting (artikel 4.8.19 VCRO) na het gevelde arrest over de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Wanneer de Raad met een arrest de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing schorst, moet de verwerende of de tussenkomen partij een verzoek tot voortzetting van de rechtspleging indienen. Wanneer de Raad niet schorst, is het aan één van de verzoekende partijen om dit verzoek in te dienen.

Voor wat betreft de dossiers, ingediend tijdens het vijfde werkjaar, waarin eveneens de schorsing werd gevorderd, zijn er op 31 augustus 2014 59 zaken waarin de termijn tot het indienen van een dergelijk verzoek tot voortzetting verstreken is. In 8 van deze 59 dossiers (13, 6 %) werd geen verzoek tot voortzetting ingediend.

Voor de dossiers ingediend tijdens het vierde werkjaar, waarin eveneens de schorsing werd gevorderd, zijn er op 31 augustus 2014 150 zaken waarin de termijn tot het indienen van een dergelijk verzoek tot voortzetting verstreken is. In 25 van deze 150 dossiers (16, 7 %) werd geen verzoek tot voortzetting ingediend.

Deze cijfergegevens zijn nog te gering om verregaande conclusies te (kunnen) trekken met betrekking tot de impact van de procedure van de versnelde rechtspleging op het procedureverloop bij de Raad.

6. De stand van de zaken die hangende zijn

1. Zaken die ingediend zijn tijdens het eerste werkjaar 2009-2010

Tijdens het eerste werkjaar zijn 753 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Onderstaande figuur verduidelijkt in welke stand van de procedure deze dossiers van het eerste werkjaar zich op 31 augustus 2014, het einde van het vijfde werkjaar, bevinden.

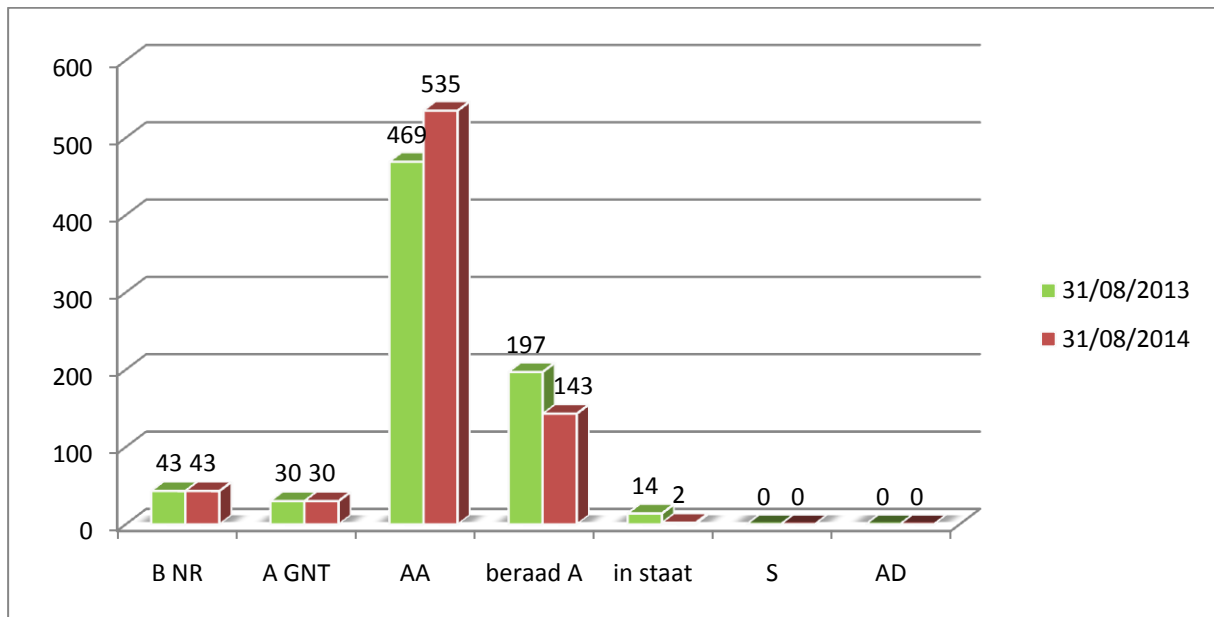

Fig. 12. Stand van zaken dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2009-2010 (totaal:753)

608 van deze 753 dossiers (80, 7 % – t.o.v. 72 % op het einde van het vierde werkjaar) zijn op het niveau van de Raad volledig afgesloten:

- in 43 zaken (5, 7 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd (B NR), waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend ;
- in 30 zaken (4 %) werd een eindarrest uitgesproken over het niet-tijdig storten van het rolrecht (A GNT) ; en
- in 535 zaken (71 %) werd een arrest inzake de vordering tot vernietiging (AA) geformuleerd. Op het einde van het vierde werkjaar was dit in 62, 3 % van de zaken het geval.

De Raad heeft tijdens het voorbije werkjaar 66 dossiers die zijn ingediend tijdens het eerste werkjaar afgesloten.

143 andere zaken (19 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot vernietiging – op het einde van het vijfde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest inzake de vordering tot vernietiging uitgesproken worden.

In 2 dossiers (0,3 %) is de zaak in staat. In één zaak dienden de debatten heropend te worden om van een voorgenomen afstand van geding akte te kunnen nemen. In het tweede dossier werd het arrest van de Raad na een cassatieberoep verbroken en werd de zaak opnieuw op de rol geplaatst voor een anders samengestelde kamer. Beide zaken staan reeds gepland op een zitting die zal plaatsvinden in het zesde werkjaar.

2. Zaken die ingediend zijn tijdens het tweede werkjaar 2010-2011

Tijdens het tweede werkjaar zijn 1073 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Onderstaande figuur verduidelijkt in welke stand van de procedure deze dossiers van het tweede werkjaar zich op het einde van het vijfde werkjaar bevinden.

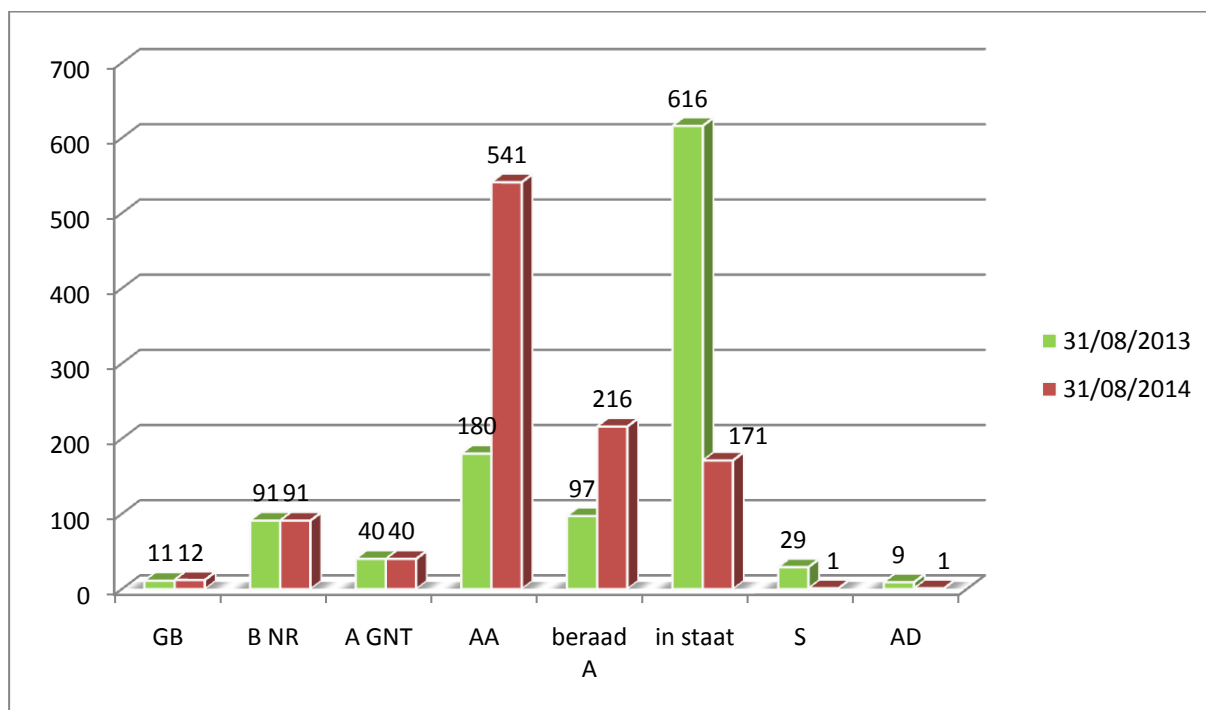

Fig. 13. Stand van zaken dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2010-2011 (totaal: 1073)

684 van de 1073 dossiers (63,8 % – t.o.v. 30 % op het einde van het vierde werkjaar) zijn op het niveau van de Raad volledig afgesloten:

- in 12 zaken (1,1 %) werd het dossier onmiddellijk afgesloten, omdat de brief niet beschouwd kon worden als een verzoekschrift (GB);
- in 91 zaken (8,5 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd (B NR), waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- in 40 zaken (3,7 %) werd een eindarrest uitgesproken over het niet-tijdig storten van het rolrecht (A GNT); en
- in 541 zaken (50,5 %) werd een arrest inzake de vordering tot vernietiging (AA) geformuleerd. Op het einde van het vierde werkjaar was dit in 16,8 % van de zaken het geval.

De Raad heeft tijdens het voorbije werkjaar 362 dossiers die zijn ingediend tijdens het tweede werkjaar afgesloten. 287 van deze 362 zaken werden behandeld door de achtste kamer van de Raad die samengesteld is uit de aanvullende raadsleden, terwijl in de overige 75 dossiers een einduitspraak volgde door één van de vier vaste kamers van de Raad.

216 andere zaken (20, 1 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot vernietiging – op het einde van het vijfde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest inzake de vordering tot vernietiging uitgesproken worden.

In 142 van deze 216 dossiers werd in de loop van het vijfde werkjaar de zaak in beraad genomen door een aanvullend raadslid.

In 171 dossiers (15, 9 %) is de schriftelijke procedure volledig afgerond en is de zaak in staat. Dit betekent dat de zaak ofwel klaar is om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting, ofwel reeds opgeroepen is voor een zitting die gepland is tijdens het zesde werkjaar, ofwel dat de zaak na een openbare terechtzitting in voortzetting geplaatst is, ofwel dat de in een tussenarrest aan de procespartijen opgelegde termijnen om een aanvullende nota in te dienen nog lopende zijn. Deze dossiers worden tijdens het zesde werkjaar in de eerste plaats opgeroepen voor een openbare terechtzitting van de achtste kamer en zullen bijgevolg behandeld worden door een aanvullend raadslid.

1 zaak (0, 1 %) is – na een openbare terechtzitting over de vordering tot schorsing – op het einde van het vijfde werkjaar nog in beraad (S). In deze zaak moet nog een arrest aangaande het verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning uitgesproken worden.

Tijdens het vijfde werkjaar werd in 28 dossiers waar op het einde van het vierde werkjaar nog geen uitspraak met betrekking tot de gevorderde schorsing was, intussen de procedure omtrent deze schorsingsvordering afgerond.

1 dossier (0, 1 %) bevindt zich in de administratieve fase van de procedure (AD). Het gaat om een dossier waarin de behandeling van de vordering tot schorsing en vernietiging onbepaald werd uitgesteld en dit tot wanneer de Raad zich ten gronde zal hebben uitgesproken in een samenhangende zaak.

3. Zaken die ingediend zijn tijdens het derde werkjaar 2011-2012

Tijdens het derde werkjaar zijn 905 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Onderstaande figuur verduidelijkt in welke stand van de procedure de dossiers van het derde werkjaar zich op het einde van het vijfde werkjaar bevinden.

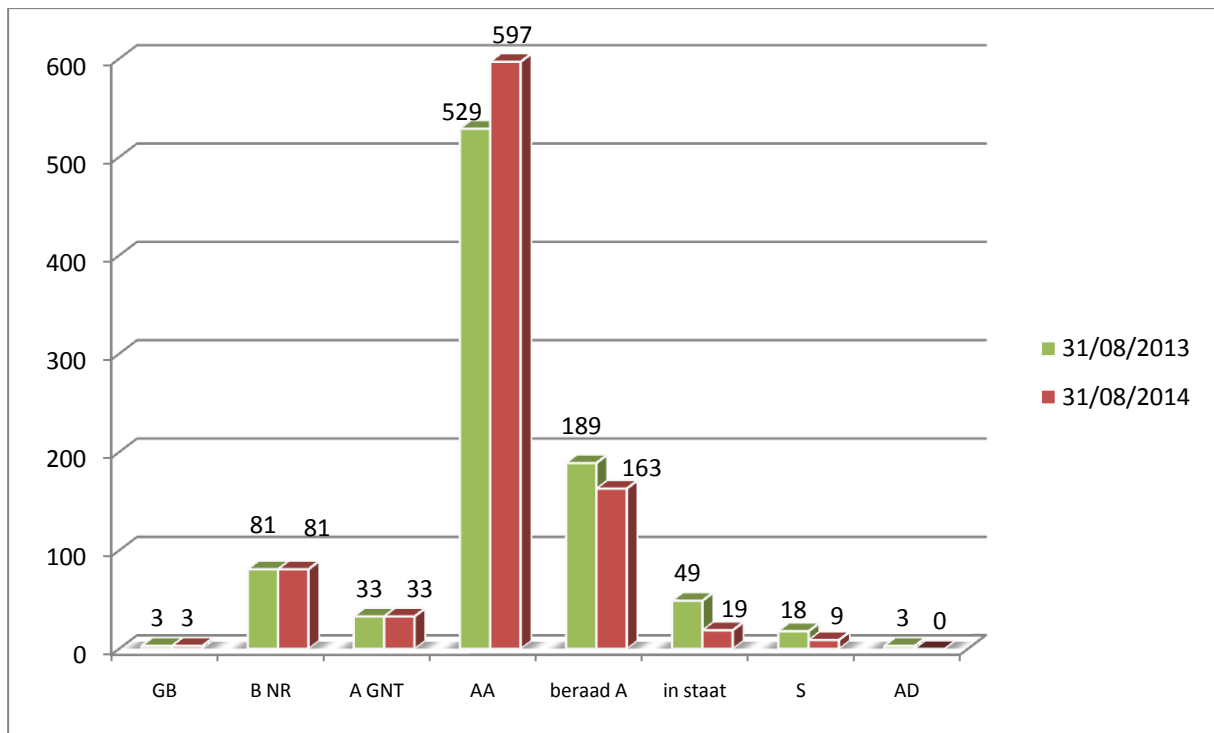

Fig. 14. Stand van zaken dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2011-2012 (totaal: 905)

714 van de 905 dossiers (78,9 % – t.o.v. 71,4 % op het einde van het vierde werkjaar) zijn op het niveau van de Raad volledig afgesloten:

- in 3 zaken (0,3 %) werd het dossier onmiddellijk afgesloten, omdat de brief niet beschouwd kon worden als een verzoekschrift (GB);
- in 81 zaken (9 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd (B NR), waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- in 33 zaken (3,6 %) werd een eindarrest uitgesproken over het niet-tijdig storten van het rolrecht (A GNT); en
- in 597 zaken (66 %) werd een arrest inzake de vordering tot vernietiging (AA) geformuleerd. Op het einde van het vierde werkjaar was dit in 58,4 % van de zaken het geval.

De Raad heeft tijdens het voorbije werkjaar 68 dossiers die zijn ingediend tijdens het derde werkjaar afgesloten.

163 zaken (18 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot vernietiging – op het einde van het vijfde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest inzake de vordering tot vernietiging uitgesproken worden.

In 19 dossiers (2,1 %) is de zaak in staat. Dit betekent dat de zaak ofwel klaar is om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting, ofwel opgeroepen is voor een zitting die gepland is in het zesde werkjaar, ofwel dat de zaak na een openbare terechtzitting in voortzetting geplaatst is, ofwel dat de in een tussenarrest aan de procespartijen opgelegde termijnen om een aanvullende nota in te dienen nog lopende zijn.

9 zaken (1 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot schorsing – op het einde van het vijfde werkjaar nog in beraad (S). In deze zaken moet nog een arrest aangaande het verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning uitgesproken worden. Daarna kan de vernietigingsprocedure verder gezet worden.

4. Zaken die ingediend zijn tijdens het vierde werkjaar 2012-2013

Tijdens het vierde werkjaar zijn 800 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Onderstaande figuur verduidelijkt in welke stand van de procedure de dossiers van het vierde werkjaar zich op het einde van het vijfde werkjaar bevinden.

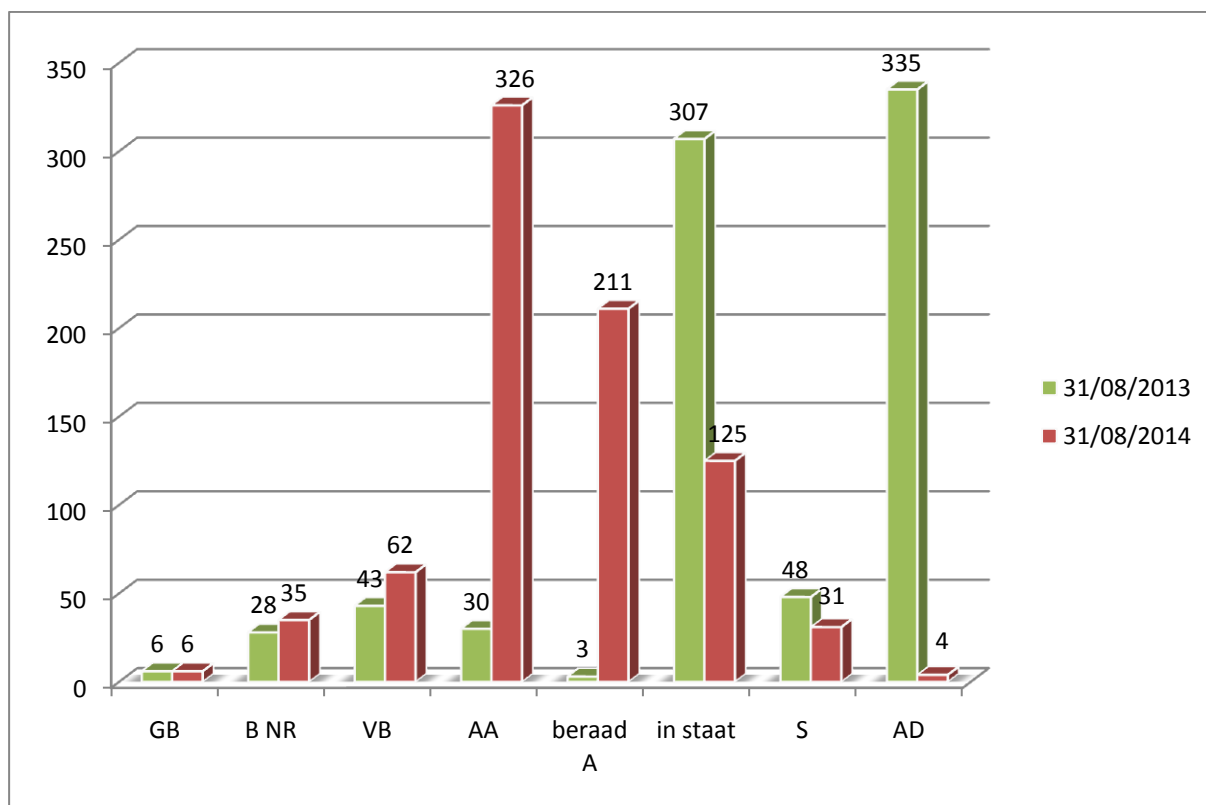

Fig. 15. Stand van zaken dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2012-2013 (totaal: 800)

429 van de 800 dossiers (53,6 % – t.o.v. 13,3 % op het einde van het vierde werkjaar) zijn op het niveau van de Raad volledig afgesloten:

- in 6 zaken (0,7 %) werd het dossier onmiddellijk afgesloten, omdat de brief niet beschouwd kon worden als een verzoekschrift (GB);
- in 35 zaken (4,4 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd (B NR), waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- in 62 zaken (7,8 %) werd het beroep als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld in het kader van de procedure van de vereenvoudigde behandeling (VB); en
- in 326 zaken (40,7 %) werd een arrest inzake de vordering tot vernietiging (AA) geformuleerd. Op het einde van het vierde werkjaar was dit in 3,7 % van de zaken het geval.

De Raad heeft tijdens het voorbije werkjaar 322 dossiers die zijn ingediend tijdens het vierde werkjaar afgesloten.

211 zaken (26, 4 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot vernietiging – op het einde van het vijfde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest inzake de vordering tot vernietiging uitgesproken worden.

In 125 dossiers (15, 6%) is de zaak in staat. Dit betekent dat de zaak ofwel klaar is om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting, ofwel opgeroepen is voor een zitting die gepland is in het zesde werkjaar, ofwel dat de zaak na een openbare terechtzitting in voortzetting geplaatst is, ofwel dat de in een tussenarrest aan de procespartijen opgelegde termijnen om een aanvullende nota in te dienen nog lopende zijn.

31 zaken (3, 9 %) zijn na een openbare terechtzitting over de vordering tot schorsing – op het einde van het vijfde werkjaar nog in beraad (5). In deze zaken moet nog een arrest aangaande het verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning uitgesproken worden. Daarna kan de vernietigingsprocedure verder gezet worden.

Tenslotte bevinden 4 dossiers (0, 5 %) zich op het einde van het vijfde werkjaar nog in één of andere fase van de administratieve procedure (AD). Deze categorie omvat ondermeer een dossier waarin de termijn nog loopt voor de verwerende partij om een antwoordnota in te dienen en voor de tussenkomende partij om een schriftelijke uiteenzetting in te dienen, een dossier waarin de verzoekende partij de mogelijkheid heeft om een verzoek tot voortzetting in te dienen na een arrest met betrekking tot de vordering tot schorsing en 2 dossiers waarin de termijn nog loopt voor de verzoekende partij om een wederantwoordnota respectievelijk een toelichtende nota in te dienen.

5. Zaken die ingediend zijn tijdens het vijfde werkjaar 2013-2014

Tijdens het vijfde werkjaar zijn 792 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Onderstaande figuur verduidelijkt in welke stand van de procedure de dossiers van het vijfde werkjaar zich op het einde van het vijfde werkjaar bevinden.

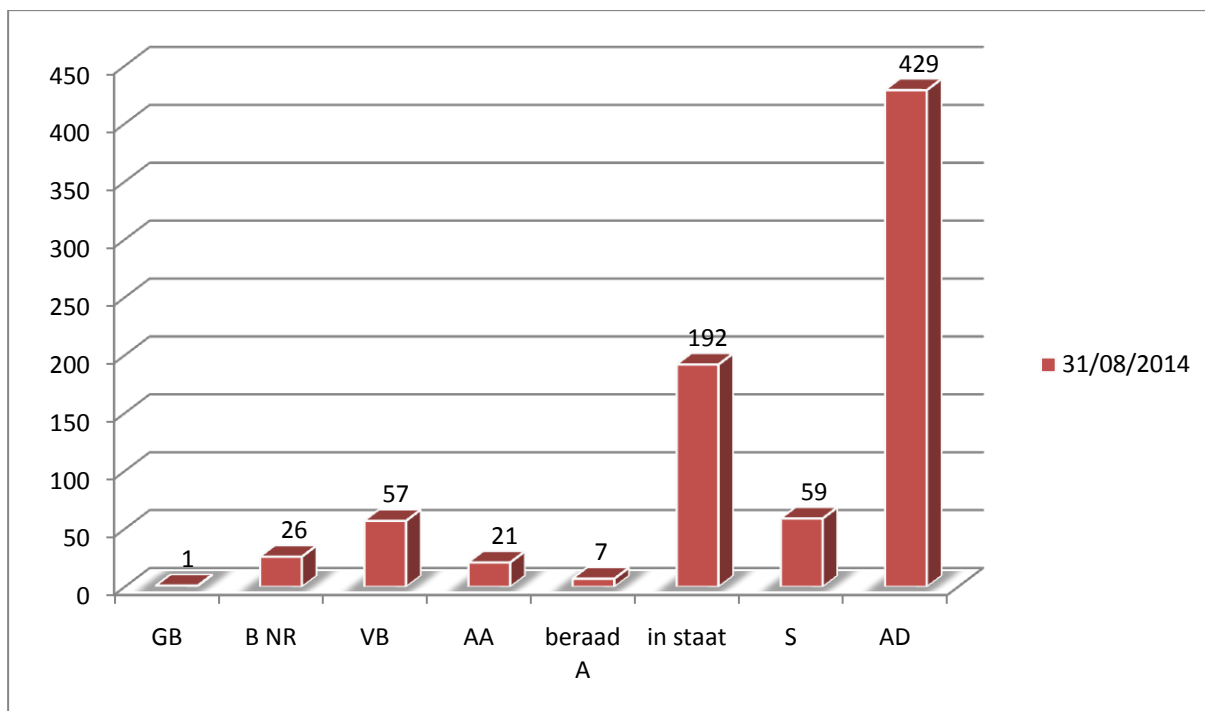

Fig. 16. Stand van zaken dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2013-2014 (totaal: 792)

105 van de 792 dossiers (13, 3 %) zijn op het niveau van de Raad volledig afgesloten:

- in 1 zaak (0, 1 %) werd het dossier onmiddellijk afgesloten, omdat de brief niet beschouwd kon worden als een verzoekschrift (GB);
- in 26 zaken (3, 3 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd (B NR), waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- in 57 zaken (7, 2 %) werd het beroep als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld in het kader van de procedure van de vereenvoudigde behandeling (VB); en
- in 21 zaken (2, 7 %) werd een arrest inzake de vordering tot vernietiging (AA) geformuleerd.

7 zaken (0, 9 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot vernietiging – op het einde van het vijfde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest inzake de vordering tot vernietiging uitgesproken worden.

In 192 dossiers (24, 2 %) is de zaak in staat. Dit betekent dat de zaak ofwel klaar is om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting, ofwel opgeroepen is voor een zitting die gepland is in het zesde werkjaar, ofwel dat de zaak na een openbare terechtzitting in voortzetting geplaatst is, ofwel dat de in een tussenarrest aan de procespartijen opgelegde termijnen om een aanvullende nota in te dienen nog lopende zijn.

59 zaken (7, 4 %) zijn ofwel na een openbare terechtzitting over de vordering tot schorsing in beraad genomen, ofwel opgeroepen voor een schorsingszitting die gepland is in het zesde werkjaar (S).

Tenslotte bevinden 429 dossiers (54, 2 %) zich op het einde van het vijfde werkjaar nog in één of andere fase van de administratieve procedure (AD). Deze categorie omvat ondermeer dossiers waarin

het rolrecht nog betaald of opgevraagd moet worden, dossiers waarin de termijn nog loopt voor de verwerende partij om een antwoordnota in te dienen, dossiers waarin de tussenkomen partij nog de kans heeft om een schriftelijke uiteenzetting in te dienen, dossiers waarin de verzoekende partij de mogelijkheid heeft om een verzoek tot voortzetting in te dienen na een arrest met betrekking tot de vordering tot schorsing, dossiers waarin de termijn nog loopt voor de verzoekende partij om een wederantwoordnota respectievelijk een toelichtende nota in te dienen, etc.

7. Evaluatie van uitstroom en behandelingstermijnen

1. Instroom ≠ uitstroom qua aantallen

Het is belangrijk om rekening te houden met het feit dat de uitstroom qua uitspraken significant hoger dient te zijn dan de instroom van verzoekschriften om zo de instroom aan beroepen effectief verwerkt te krijgen.

Een instroom van bijvoorbeeld 800 zaken tijdens het vierde werkjaar betekent immers niet dat indien de uitstroom aan uitspraken even hoog is, deze 800 zaken afgerond zijn.

Minstens zullen 800 ingediende zaken 800 'einduitspraken' vergen, ongeacht of het om een arrest ten gronde gaat na het doorlopen van de volledige procedure, een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd of een arrest in de procedure van de vereenvoudigde behandeling.

Tijdens het vierde werkjaar werd in 28,6 % van de geregistreerde dossiers bovendien niet alleen de vernietiging van de bestreden beslissing gevorderd, maar eveneens de schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning.

Concreet betekent dit dat voor eenzelfde dossier in beide procedures twee verschillende arresten – met een andere finaliteit – uitgesproken moeten worden.

12,2 % van de 800 verzoekschriften, ingediend tijdens het vierde werkjaar, zijn ofwel niet geregistreerd en aldus afgerond met een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, ofwel afgesloten met een arrest in het kader van de vereenvoudigde behandeling. 12,2 % staat voor 97 einduitspraken.

In 6 zaken werd het dossier onmiddellijk afgesloten, omdat de brief niet als een verzoekschrift kon worden beschouwd.

Van de overige 697 effectief geregistreerde zaken moet er in 199 zaken zowel een arrest in de schorsingsprocedure als een arrest in de vernietigingsprocedure uitgesproken worden. 199 zaken staan m.a.w. voor minstens 398 uitspraken.

In de 498 zaken met een loutere vernietigingsvordering volgen minstens 498 einduitspraken.

Concluderend betekent dit dat voor de 800 tijdens het vierde werkjaar ingediende zaken rekening gehouden moet worden met minstens 993 uitspraken en dus 993 keer dat een

dossier inhoudelijk voorbereid moet worden, waarvan minstens 697 uitspraken ten gronde en 199 uitspraken in de schorsingsprocedure.

Ten slotte wordt dan nog abstractie gemaakt van eventuele tussenarresten vooraleer een definitieve einduitspraak kan volgen. Een tussenarrest kan noodzakelijk zijn om diverse redenen: bijvoorbeeld omdat procespartijen ter zitting voor het eerst een bijkomende exceptie opwerpen of omdat ze, nadat de zaak in beraad is genomen, nieuwe elementen toevoegen aan een dossier.

In een en dezelfde zaak met verschillende verzoekende partijen kan het ook voorvallen dat voor één verzoekende partij de zaak definitief beslecht wordt met een arrest ten gronde, terwijl de overige verzoekende partijen via een arrest in de procedure van de vereenvoudigde behandeling al – bijvoorbeeld omwille van het niet betalen van het rolrecht – uit de procedure zijn geweerd. In een dergelijk dossier volgen met andere woorden twee verschillende einduitspraken.

2. Evaluatie van de globale uitstroom tijdens het vijfde werkjaar

Elke uitspraak vergt niet alleen een administratieve voorbereiding, maar ook een gedegen inhoudelijk onderzoek en een kwaliteitsvolle voorbereiding van het dossier.

De Raad heeft dan ook een interne doelstelling vooropgesteld met het oog op de jaarlijkse uitstroom aan uitspraken, zonder dit te verengen naar enkel einduitspraken:

De Raad meent dat indien aan alle randvoorwaarden is voldaan – d.i. een efficiënte organisatie- en beslissingsstructuur, een functionerend dossieropvolgingssysteem, een volledig ingevuld ondersteunend personeelskader dat adequaat is opgeleid – elk van de vier bestaande kamers jaarlijks een output van minstens 180 uitspraken zou moeten kunnen genereren. De Raad baseert zich daarvoor op cijfers aangeleverd door het Agentschap voor Overheidspersoneel. Op werkbasis betekent dit voor de Raad, bestaande uit 4 raadsleden, een totaal van 720 uitspraken.

Deze doelstelling is geënt op door de Raad gevoerde werklastmetingen, rekening houdend met het op een zo efficiënt en kwaliteitsvol mogelijke wijze inzetten van de voor de Raad beschikbare middelen en personeel.

Tijdens het vijfde werkjaar heeft de Raad 1162 uitspraken geveld, waarvan er 870 uitgesproken zijn door de 4 permanente raadsleden.

Uit deze cijfers blijkt dat de Raad – over de verschillende vaste kamers heen – met 870 uitspraken de interne globale doelstelling van 720 uitspraken op jaarbasis ook tijdens het vijfde werkjaar ruimschoots behaald heeft.

De Raad evenaart echter niet de uitzonderlijke uitstroom van 1129 uitspraken tijdens het vierde werkjaar. Zoals reeds gesteld in het vorige jaarverslag was deze uitstroom evenwel het resultaat van een buitenmaatse inspanning van het volledige personeelskader van de Raad. Anderzijds heeft de Raad tijdens het vijfde werkjaar tijd en energie geïnvesteerd in het op kruissnelheid brengen van de inbreng van de aanvullende raadsleden én in de voorbereidingen van de opstart van de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges (DBRC). Bovendien heeft de Raad tijdens het vijfde werkjaar opnieuw in de praktijk moeten vaststellen dat een bezetting van vier permanente raadsleden structureel

onvoldoende is om het tijdelijk wegvallen van één van hen te ondervangen (bv. door langdurige ziekte).

De Raad voldoet met deze uitstroom daarnaast ook aan een externe doelstelling. Bij de definitieve goedkeuring op 20 december 2013 van het ontwerp van decreet over de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) nam de Vlaamse Regering akte van een businessplan. In dit businessplan wordt uitgegaan van een streefcijfer van 215 uitspraken per vast benoemd raadslid dat ondersteund wordt door een team van juristen. Ook aan deze externe doelstelling heeft de Raad tijdens het vijfde werkjaar voldaan.

Ten slotte heeft de Raad 917 einduitspraken geformuleerd tijdens het vijfde werkjaar. Rekening houdend met een instroom van 792 nieuwe dossiers heeft de Raad tijdens het vijfde werkjaar – mede dankzij de inzet van de aanvullende raadsleden – een uitstroom gekend die hoger lag dan de instroom.

Het aantal ‘definitieve’ uitspraken – m.a.w. uitspraken die een dossier afsluiten – is tijdens het vijfde werkjaar zowel in absolute cijfers (917 t.o.v. 758 tijdens het vierde werkjaar) als procentueel (78, 9% t.o.v. 67, 1 % tijdens het vierde werkjaar) sterk gestegen.

3. Evaluatie van de uitstroom in verhouding tot het personeelskader van de Raad

De decreetgever heeft bij de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen onmiddellijk diens noodzakelijke kerntaak vastgelegd in de memorie van toelichting (zie supra).

De Vlaamse Regering heeft in het regeerakkoord 2014-2019 dit als volgt samengevat : *“We verkorten de termijnen voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen en evalueren de capaciteit van de Raad om een snelle, efficiënte en kwaliteitsvolle rechtsbescherming te garanderen.”*

De Raad is zich daarnaast bewust van de budgettaire context in Vlaanderen. Toch blijft de Raad vasthouden aan onderstaande vraag naar doelgericht inzetbare middelen, omdat deze vraag enerzijds beperkt is tot de essentiële kerntaken van de Raad en anderzijds een efficiëntiewinst oplevert niet alleen in concrete hangende dossiers maar ook in het kader van resultaatgerichte oplossingen die een impact hebben op de Vlaamse samenleving.

Gelet op de hierboven geschetste structurele factoren die – naast een aantal incidentele omstandigheden – een bepalende impact hebben gehad op de uitstroom tijdens het vijfde werkjaar, pleit de Raad – enerzijds gebaseerd op de door de Raad gevoerde werklastmetingen en anderzijds vanuit beleidsmatig standpunt – er dan ook voor dat, eveneens gelet op de toekomstige ontwikkelingen, de Vlaamse Regering minstens het aantal permanente raadsleden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen zou benoemen dat vermeld wordt in het businessplan waarvan door de Vlaamse Regering akte is genomen bij de definitieve goedkeuring van het DBRC-decreet, om zo op een structurele wijze de werkvoorraad én de toekomstige instroom aan dossiers te kunnen verwerken.

In het jaarverslag over de werkzaamheden van het tweede werkjaar heeft de Raad reeds gesignaleerd dat er twee flessenhalzen zijn die een invloed hebben op de behandelingstermijnen van dossiers:

- het aantal zaken dat wekelijks gefixeerd kan worden voor een openbare terechtzitting ;
- het aantal zaken dat na een openbare terechtzitting in beraad genomen is.

In dat jaarverslag verduidelijkt de Raad ook dat de flessenhalzen vooral veroorzaakt worden door het te lage aantal raadsleden, objectief onderbouwd door de resultaten van de door de Raad uitgevoerde werklasmeting.

De raadsleden zijn immers diegenen die de eindverantwoordelijkheid dragen ten aanzien van de procespartijen en de cassatierechter. Deze verantwoordelijkheid brengt met zich mee dat – ook al is het dossier grondig voorbereid – bepaalde aspecten van de beoordeling vervolledigd of gecontroleerd moeten worden door een raadslid.

Het aanstellen van tijdelijke aanvullende raadsleden – los van de overweging of deze al dan niet ondersteund moeten worden op een gelijkaardige wijze als de voltijdse permanente raadsleden – heeft een gunstig effect gehad op deze flessenhalzen.

Desalniettemin blijft de Raad ervan overtuigd dat de benoeming door de Vlaamse Regering bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen van bijkomende permanente raadsleden die tevens kunnen beschikken over een team van inhoudelijk ondersteunend personeel, structureel de draagkracht van de Raad kan verhogen, zodat niet alleen de gewenste uitstroom ook op lange termijn in overeenstemming blijft met de voorziene instroom, maar ook dat deze uitstroom gepaard kan gaan met redelijke behandelingstermijnen.

Een voltijds vast benoemd raadslid garandeert niet alleen een grotere productiviteit en efficiëntere inzetbaarheid, maar betekent ook een minder zware belasting van de bestaande organisatiestructuur en het personeelskader.

De aanvullende raadsleden moeten immers per definitie – in het kader van de organisatie van de zittingen – een beroep kunnen doen op een zittingsgriffier. Daarnaast wordt ook de nodige logistieke en administratieve ondersteuning voorzien door de griffie(medewerkers) van de Raad, onder meer in het kader van de organisatie van de zittingen en het betekenen van de uitspraken, maar ook op het vlak van ICT e.d. Ten slotte kunnen de aanvullende raadsleden rekenen op ondersteuning van de vaste raadsleden, de beheerder en de coördinatiejurist, wat uiteraard een (tijds)investering betekent. De organisatie van een aanvullende kamer heeft dan ook een niet te onderschatten impact op de inzetbaarheid van de bestaande personeelsformatie van de Raad, terwijl anderzijds voor de aanvullende raadsleden deze ondersteuning evengoed onontbeerlijk is.

De Raad blijft dan ook vragende partij opdat de Vlaamse Regering één of meerdere vaste raadsleden zou benoemen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen om zo op een structurele wijze de werkvoorraad én de toekomstige instroom aan dossiers van de Raad te kunnen verwerken, eerder dan enkel in te zetten op de piste van het ter beschikking stellen van bestuursrechters vanuit andere administratieve rechtscolleges via de DBRC of de piste van het aanstellen van tijdelijke aanvullende raadsleden.

4. Evaluatie i.f.v. de door de Raad vooropgestelde doelstellingen

Tijdens de eerste helft van het voorbije (vijfde) werkjaar heeft de Raad vooreerst een 50-tal resterende dossiers die ingediend werden tijdens het derde werkjaar en die administratief in staat waren, behandeld op een openbare zitting. Vervolgens heeft de Raad de procespartijen van de dossiers uit het vierde werkjaar opgeroepen om te verschijnen op een openbare zitting aangaande de vordering tot vernietiging.

De Raad streefde er *in de eerste plaats* naar om deze zaken binnen de ordetermijn van 60 dagen na de zitting uit te spreken.

De Raad heeft dan ook tijdens het vijfde werkjaar 68 dossiers van het derde werkjaar afgesloten en 322 zaken van het vierde werkjaar. Voor de dossiers uit het vierde werkjaar betekent dit een stijging van 13,3 % op het einde van het vierde werkjaar naar 53,6 % afgesloten dossiers op het einde van het vijfde werkjaar.

Slechts een beperkt deel van de zaken die ingediend werden tijdens het vijfde werkjaar 2013-2014, met name een 30-tal, zijn reeds opgeroepen kunnen worden voor een zitting tijdens het vijfde werkjaar zelf. Bovendien zullen tijdens de eerste maanden van het zesde werkjaar eerst nog een 125-tal zaken van het vierde werkjaar die op dat ogenblik administratief in staat zijn, op een openbare zitting behandeld worden. Pas vanaf november 2014 kunnen zaken uit het vijfde werkjaar stelselmatig opgeroepen worden voor een zitting ten gronde.

Deze flessenhals (zie ook supra) die, gelet op bovenstaande cijfergegevens, ten opzichte van vorig werkjaar kennelijk nog vernauwd is, heeft dan ook een impact op de globale behandelingstermijnen van deze dossiers en zal wellicht ook op de behandelingstermijnen van de dossiers die tijdens de volgende werkjaren ingediend worden, wegen.

Deze vaststelling draagt dan ook bij tot de vraag van de Raad om het personeelskader structureel te verbreden.

Tegelijkertijd met – en verhoudingsgewijs evenwichtig en uitgebalanceerd met – de op zitting gebrachte zaken van het derde en vooral het vierde werkjaar wou de Raad *ten tweede* tijdens het vijfde werkjaar inzetten op het verder wegwerken van de werkvoorraad aan hangende dossiers uit het eerste en het tweede werkjaar.

De Raad heeft tijdens het voorbije werkjaar 66 dossiers die ingediend zijn tijdens het eerste werkjaar bijkomend afgesloten. De overige 143 hangende zaken uit het eerste werkjaar tracht de Raad tijdens het komende werkjaar uit te spreken.

De Raad heeft ook 362 dossiers die zijn ingediend tijdens het tweede werkjaar, afgesloten. 75 van deze 362 zaken werden behandeld door één van de vier vaste kamers van de Raad. Sinds de eerste zitting van de achtste kamer op dinsdag 9 juli 2013 en de wekelijkse behandeling van dossiers vanaf de zitting van 17 september 2013 hebben de *aanvullende raadsleden* van de Raad op het einde van het vijfde werkjaar in 287 dossiers uit het tweede werkjaar een eindarrest uitgesproken. 142 andere zaken zijn in de loop van het vijfde werkjaar door een aanvullend raadslid in beraad genomen. Een einduitspraak moet in deze zaken nog volgen. De resterende 170-tal dossiers uit het tweede werkjaar worden tot en met het voorjaar van 2015 opgeroepen voor een zitting van de achtste kamer en in de loop van zesde werkjaar uitgesproken door een aanvullend raadslid.

Zaken die tijdens het vijfde werkjaar ingediend werden waarbij de schorsing gevorderd werd, werden *ten derde* zo snel mogelijk opgeroepen voor een schorsingszitting. De Raad streefde ernaar om deze schorsingszaken binnen de ordetermin van 60 dagen na de zitting uit te spreken.

Daarnaast heeft de Raad in onder meer 28 dossiers uit het tweede werkjaar waar op het einde van het vierde werkjaar nog geen uitspraak met betrekking tot de gevorderde schorsing was, intussen de procedure omtrent deze schorsingsvordering afgerond.

Dat betekent dat nog 1 zaak uit het tweede werkjaar en 9 dossiers uit het derde werkjaar – na een openbare terechtzitting over de vordering tot schorsing – op het einde van het vijfde werkjaar nog in beraad zijn. In deze zaken moet nog een arrest aangaande het verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning uitgesproken worden.

Ten slotte heeft de Raad 105 van de 792 tijdens het vijfde werkjaar ingediende dossiers (13,3 %) tijdens hetzelfde werkjaar reeds volledig afgesloten, vooral via de regularisatieprocedure en de

procedure van de vereenvoudigde behandeling. Dit is een identieke situatie als exact één jaar geleden, toen voor de stand van zaken van dossiers uit het vierde werkjaar op het eind van het vierde werkjaar zelf.

5. Bestuurlijke lus en bemiddeling

De bestuurlijke lus en de bemiddeling zijn als nieuwe rechtstechnieken in de procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen enkel van toepassing op dossiers ingediend vanaf 1 september 2012, met andere woorden enkel op de dossiers van(af) het vierde werkjaar.

Tot het initiëren van een *bestuurlijke lus* kan de Raad, ambtshalve of op initiatief van de procespartijen, pas overgaan na het organiseren van een pleitzitting. Het gros van de zaken uit het vierde werkjaar werden pas tijdens het voorbije werkjaar behandeld op een zitting ten gronde. Het is dan ook, zoals ook reeds gesteld in het vorige werkingsverslag, pas met dit jaarverslag dat de eerste cijfergegevens verzameld kunnen worden.

In 19 dossiers uit het vierde werkjaar werd om de toepassing van de bestuurlijke lus verzocht. In 9 zaken was dit op vraag van de tussenkomende partij, in 2 zaken door de verwerende partij en in 6 zaken door de verzoekende partij. In 2 zaken gebeurde dit ambtshalve door de Raad.

Door tussenkomst van het arrest nr. 74/2014 van het Grondwettelijk Hof waardoor de VCRO-bepalingen die de bestuurlijke lus regelen, vernietigd werden, heeft de Raad evenwel in geen enkele zaak de toepassing van de bestuurlijke lus kunnen voleindigen.

Eveneens omwille van deze uitspraak is tijdens het vijfde werkjaar slechts tweemaal om de toepassing van de bestuurlijke lus verzocht.

Het is nu in de eerste plaats aan de decreetgever om de regelgeving in functie van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof te remediëren, vooraleer de Raad, al dan niet op initiatief van de procespartijen, opnieuw kan overgaan tot het mogelijkkerwijs toepassen van een bestuurlijke lus.

Voor het opstarten van de *bemiddelingsprocedure* hoeft in principe de zitting niet te worden afgewacht en zou de Raad proactief te werk kunnen gaan, zeker indien alle procespartijen een bereidheid daartoe onmiddellijk zouden signaleren.

In 9 zaken die ingediend werden tijdens het vierde werkjaar en in 8 dossiers van het vijfde werkjaar verzocht telkens de verzoekende partij om de bemiddelingsprocedure op te starten. In geen enkel van deze dossiers werd echter een – nochtans decretaal door artikel 4.8.5 VCRO verplicht – gezamenlijk verzoek door de procespartijen ingediend.

In 7 van deze dossiers werden de overige procespartijen dan ook niet bereid gevonden om mee te stappen in een bemiddeling, waarna de Raad de zaak in beraad genomen heeft.

In 2 samenhangende zaken werd effectief een bemiddelingspoging opgestart, maar werd geen bemiddelingsakkoord bereikt.

De 8 dossiers van het vijfde werkjaar bevinden zich nog in de administratieve fase of zijn in staat om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting.

Naast deze formele bemiddelingsprocedure maakt de Raad in de praktijk evenwel ook veelvuldig gebruik van informele vormen van bemiddeling door bijvoorbeeld een zitting kort te schorsen waardoor procespartijen de gelegenheid hebben om te overleggen of door een zaak uit te stellen voor een bepaalde tijd en zo de partijen de mogelijkheid te bieden om via onderhandelingen tot een oplossing te komen buiten de jurisdictionele procedure om.

6. Behandelingstermijnen

6.1. Algemeen

Een instroom van bijvoorbeeld 800 zaken tijdens het vierde werkjaar betekent niet dat tijdens datzelfde werkjaar deze 800 zaken afgerond kunnen worden.

Vermits de Raad een rechtscollege is, dienen immers een aantal decretaal vastgelegde proceduretermijnen gerespecteerd te worden die maken dat zaken sowieso een bepaalde tijd vergen.

Bij het bepalen van doelstellingen omtrent een redelijke behandelingstermijn dient in de eerste plaats dan ook rekening te worden gehouden met de loutere toepassing van deze decretaal voorziene proceduretermijnen.

Voor de dossiers die ingediend werden tot en met 31 augustus 2012 gelden evenwel andere procedureregels en –termijnen dan voor de dossiers waarop de regelgeving uit het Procedurebesluit van de Raad en de vanaf 1 september 2012 gewijzigde VCRO van toepassing is.

Daarnaast zijn de behandelingstermijnen soms ook afhankelijk van andere factoren, zoals een geschil over de milieuvergunning of een strafzaak die de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen doet wachten. Soms kiezen de partijen er zelf voor om een hangende zaak voor een bepaalde tijd uit te stellen om onderling overleg alle kansen te geven.

Ten slotte moet uitgegaan worden van een gemiddelde behandelingstermijn omwille van de verschillende gradaties aan complexiteit en diversiteit tussen de verschillende dossiers.

Zo kan elk concreet dossier immers specifieke factoren hebben die een invloed uitoefenen op de behandelingstermijn van de zaak.²⁴ De procespartijen hebben bijvoorbeeld zelf om een verzoek tot uitstel van een aantal maanden gevraagd met het oog op het bereiken van een onderling akkoord. De zaak met een loutere vernietigingsvordering kan samenhangen met een dossier waarin ook de schorsing gevorderd wordt, etc.

Rekening houdend met de decretaal vastgelegde proceduretermijnen die golden voor de dossiers ingediend tot en met 31 augustus 2012 had de Raad tijdens de eerste werkjaren de volgende doelstelling vooropgesteld : *De Raad meent dat indien aan alle randvoorwaarden is voldaan – d.i. een efficiënte organisatie- en beslissingsstructuur, een functionerend dossieropvolgingssysteem en een volledig ingevuld ondersteunend personeelskader dat adequaat is opgeleid – de gemiddelde behandelingstermijn voor loutere vernietigingsdossiers – d.i. zonder een vordering tot schorsing – in beginsel moet teruggebracht kunnen worden tot de termijn van één jaar, terwijl de gemiddelde behandelingstermijn voor dossiers waarin zowel de vernietiging als de schorsing wordt gevorderd,*

²⁴ Een voorbeeld van een dossier waarin alle procedurestappen snel op elkaar volgen, maar waarvan de doorlooptijd toch twee jaar bedraagt: In een dossier werd het verzoekschrift ingediend op 11 augustus 2010, m.a.w. net voor het afsluiten van het eerste werkjaar. De zitting werd georganiseerd op 6 december 2011 en uitgesteld naar 17 januari 2012 om de procespartijen toe te laten om de verkavelingsvergunning en het verkavelingsplan (stukken die essentieel zijn voor de beoordeling) aan de Raad mee te delen. Op 17 januari 2012 werd het dossier in beraad genomen en op 19 maart 2012 volgde reeds een uitspraak, evenwel een tussenarrest om de debatten te heropenen om alsnog alle van toepassing zijnde verkavelingsvoorschriften in het geding te laten brengen door de procespartijen. Op 15 mei 2012 werd de zaak opnieuw opgeroepen. De partijen verschenen evenwel niet ter zitting hoewel de kamervoorzitter hen vragen wenste te stellen om te vermijden dat de zaak nogmaals met een tussenarrest verder gezet moest worden. Op 5 juni 2012 werd de zaak na een nieuwe pleitzitting opnieuw in beraad genomen. Op 17 juli 2012 volgde de definitieve einduitspraak.

teruggebracht zou moeten kunnen worden tot een termijn van anderhalf jaar, rekening houdend met de huidige organisatie van de schorsingsprocedure aan de hand van een beleidslijn van de Raad.

Op de vraag of deze doelstelling toepasbaar is op de dossiers die onderworpen zijn aan de huidige geldende procedureregels en –termijnen, is het nog te vroeg om een sluitend antwoord te kunnen formuleren.

6.2. In concreto

Tijdens het vijfde werkjaar heeft de Raad immers nog geen steekproef kunnen uitvoeren. De belangrijkste oorzaak is het feit dat de Raad tijdens de voorbije werkjaren statistische gegevens verzameld heeft op basis van dossiers, ingediend tot en met 31 augustus 2012, die dus onder het toepassingsgebied vielen van decretaal voorziene procedureregels die fundamenteel verschillen van de nieuwe procedureregels (voornamelijk) opgenomen in het Procedurebesluit van de Raad. Deze nieuwe procedureregels zijn van toepassing op dossiers, ingediend vanaf 1 september 2012, waardoor een vergelijking, gelet op de gewijzigde procedurele omstandigheden, weinig statistische relevantie heeft.

Vooreerst dient opnieuw een voldoende kritische massa te worden opgebouwd om een nieuwe oefening te kunnen maken inzake gemiddelde behandelingstermijnen.

Hierbij moet rekening gehouden worden met verschillende (nieuwe) factoren.

De procedure van de vereenvoudigde behandeling zal bijvoorbeeld een gunstig effect hebben op de gemiddelde behandelingstermijnen. Deze procedure is evenwel relatief recent in werking getreden en is dus nog in volle ontwikkeling. Terwijl in het vierde werkjaar 43 van de 61 uitspraken (70, 5 %) in de procedure van de vereenvoudigde behandeling einduitspraken waren, steeg het aantal definitieve uitspraken, met name 76 van de 90 uitspraken (84, 4 %), tijdens het vijfde werkjaar zowel in absolute cijfers als procentueel sterk. Een efficiënter en doelgerichter gebruik van deze procedure vertaalt zich in een nog sterker gunstig effect op de gemiddelde behandelingstermijnen.

Bovenstaande geldt evenzeer voor de procedure van de versnelde rechtspleging.

Voor wat betreft de dossiers ingediend tijdens het vierde werkjaar, waarin eveneens de schorsing werd gevorderd, is er op 31 augustus 2014 in 25 van de 150 dossiers (16, 7 %) waarin de termijn tot het indienen van een verzoek tot voortzetting verstreken is, geen dergelijk verzoek ingediend. Voor de dossiers uit het vijfde werkjaar ligt dit percentage voorlopig op 13, 6 % (8 van de 59 zaken).

Ook al staat vast dat de toepassing van de procedure van de versnelde rechtspleging zich vertaalt in lagere gemiddelde behandelingstermijnen, dan nog zijn deze cijfergegevens te gering om verregaande conclusies te (kunnen) trekken met betrekking tot de effectieve impact van deze procedure op de gemiddelde doorlooptijden bij de Raad.

Vervolgens dient er rekening gehouden te worden met het feit dat de schorsings- en vernietigingsprocedure elkaar sequentieel opvolgen, in tegenstelling tot het parallelle verloop van beide procedures voor de dossiers ingediend tot en met 31 augustus 2012. De procedure over de ingediende vordering tot vernietiging zal pas geïnitieerd worden door een verzoek tot voortzetting na het gevelde arrest over de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Een ander aandachtspunt is de administratieve doorlooptijd van een dossier. Waar op het einde van het vierde werkjaar 41, 9 % van de dossiers die ingediend werden tijdens datzelfde vierde werkjaar zich nog in één of andere fase van de administratieve procedure bevinden, blijkt dat op het einde van het vijfde werkjaar te gelden voor 54, 2 % van de dossiers uit dat vijfde werkjaar. Deze opmerkelijke stijging kan verschillende (gecombineerde) oorzaken hebben: de inlooptijd om zich een digitaal dossieropvolgingssysteem eigen te maken, langdurige afwezigheden, gewijzigde proceduretermijnen, de opstart van de ondersteuning van de aanvullende raadsleden, etc. Het is evenwel op dit ogenblik niet duidelijk of dit een structureel gegeven is en dus een blijvende impact heeft op de gemiddelde behandelingstermijnen. Bovendien heeft dit wellicht een impact op tussentijdse doorlooptijden, maar is het de vraag of dit ook een effect heeft op de totale gemiddelde behandelingstermijnen van dossiers, bijvoorbeeld rekening houdend met de bestaande flessenhalzen om een zaak effectief op een zitting te kunnen inplannen, waardoor een verlenging van de administratieve doorlooptijd op zich misschien geen gevolgen heeft.

Wetende dat het DBRC-decreet de procedure opnieuw wijzigt door bijvoorbeeld een bijkomende proceduretermijn toe te kennen aan de verwerende (en tussenkomende) partij, zal het opbouwen van een voldoende kritische massa om een nieuwe oefening te kunnen maken inzake gemiddelde behandelingstermijnen, wellicht pas van start kunnen gaan met de instroom aan dossiers vanaf 1 januari 2015.

8. Cassatieberoepen

Een beslissing van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is vatbaar voor een cassatieberoep bij de Raad van State. De Raad van State onderzoekt of de Raad voor Vergunningsbetwistingen in zijn uitspraak conform de regelgeving heeft geoordeeld en de voorgeschreven procedures heeft gevolgd.

Dit is met andere woorden een kwantificeerbaar criterium om de kwaliteit van de uitspraken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen te toetsen en dat op twee vlakken: ten eerste in hoeveel zaken voelt een procespartij de noodzaak om cassatieberoep aan te tekenen en ten tweede – indien cassatieberoep is ingediend – in hoeveel zaken wordt de uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen effectief verbroken.

Op 31 augustus 2014 is in totaal, over alle werkjaren heen, 104 keer een cassatieberoep aangetekend bij de Raad van State. Alle cassatieberoepen werden door de Raad van State toelaatbaar verklaard.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft tot en met 31 augustus 2014 2184 arresten uitgesproken over een vordering tot vernietiging.

Tegen slechts 94 van deze 2184 arresten (4, 3 %) besloot een procespartij om de cassatierechter aan te spreken.

De Raad van State heeft in 62 van deze 94 zaken een uitspraak gedaan. In 11 zaken besloot de Raad van State tot het verbreken van het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen aangaande de vordering tot vernietiging. Tot op heden heeft de Raad van State met andere woorden in slechts 0, 5 % van de uitspraken ten gronde van de Raad voor Vergunningsbetwistingen een dergelijk arrest verbroken.

Vier keer werd cassatieberoep aangetekend tegen een arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen inzake een vordering tot schorsing. Tot op heden werd het beroep in 3 zaken door de Raad van State verworpen. In de vierde zaak is er nog geen cassatie-uitspraak.

1 beschikking over een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend, werd door de Raad van State verbroken.

Ook 2 arresten over het niet-tijdig storten van het rolrecht en 1 beschikking over een verzoek tot tussenkomst werden gecasseerd. Dit gebeurde telkens vanuit de overweging dat de strengheid van de VCRO over de sanctie van niet-ontvankelijkheid bij het niet (tijdig) betalen van het rolrecht niet belet dat de verzoekende of tussenkomende partij een toelichting moet kunnen geven omtrent de redenen van de niet-tijdige betaling.²⁵

Ten slotte werd twee keer een cassatieberoep aangetekend tegen een arrest in de procedure van de vereenvoudigde behandeling. De Raad van State heeft over deze beroepen echter nog geen uitspraak gedaan.

Wanneer de Raad van State een arrest of beschikking van de Raad vernietigt, wordt de zaak toegewezen aan een anders samengestelde kamer en neemt deze kamer een nieuwe beslissing rekening houdende met de overwegingen van de Raad van State als cassatierechter.

²⁵ R.v.St. nr. 219.929 van 25 juni 2012.

Deel 2

De rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Hoofdstuk 1

De grote lijnen van de rechtspraak

1. Inleiding

In dit hoofdstuk zijn een aantal interessante overwegingen opgenomen uit arresten die door de Raad voor Vergunningsbetwistingen zijn uitgesproken tijdens het vijfde werkjaar.

2. Overzicht van het contentieux

1. Ontvankelijkheid van de vordering

1.1. Ontvankelijkheid van de vordering wat betreft het voorwerp van het beroep en de bevoegdheid van de RvVb

1.1.1. Aanvechtbaarheid van adviezen

1.1.1.1. Rechtstreekse aanvechtbaarheid

1.1.1.1.1. Bindend advies

“Het is niet betwist dat de aangevraagde constructies minstens gedeeltelijk gelegen zijn binnen het beschermd landschap “De Meersen”. Uit het voorgaande volgt dat het advies van het de gewestelijk erfgoedambtenaar van 10 november 2010 de gevolgen heeft zoals omschreven in de artikelen 4.3.3 en 4.3.4 VCRO. Dit advies sorteert meer bepaald de gevolgen zoals omschreven in artikel 4.3.3 VCRO, aangezien het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg (hierna het Landschapsdecreet genoemd), alsook de beschermingsbesluiten die in uitvoering van dit decreet worden genomen, kunnen worden gekwalificeerd als “direct werkende normen” in de zin van deze bepaling.

2.

Het bindend karakter van het advies vloeit tevens voort uit:

- artikel 12 van het Landschapsdecreet;
- artikel 14§3 en §4 van het Landschapsdecreet;
- artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 1997 houdende algemene beschermingsvoorschriften, advies- en toestemmingsprocedure, instelling van een register en vaststelling van een herkenningsteken voor beschermde landschappen. (...)

Uit de samenlezing van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 1997 en artikel 12 en 14, §3 van het Landschapsdecreet vloeit voort dat het advies van de gewestelijke erfgoedambtenaar voor de vergunningverlenende overheid dient aanzien te worden als een bindend advies.

4.

In de mate dat het advies van de gewestelijke erfgoedambtenaar bindend is, is het te beschouwen als een rechtstreeks aanvechtbare bestuurlijke rechtshandeling. Het advies is immers voorbeslissend ten aanzien van de bestreden vergunningsbeslissing die kan worden gezien als het eindpunt van een complexe bestuurlijke rechtshandeling, namelijk een reeks opeenvolgende administratieve

handelingen waarvan de laatste beslissend is en de voorgaande, al dan niet voorbeslissend ten opzichte van de eindbeslissing, een voorbereidend karakter hebben. In dat geval kan de vernietiging van de voorbeslissing, namelijk het bindend advies, samen met de eindbeslissing worden gevorderd.

In het arrest nr. 226.085 van 15 januari 2014 en arrest nr. 227.064 van 8 april 2014 oordeelt de Raad van State dat hij niet over de rechtsmacht beschikt om uitspraak te doen over een beroep tot vernietiging over een bindend advies dat aan een vergunningsbeslissing voorafgaat, gelet op de welbepaalde band tussen het advies en de vergunningsbeslissing die erop volgt, die zich niet los van mekaar laten indenken. De toewijzing door artikel 4.8.2, eerste lid, 1° VCRO van de bevoegdheid tot kennisneming van beroepen tegen vergunningsbeslissingen aan de Raad voor Vergunningsbetwistingen, heeft tot gevolg dat ook het beroep tot vernietiging van het bindend advies aan de bevoegdheid van de Raad van State onttrokken is.

Deze arresten kunnen niet anders dan tot de conclusie leiden dat de Raad bevoegd is om kennis te nemen van een beroep tot vernietiging van een bindend advies dat voorafgaat aan een vergunningsbeslissing en integrerend deel uitmaakt van hetgeen te beschouwen is als een complexe rechtshandeling, met de vergunningsbeslissing als eindbeslissing. Er anders over oordelen zou betekenen dat er geen rechtscollège meer bevoegd zou zijn om kennis te nemen van een beroep tot vernietiging van een nochtans aanvechtbare bestuurshandeling.”²⁶

1.1.1.2. Niet-bindend advies

“Artikel 4.7.16, §1 VCRO bepaalt dat de Vlaamse regering de instanties aanduidt die over een vergunningsaanvraag advies moeten verlenen. Deze adviezen hebben de gevolgen zoals omschreven in de artikelen 4.3.3 en 4.3.4 VCRO en zijn bindend voor zover het gaat om een direct werkende norm binnen een ander beleidsveld.

In het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen, wordt de brandweer als adviesinstantie niet vermeld.

Het verplicht in te winnen advies van de brandweer volgt uit andere reglementeringen. De verzoekende partij toont niet aan dat dit advies bindende kracht zou ontleenen rechtstreeks aan artikel 4.3.3 VCRO.

Het door de verzoekende partij geviseerde advies van de brandweer en het bijhorend preventieverslag is aldus niet rechtstreeks aanvechtbaar bij de Raad.

De vordering tot vernietiging is dan ook onontvankelijk voor zover ze gericht is tegen het voorwaardelijk gunstig advies van de brandweer van Eeklo en het bijhorend preventieverslag van 21 juni 2012.”²⁷

²⁶ RvVb A/2014/0468, 1 juli 2014 (rolnr. 1011/0906/A/8/0851). Zie ook: RvVb A/2014/0134, 18 februari 2014 (rolnr. 1213/0141/A/4/0124) en RvS nr. 226.085, 15 januari 2014.

²⁷ RvVb A/2014/0186, 18 maart 2014 (rolnr. 1213/0262/A/2/0242).

1.1.1.2. Onrechtstreekse aanvechtbaarheid

“Het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer vormt immers samen met de eindbeslissing, zijnde de weigering van de stedenbouwkundige vergunning, een complexe bestuurlijke rechtshandeling.

Een complexe bestuurlijke rechtshandeling bestaat uit een reeks opeenvolgende administratieve handelingen waarvan de laatste beslissend is en de voorgaande, al dan niet voorbeslissend, ten opzichte van de eindbeslissing een voorbereidend karakter hebben.

Op grond van de theorie van de complexe bestuurlijke rechtshandeling kan de vernietiging van de eindbeslissing worden gevorderd op grond van de onwettigheid van voorbereidende handelingen, ook al stond tegen deze voorbeslissingen al dan niet een afzonderlijk vernietigingsberoep open en ook al is de beroepstermijn hiervoor verstreken.

Toegepast op de vergunningsprocedure betekent dit dat in het kader van het beroep tegen de vergunningsbeslissing onregelmatigheden of onwettigheden kunnen worden aangevoerd die kleven aan de adviezen, in dit geval het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer.”²⁸

1.1.2. Vordering zonder voorwerp door de definitieve weigering van de milieuvergunning

“Volgens artikel 4.5.1, §2, derde lid VCRO en artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet, vervalt de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege wanneer de milieuvergunning definitief geweigerd wordt.

Er is sprake van een definitieve weigering van de milieuvergunning wanneer de termijn om administratief beroep in stellen, zoals bepaald in artikel 23 van het Milieuvergunningsdecreet, is verstreken, of nadat de vergunningverlenende overheid de milieuvergunning in graad van administratief beroep heeft geweigerd.

Partijen betwisten niet dat de milieuvergunning voor de aangevraagde waterzuiveringsinstallatie in graad van administratief beroep werd geweigerd op 7 februari 2013. De termijn om vernietigingsberoep in te stellen bij de Raad van State - hoewel dit hoe dan ook geen afbreuk zou doen aan het karakter van ‘definitief geweigerd’ - is bovendien verstreken.

De Raad stelt dan ook vast dat het ingestelde beroep zonder voorwerp is geworden nu de definitieve weigering van de milieuvergunning ook van rechtswege het verval van een stedenbouwkundige vergunning met zich meebrengt en de verzoekende partijen dan ook geen enkel belang meer hebben de vernietiging na te streven van de stedenbouwkundige vergunning.”²⁹

²⁸ RvVb A/2014/00174, 11 maart 2014 (rolnr. 1213/0058/A/2/0048). Zie ook: RvVb A/2014/0186, 18 maart 2014 (rolnr. 1213/0262/A/2/0242) en RvVb A/2014/0833, 28 januari 2014 (rolnr. 1213/0147/A/1/0129).

²⁹ RvVb A/2014/0103, 4 februari 2014 (rolnr. 1213/0268/A/2/0248). Zie ook: RvVb A/2014/0104, 4 februari 2014 (rolnr. 1213/0283/A/2/0262) en RvVb A/2014/0457, 1 juli 2014 (rolnr. 1213/0193/A/2/0172).

1.2. Ontvankelijkheid wat betreft het belang

Art. 4.8.11, §1, 6° VCRO – Adviesorganen – CBS als adviesverlenende instantie in de bijzondere procedure – vordering ingesteld na de decreetswijziging van 18 november 2011

“1.

Artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO bepaalde, vóór het werd vervangen bij artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden :

*“§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld:
(...)*

6° de bij het dossier betrokken adviserende instanties aangewezen krachtens artikel 4.7.16, § 1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, § 4, 2°, op voorwaarde dat zij tijdig advies hebben verstrekt of ten onrechte niet om advies werden verzocht.”

Na de inwerkingtreding van de wijziging door het vermeld artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 (29 december 2011) en op het ogenblik dat het verzoekschrift werd ingediend door de verzoekende partij (27 januari 2012), luidde deze bepaling als volgt :

*“§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld:
(...)*

6° de leidend ambtenaar of bij afwezigheid diens gemachtigde van het departement of agentschap, waartoe de adviserende instantie behoort, aangewezen krachtens artikel 4.7.16, § 1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, § 4, 2°, op voorwaarde dat die instantie tijdig advies heeft verstrekt of ten onrechte niet om advies werd verzocht.”

Luidens artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6°, van de VCRO, vóór het werd vervangen bij artikel 4 van het decreet van 18 november 2011, kon het college van burgemeester en schepenen als een bij het dossier betrokken adviserende instantie aangewezen krachtens artikel 4.7.26, § 4, 2°, van de VCRO, een beroep instellen bij de Raad. Sinds de inwerkingtreding van het voormelde artikel 4 van het decreet van 18 november 2011, dat artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6°, van de VCRO verving, kan het college van burgemeester en schepenen dat niet langer.

2.

Bij arrest van 5 februari 2013 nr. A/2013/0037 heeft de Raad de volgende prejudiciële vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof:

“Schendt artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, § 4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserend orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend ?”

3.

Het Grondwettelijk Hof heeft deze prejudiciële vraag beantwoord in het arrest nr. 32/2014 van 27 februari 2014 en overwoog onder meer:

B.10.1. Vóór het werd vervangen bij artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012, bepaalde artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 3°, van de VCRO :

« § 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld :

[...]

3° elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing; »

De inhoud van die bepaling wordt overgenomen in artikel 4.8.11, eerste lid, 3°, van de VCRO, zoals vervangen bij het voormelde artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012.

B.10.2. Op grond van de voormelde bepaling kan de gemeente beroep instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen wanneer ze rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge een volgens de bijzondere procedure genomen vergunningsbeslissing. Dat is met name het geval wanneer de bestreden vergunningsbeslissing het beleid van de gemeente doorkruist, wat kan blijken uit het feit dat het college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, een ongunstig advies heeft verleend of voorwaarden heeft geformuleerd die niet in de vergunning werden opgenomen.

B.10.3. Artikel 57, § 3, 9°, van het Vlaamse Gemeentedecreet bepaalt :

« Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor :

[...]

9° het vertegenwoordigen van de gemeente in gerechtelijke en buitengerechtelijke gevallen en beslissingen over het in rechte optreden namens de gemeente, met behoud van artikel 193 ».

Artikel 193 van het Vlaamse Gemeentedecreet, waarnaar die bepaling verwijst, bepaalt :

« § 1. Het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigt de gemeente in gerechtelijke en buitengerechtelijke gevallen en beslist om op te treden in rechte namens de gemeente.

De gemeenteraad kan beslissen om deze bevoegdheden in de plaats van het college uit te oefenen. Wanneer een lid van het college zich bevindt in een situatie als beschreven in artikel 27, § 1, 1°, oefent de gemeenteraad deze bevoegdheden uit.

§ 2. Het college of, in voorkomend geval, de gemeenteraad kan hetzij een lid van het college, hetzij een personeelslid, hetzij een advocaat aanwijzen om namens de gemeente te verschijnen in rechte ».

Uit de combinatie van de voormelde bepalingen vloeit voort dat, wanneer een gemeente een beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen wenst in te stellen, het college van burgemeester en schepenen optreedt als vertegenwoordiger van de gemeente.

B.10.4. Aangezien het college van burgemeester en schepenen, als vertegenwoordiger van de gemeente, een beroep kan instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, heeft het in B.3 vermelde verschil in behandeling geen onevenredige gevolgen ten opzichte van het nagestreefde doel.

Het feit dat de gemeente dient aan te tonen dat ze rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de beslissing met betrekking tot de bestreden vergunning, doet hieraan geen afbreuk, vermits die hinder of die nadelen onder meer kunnen voortvloeien uit het feit dat het college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, een ongunstig advies heeft verleend of voorwaarden heeft geformuleerd die niet in de vergunning werden opgenomen.

B.11. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.”

4.

Het verzoekschrift tot vernietiging is in onderliggende zaak ingediend door het “college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hoestelt”. Het beroep werd door de verzoekende partij niet ingesteld “als vertegenwoordiger van de gemeente”, die als rechtspersoon rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing. Aangezien de verzoekende partij niet “de gemeente” is kan de verzoekende partij niet op nuttige wijze verwijzen naar mogelijke hinder en nadelen van de gemeente om haar eigen belang aan te tonen.

Uit de bespreking hiervoor volgt anderzijds dat het college van burgemeester en schepenen zich op het ogenblik van het instellen van de vordering tot vernietiging niet kon beroepen op artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO. Deze bepaling, zoals ze luidde op het ogenblik van het beroep, voorzag immers niet in een beroepsmogelijkheid voor het college van burgemeester en schepenen als adviserende instantie in de bijzondere procedure.

Uit het voorgaande volgt dat het beroep van de verzoekende partij onontvankelijk is.”³⁰

Art. 4.8.11, §1, 1° VCRO – Aanvrager van de vergunning – Werkelijke aanvrager van de vergunning

“Uit het administratief dossier blijkt dat de eerste verzoekende partij, als afgevaardigde bestuurder van en namens de tweede verzoekende partij, de verkavelingsaanvraag heeft ingediend bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schoten.

De eigenlijke aanvrager van de verkavelingsvergunning is dan ook de nv Louis Mols Algemene Aannemingen. Dit wordt ook bevestigd door de tweede verzoekende partij.

³⁰ RvVb A/2014/0404, 3 juni 2014 (rolnr. 1112/0431/SA/4/0392). Zie ook: RvVb A/2014/0587, 26 augustus 2014 (rolnr. 1112/0678/SA/4/0599) en GwH nr. 32/2014, 27 februari 2014.

Bij de opening van het openbaar onderzoek heeft het college van burgemeester en schepenen nog correct de nv Louis Mols Algemene Aannemingen als aanvrager vermeld.

Het is echter niet omdat in de weigeringsbeslissing van 10 juli 2012 het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schoten ten onrechte of per vergissing de eerste verzoekende partij, de heer Frank MOLS, heeft aangeduid als ‘aanvrager’, dat de heer Frank Mols ook werkelijk de juridische kwaliteit van aanvrager van de verkavelingsvergunning heeft.

De heer Frank MOLS heeft de aanvraag immers louter als afgevaardigde bestuurder van de nv Louis Mols Algemene Aannemingen ingediend namens de rechtspersoon maar heeft zich daarbij niet in de rechten van de nv Louis Mols Algemene Aannemingen gesteld. De interne bevoegdheden van de bestuurder van een nv om een aanvraagdossier in te dienen bij een gemeente, maken van deze bestuurder als natuurlijke persoon nog geen ‘juridische aanvrager’. De heer Frank MOLS houdt immers niet voor dat hij zelf als natuurlijke persoon een persoonlijk voordeel nastreeft bij de vernietiging van de weigeringsbeslissing van de verwerende partij. De eerste verzoekende partij bevestigt dit ook in het inleidend verzoekschrift: deze heeft de verkavelingsaanvraag enkel in de hoedanigheid van bestuurder van de nv ingediend, maar niet in persoonlijke naam.

Enkel de tweede verzoekende partij dient dan ook beschouwd te worden als de werkelijke aanvrager van de verkavelingsvergunning, ook al werd ‘ten onrechte’ of omwille van een administratieve vergissing door het college van burgemeester en schepenen en door de verwerende partij de heer Frank MOLS vermeld als aanvrager.”³¹

Art. 4.8.11, §1, 2° VCRO – Vergunningverlenend bestuursorgaan – CBS versus gemeente

“(…) 2.

De verzoekende partij steunt haar belang om bij de Raad beroep in te stellen vooreerst op artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 2° VCRO.

De verzoekende partij beweert dat zij als gemeente bevoegd is om vergunningen te verlenen en van die bevoegdheid ook frequent gebruik maakt. Verder meent zij dat artikel 4.8.11, §1, eerste lid VCRO geen onderscheid maakt naar gelang het jurisdictioneel beroep wordt ingesteld na het volgen van de reguliere procedure, dan wel na het volgen van de bijzondere procedure.

De VCRO duidt in artikel 4.8.11, §1, eerste lid de verschillende belanghebbenden aan die bij de Raad beroep kunnen instellen.

De gemeente kan daarbij, algemeen gesproken, niet beschouwd worden als een ‘bij het dossier betrokken vergunningverlenend bestuursorgaan’.

Verder moet ‘het’ bij het dossier betrokken vergunningverlenend bestuursorgaan bepaald worden in functie van het dossier waarvoor de aanvraag wordt ingediend.

Overeenkomstig artikel 4.7.12 VCRO wordt een vergunning binnen de reguliere procedure afgeleverd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waarin het voorwerp van de vergunning gelegen is. Niet de gemeente als publieke rechtspersoon maar wel het college van

³¹ RvVb A/2014/0175, 11 maart 2014 (rolnr. 1213/0257/A/2/0237). Zie ook: RvVb A/2014/0375, 20 mei 2014 (rolnr. 1011/0381/A/8/0322).

burgemeester en schepenen is dus bevoegd om in het kader van de reguliere procedure een beslissing te nemen over een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning.

De bestreden beslissing werd evenwel niet genomen binnen de reguliere procedure maar wel binnen de bijzondere procedure, zoals bedoeld in artikel 4.7.26 VCRO.

Artikel 4.7.26, §1 VCRO bepaalt dat een vergunning binnen de bijzondere procedure wordt afgeleverd door hetzij de Vlaamse regering of de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar, hetzij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar.

Terzake heeft de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar de stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden en kan bijgevolg alleen hij beschouwd worden als “het bij het dossier betrokken vergunningverlenend bestuursorgaan”.

In zoverre de verzoekende partij nog stelt dat zij ook bij het dossier ‘betrokken’ is omdat zij in het kader van de bijzondere vergunningsprocedure een advies heeft uitgebracht, dient de Raad vast te stellen dat niet de verzoekende partij als gemeente, maar wel haar college van burgemeester en schepenen dit advies heeft uitgebracht en dit overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO. De verzoekende partij verwijst overigens zelf naar dit artikel in haar verzoekschrift.

De verzoekende partij kan derhalve haar belang niet putten uit artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 2° VCRO.”³²

Art. 4.8.11, §1, 3° VCRO – Gemeente als belanghebbende derde – (loutere) verwijzing naar het advies van het CBS

“(…) 3.

Het voorgaande belet niet dat de verzoekende partij op grond van artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO beroep kan indienen bij de Raad, waarbij dan vereist is dat de gemeente aangeeft welke hinder of nadelen zij rechtstreeks of onrechtstreeks kan ondervinden door de bestreden vergunningsbeslissing.

De verzoekende partij moet in dat geval haar belang voldoende waarschijnlijk en concreet maken en aantonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan met de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing. De Raad kan hierbij enkel rekening houden met de argumentatie ontwikkeld in het inleidend verzoekschrift.

De Raad neemt aan dat een gemeente kan opkomen ter verdediging van haar planologisch en stedenbouwkundig beleid. Zij moet dan wel op concrete wijze aantonen hoe de bestreden beslissing haar gemeentelijk belang of specifiek stedenbouwkundig of planologisch beleid in het gedrang brengt. (...)

3.3

Uit het loutere feit dat bepaalde adviesverlenende instanties een ongunstig advies hebben uitgebracht over de aanvraag, kan niet zonder meer worden afgeleid dat ‘*bepaalde ruimtelijke behoeften*’ in het gedrang kunnen komen. Minstens toont de verzoekende partij niet voldoende concreet aan welke specifieke ruimtelijke behoeften in het gedrang kunnen komen en op welke wijze dit haar ruimtelijke orderings- en stedenbouwkundig beleid doorkruist.”³³

³² RvVb A/2014/0319, 6 mei 2014 (rolnr. 1213/0373/SA/2/0350).

³³ RvVb A/2014/0319, 6 mei 2014 (rolnr. 1213/0373/SA/2/0350).

Art. 4.8.11, §1, 3° VCRO – Belanghebbende derde – Actualiteit belang – Wijziging hinder en nadelen tijdens de procedure

“De Raad stelt vast dat, hoewel zij haar appartement te koop aanbiedt en zij elders woont, de verzoekende partij tot op heden nog steeds eigenaar is van het aan de bouwplaats palende appartement.

In zoverre de verzoekende partij thans elders woont, kan zij haar belang niet meer steunen op het verlies aan licht en verlies aan woongenot, zoals zij had omschreven in het inleidende verzoekschrift. Anders dan wat de tussenkommende partij aanhaalt, impliceert de omstandigheid dat de verzoekende partij dient te beschikken over een actueel belang in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO enkel dat de verzoekende partij gedurende de gehele procedure hinder en nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing, niet dat deze hinder en nadelen gedurende de gehele procedure dezelfde dienen te zijn.

De verzoekende partij maakt in haar aanvullende nota's, in antwoord op de excepties van de tussenkommende partij, voldoende aannemelijk dat zij, ondanks de gewijzigde omstandigheden, als eigenaar van het appartement nog steeds rechtstreekse dan wel onrechtstreekse hinder en nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing, met name waardevermindering van de woning en een verminderde verkoopprijs.

Er valt bovendien niet te betwisten dat er een causaal verband kan bestaan tussen vermelde hinder en nadelen en de realisatie van de werken die middels de bestreden beslissing werden vergund. De verzoekende partij beschikt aldus nog steeds over een rechtens vereist actueel belang in de zin van artikel 4.8.16 §1, eerste lid, 3° VCRO.”³⁴

2. Onderzoek van de schorsingsvordering

Art. 4.5.1 VCRO en art. 5 Milieuvergunningsdecreet – Koppeling stedenbouwkundige vergunning - milieuvergunning – Nog geen definitieve milieuvergunning – Van rechtswege schorsing – Schorsingsvordering verworpen

“2.

De tussenkommende partij stelt in haar verzoekschrift tot tussenkomst, en zoals ter zitting door haar raadsman bevestigd, dat zij nog niet over een definitieve milieuvergunning beschikt.

Artikel 4.5.1, §2 VCRO bepaalt dat een stedenbouwkundige vergunning voor een inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is, van rechtswege geschorst wordt zolang de milieuvergunning die voor deze inrichting nodig is, niet definitief werd verleend overeenkomstig artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985.

De Raad kan alleen maar vaststellen dat, met het oog op de wederkerige koppeling tussen de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning, de bestreden beslissing tijdelijk van rechtswege geschorst is, zodat de Raad niet opnieuw de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing kan schorsen (...)

³⁴ RvVb A/2013/0691, 23 november 2013 (rolnr. 2010/0666/SA/3/0617). Zie ook: RvS nr. 227.966, 2 juli 2014.

Aangezien niet is voldaan aan de voorwaarde van artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO dat de schorsing enkel kan worden bevolen als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, verwerpt de Raad de voorliggende vordering tot schorsing.”³⁵

Ernstige aantasting van het woongenot – Visuele hinder, aantasting privacy (inkijk) en schaduwhinder door de bouw van kantoorgebouw en twee appartementstorens – MTHEN voldoende aangetoond

“Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de aanvraag betrekking heeft op het bouwen van een kantoorgebouw en twee appartementstorens van 68,57 en 89,98 meter hoog.

De verzoekende partij legt voldoende concrete en precieze gegevens voor waaruit blijkt dat haar woning en de zichten die ze vanuit die woning heeft, zowel vanuit de leefruimten op het gelijkvloers en de aansluitende tuin, als vanuit de eerste verdieping, gericht zijn op de zone die in ontwikkeling kan worden gebracht door de bestreden beslissing.

De woning van de verzoekende partij ligt, mede gelet op de omvang en hoogte van het vergund project, in een zodanige omgeving van de bouwplaats, dat het niet ernstig kan betwist worden dat het er een impact op kan hebben.

Het betoog van de verzoekende partij dat haar woonomgeving visueel ernstig wijzigt ten gevolge van de bestreden beslissing, overtuigt.”³⁶

Ernstige aantasting van woon- en leefgenot (uitzicht/privacy) ingevolge verkavelingsvergunning voldoende aangetoond – Nadeel vloeit voort uit de wijze waarop de verkaveling wordt ingericht

“2.

Als moeilijk te herstellen ernstige nadeel dat zij met de voorliggende vordering tot schorsing wensen te voorkomen, wijzen de verzoekende partijen onder meer op de voorgenomen wijze van inplanting van de woningen conform het vergunde verkavelingsplan en in het bijzonder op de voorgestelde inplanting op lot 2. De verzoekende partijen merken op dat hun landelijk uitzicht zal worden beperkt en dat zij hoe dan ook steeds een volledig uitzicht zullen hebben op de zijgevel van de op lot 2 op te richten woning. De vooropgestelde inplanting geeft bovendien aanleiding tot inkijk in hun woning, terras en tuin, hetgeen een negatieve impact heeft op de leefomgeving van de verzoekende partijen. (...)

3.

Overeenkomstig artikel 4.2.15, §2, eerste lid VCRO bevat een verkavelingsvergunning de reglementaire voorschriften die de wijze bepalen waarop de verkaveling wordt ingericht en waarop de kavels bebouwd kunnen worden. Deze voorschriften vormen de rechtsgrond en het toetsingskader voor later te verlenen stedenbouwkundige vergunningen.

³⁵ RvVb S/2013/0255, 26 november 2013 (1213/0609/SA/3/0570). Zie ook: RvVb S/2014/0111, 26 augustus 2014 (rolnr. 1314/0437/SA/3/0424); RvVb S/2014/0089, 17 juni 2014 (rolnr. 1314/0030/SA/1/0022).

³⁶ RvVb S/2014/0064, 29 april 2014 (rolnr. 1314/0085/SA/4/0073). Zie ook: RvVb S/2013/005, 9 januari 2013 (rolnr. 1112/0604/SA/3/0537).

Anders dan wat de verwerende partij voorhoudt, kan de aangehaalde verkavelingsvergunning niet enkel nadelen berokkenen voor wat de afbraak van de bestaande gebouwen betreft. Ook de inrichting van de verkaveling als geheel en de wijze waarop de kavels ingevuld kunnen worden, met andere woorden de wijze waarop de betrokken percelen worden geordend, determineren het antwoord op de vraag of de tenuitvoerlegging van een verkavelingsvergunning nadelen kan veroorzaken in hoofde van de verzoekende partijen. Het feit dat de kavels slechts op een later tijdstip en na aflevering van een stedenbouwkundige vergunning bebouwd kunnen worden, doet hieraan geen afbreuk.

4.

De verwerende partij stelt dat de ingeroepen nadelen veeleer voortvloeien uit de gewestplanbestemming, zijnde woongebied met landelijk karakter, dan uit de bestreden beslissing. Het feit dat de betrokken percelen voor woningbouw in aanmerking komen en op heden reeds zijn bebouwd, is inderdaad een gevolg van de bestemming ervan als woongebied.

De wijze waarop aan deze bestemming nader invulling wordt gegeven, wordt daarentegen onmiskenbaar bepaald door de bestreden beslissing en kan in die zin voor de verzoekende partijen wel degelijk een nadeel opleveren dat voldoende ernstig en tevens moeilijk te herstellen is om in voorkomend geval de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te verantwoorden.

In de veronderstelling dat van de verzoekende partijen in redelijkheid een normale mate van tolerantie mag worden verwacht ten aanzien van hinder eigen aan de bestemming woongebied met landelijk karakter, dienen de verzoekende partijen aan te tonen dat hun leefomgeving en woongenot dermate wordt aangetast dat het relatieve evenwicht daadwerkelijk wordt verbroken.

De verzoekende partijen hebben bij hun verzoekschrift een uitgebreide fotoreportage van de bestaande toestand gevoegd. Aan de hand van deze fotoreportage, het verkavelingsplan en de verkavelingsvoorschriften is de Raad van oordeel dat de wijze waarop de percelen worden verkaveld een aanzienlijke impact zal hebben op het woon- en leefgenot van de verzoekende partijen waardoor het relatieve evenwicht tussen hinder eigen aan een woongebied met landelijk karakter en de tolerantie die er tegenover dient te staan, zal worden verbroken.

Het ingeroepen nadeel vertoont naar het oordeel van de Raad dan ook de voor de schorsing vereiste ernst.

5.

Met de verzoekende partijen is de Raad bovendien van oordeel dat het ingeroepen nadeel evenzeer moeilijk te herstellen is. Hoewel niet onmogelijk, is het voor particulieren, zoals de verzoekende partijen, immers steeds moeilijk om na de gebeurlijke vernietiging van de bestreden beslissing, zelfs wanneer deze slechts gedeeltelijk zou zijn uitgevoerd, het herstel van de plaats in de oorspronkelijke staat te verkrijgen.”³⁷

³⁷ RvVb S/2014/0024, 28 januari 2014 (rolnr. 1213/0778/SA/3/0737).

Ernstige aantasting woonkwaliteit (visuele hinder en schending privacy (inkijk)) ingevolge de bouw van een omvangrijk gebouw tot op de perceelsgrens

“2.

Als moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij met de voorliggende vordering tot schorsing wenst te voorkomen, stelt de verzoekende partij dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, gegeven het gabariet van het vergunde project, aanleiding zal geven tot visuele hinder en tevens haar privacy zal aantasten. Wat dit laatste betreft, wijst de verzoekende partij in het bijzonder op het feit dat er inkijk zou ontstaan vanuit de ramen van de voor- en achterbouw, vanuit de glazen passerelle en vanop het terras. Het vergunde gebouw is, nog volgens de verzoekende partij, te grootschalig en doet afbreuk aan het beeldbepalend karakter van haar woning.

De Raad stelt vast dat zowel de woning van de verzoekende partij als het perceel waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, gelegen zijn in een voor woningbouw bestemd gebied. In een dergelijk gebied mag van de bewoners een normale mate van tolerantie met betrekking tot de hinder eigen aan een dergelijke omgeving verwacht worden. Er zal bijgevolg pas sprake zijn van een ernstig nadeel wanneer het relatieve evenwicht tussen enerzijds het bestaan van hinder eigen aan een woonzone en anderzijds de tolerantie die ten aanzien van dergelijke hinder in hoofde van de verzoekende partij mag verondersteld worden, wordt verbroken dan wel ernstig wordt verstoord.

Deze overweging mag evenwel niet zo worden begrepen dat van de verzoekende partij mag worden verwacht dat zij elk nadeel dat voortvloeit uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing en dat inherent is aan de bestemming van het gebied, zonder meer dient te tolereren.

3.

De verzoekende partij voegt, om de ernst van de ingeroepen nadelen te onderbouwen en aanschouwelijk te maken, een uitgebreide fotoreportage, een simulatieschets en een uittreksel uit de bouwplannen zodat de ligging van haar perceel ten aanzien van dat van de aanvraag duidelijk wordt weergegeven. De verzoekende partij toont met haar uiteenzetting, evenals met de stukken die ze neerlegt, naar het oordeel van de Raad op een voor de schorsing voldoende concrete en precieze wijze aan dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent.

Weliswaar is het bouwperceel nu ook al bebouwd, doch met woningen met een veel kleiner gabariet dan hetgeen met de bestreden beslissing wordt vergund. Gelet op de grote hoogte, het bouwvolume, het profiel (plat dak) en de inplanting van de vergunde hoofd- en achterbouw, tot tegen de grens met het perceel van de verzoekende partij, blijkt dat dit voor haar daadwerkelijk een grote visuele impact zal hebben.

Bovendien maakt de verzoekende partij aan de hand van de plannen (*bouwplan 5/11 – Grondplan verdieping +1*) naar het oordeel van de Raad voldoende aannemelijk dat er ook een aanzienlijke inkijk in de tuin van de verzoekende partij zal ontstaan vanop de terrassen (en de glazen passerelle) op de eerste verdieping van het gebouw.

Er kan dan ook bezwaarlijk betwist worden dat de woonkwaliteit van de verzoekende partij ernstig wordt aangetast en dat het relatieve evenwicht tussen het bestaan van hinder eigen aan een

woonzone en de tolerantie die ten aanzien van deze hinder in redelijkheid mag worden verwacht, ernstig wordt verstoord.”³⁸

Ernstige visuele hinder door de bouw van een omvangrijke graanloods (blinde muur)

“In de bestreden beslissing wordt de omvang van de betrokken graanloods omschreven als *“de kroonlijsthoogte van het ontworpen gebouw, dat een overmeten lengte heeft van 50,50 m op een breedte van 34,6 m, bedraagt aan de zuid(west)elijke zijde 9,3 m, de nokhoogte 15,1 m”*. De tweede verzoekende partij lijkt dan ook niet ten onrechte te stellen dat zij ingevolge de tenuitvoerlegging van de vergunde werken zal uitkijken op een ‘massieve betonnen muur’ / ‘blinde betonnen muur’, waardoor het bestaande uitzicht zal worden ‘vergald’.

De Raad meent dan ook dat in redelijkheid niet kan worden betwist dat, gelet op de oprichting van een constructie met dergelijke omvang tot bijna op de rechter perceelsgrens waar de woning van de tweede verzoekende partij gelegen is, de grenzen van normaal te tolereren hinder dermate wordt overschreden en dat het door de tweede verzoekende partij ingeroepen toename van de visuele hinder de voor de schorsing vereiste ernst vertoont.

De omstandigheid dat de loods wordt ‘afgeknot’ en het gegeven dat er (opnieuw) een groenscherm, ongeacht het vergunningsstatuut van het vorige groenscherm omwille van de verzaking aan de vorige stedenbouwkundige vergunning, zal moeten worden aangelegd wegens de in de bestreden beslissing vervatte voorwaarden, relativeren geenszins de ernst van het nadeel.

5.

Gegeven de aard en de omvang van de vergunde uitbreiding, in het bijzonder de bijkomende (prefab-)graanloods, kan bovendien niet in redelijkheid worden betwist, zoals de tweede verzoekende partij terecht aanvoert, dat het bekomen van enig dienstig herstel voor een particulier, zoals de tweede verzoekende partij, misschien niet onmogelijk doch wel dermate moeilijk is dat het aangevoerde en door de Raad ernstig bevonden nadeel evenzeer als moeilijk te herstellen moet aangemerkt worden.”³⁹

Ernstige inkijk in tuin en woning (aantasting van privacy) door grote glaspartij – MTHEN voldoende aangetoond

“2.

De verzoekende partijen voeren aan dat de woning van het bestreden project een onaanvaardbare inkijk zal veroorzaken in hun tuin en woning en hun privacy op zeer ernstige wijze zal schaden.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de loods die zal worden omgebouwd tot woning gelegen is in een verstedelijkt binnengebied en in dit binnengebied paalt aan de linkerperceelsgrens (tuinmuur) van de verzoekende partijen. Een deel van de loods zal worden afgebroken, zodat de achtergevel van

³⁸ RvVb S/2014/0074, 20 mei 2014 (rolnr. 1314/0092/SA/3/0079). Zie ook: RvVb S/2014/0031, 25 februari 2014 (rolnr. 1314/0031/A/3/0023) en RvVb S/2014/0093, 17 juni 2014 (rolnr. 1314/0266/SA/3/0258).

³⁹ RvVb S/2014/0072, 20 mei 2014 (rolnr. 1213/0535/SA/3/0504). Zie ook: RvVb S/2014/0041, 18 maart 2014 (rolnr. 1213/0789/SA/3/0747).

de vergunde woning zich zal situeren op een afstand van 7,4 meter van de linkerperceelsgrens van de verzoekende partijen.

In de achtergevel van de vergunde woning worden glaspartijen voorzien op het niveau van de eerste verdieping, over nagenoeg de volledige breedte van de achtergevel en tot aan de nokhoogte. De glaspartijen geven een rechtstreeks zicht op het perceel van de verzoekende partijen en bedienen onder meer een ruimte die op de bouwplannen wordt aangegeven als “bureau/polyvalente ruimte”.

Het betoog van de verzoekende partijen met betrekking tot het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, overtuigt. De simulatiebeelden die de verzoekende partijen voorleggen tonen voldoende aan dat de bewoners van de verbouwde loods een ruim zicht zullen hebben op het terras en de tuin van de verzoekende partijen, alsook, gedeeltelijk, op de uitbouw aan hun woning, die tot diep in de tuin gelegen is en waarin leefruimten gesitueerd zijn. Anders dan de verwerende partij en de tussenkomende partijen voorhouden, is de afstand tussen de achtergevel van de omgebouwde loods en de uitbouw van de woning van de tweede en derde verzoekende partij, niet dermate groot dat hierdoor de inkijk voldoende geneutraliseerd wordt. De verzoekende partijen overtuigen dat de omvang van de glaspartij, die aanzienlijk is, aanleiding geeft tot een constant gevoel van inkijk, dat bovendien nog versterkt kan worden door het potentieel frequent gebruik van de verdieping van de omgebouwde loods als bureau/polyvalente ruimte.

Het gegeven dat het perceel van de verzoekende partijen gelegen is in een dense woonzone, doet geen afbreuk aan de vorige vaststelling.

Anders dan de tussenkomende partijen voorhouden is het aangevoerde nadeel niet hypothetisch aangezien het voortvloeit uit de uitvoering van de in de bestreden beslissing vergunde werken.

4.

Het aangevoerde nadeel kan ook beschouwd worden als moeilijk te herstellen. Een vernietiging van de bestreden beslissing heeft niet noodzakelijkerwijs een herstel in de vorige toestand tot gevolg.”⁴⁰

Ernstige architecturale en visuele impact/hinder door de doorbreking van de symmetrie van een koppelwoning

“2.

Als moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij met hun vordering tot schorsing wensen te voorkomen wijzen de verzoekende partijen op de omstandigheid dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing tot gevolg zal hebben dat de symmetrie en de architecturale eenheid van de huidige koppelwoning verdwijnen. De verzoekende partijen verwijzen in het bijzonder naar de boog boven de toegangsdeur, die halverwege zal eindigen, en stellen dat hun woning als een onafgewerkt overblijfsel zal achterblijven.

In tegenstelling tot wat de verwerende partij en de tussenkomende partijen trachten voor te houden, is er op heden van een scheiding tussen beide woningen geen sprake. Hoewel er twee aparte opritten zijn aangelegd en een haag de scheiding van de percelen aangeeft, blijkt uit de foto's die zowel worden toegevoegd door de verzoekende partijen als de tussenkomende partijen duidelijk dat de

⁴⁰ RvVb S/2013/0231, 1 oktober 2013 (rolnr. 1213/0467/SA/4/0431).

koppelwoning op dit moment nog steeds één geheel vormt. De simulatie die door de verzoekende partijen wordt voorgelegd en de vergunde plannen tonen aan dat de symmetrie drastisch zal doorbroken worden indien de bestreden beslissing wordt uitgevoerd.

De verwerende partij, hierin bijgetreden door de tussenkomende partijen, lijkt de symmetrie en de architecturale eenheid van de koppelwoning onterecht te reduceren tot de boog boven de toegangsdeur. Met de verzoekende partijen is de Raad evenwel van oordeel dat de visuele en architecturale impact van het vergunde project op de woning van de verzoekende partijen dermate groot is dat in alle redelijkheid niet kan betwist worden dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing in hoofde van de verzoekende partijen een ernstig nadeel doet ontstaan dat geenszins kan worden afgedaan als normaal te tolereren.

Het nadeel kan evenmin, ook niet onrechtstreeks, zoals de verwerende partij stelt, herleid worden tot loutere wettigheidskritiek. Of de door de verzoekende partijen ingeroepen architecturale en visuele impact van het vergunde project op hun woning een ernstig nadeel is dat de gebeurlijke schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing kan schragen enerzijds en het gegeven of de verwerende partij vermelde impact op een correcte manier heeft betrokken en beoordeeld bij het nemen van haar beslissing, zijn twee vragen van een verschillende orde.”⁴¹

Ernstige aantasting erfgoedwaarde gebouw en belemmering van de werking van het Agentschap Onroerend Erfgoed – MTHEN voldoende aangetoond

“De Raad stelt vast dat de verzoekende partij voldoende concreet en precies aangeeft in welke mate de uitoefening van haar overheidstaken en bestuursopdrachten door de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing wordt verhinderd, minstens in ernstige mate wordt bemoeilijkt. De kerntaak van de verzoekende partij bestaat erin om het bestaande onroerend erfgoed te onderzoeken, inventariseren, beheren, beschermen en er informatie over te vergaren. Indien de sloop van het gebouw zou worden uitgevoerd, wordt de werking van haar diensten dermate in het gedrang gebracht dat zij haar taak als overheid niet meer naar behoren zou kunnen uitoefenen, namelijk het beschermen en het beheren van het onroerend erfgoed.

In het licht van vermelde taken en opdrachten toont de verzoekende partij naar het oordeel van de Raad op een voor de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing voldoende wijze aan dat de zogenaamde ‘directeurswoning’, waarvan het interieur nog volledig is bewaard, voldoende erfgoedwaarde bezit en dat de sloop ervan als een ernstig nadeel dient aangemerkt te worden. Het feit dat voor het betrokken pand nog geen beschermingsprocedure werd opgestart (in tegenstelling tot de kapel en het kasteel van de Zusters Heilig Hart van Maria ter Nederbrakel) en het ‘enkel’ is opgenomen in de inventaris van het Bouwkundig Erfgoed, doet hieraan geen afbreuk. Elk pand dient immers afzonderlijk en rekening houdend met de juiste draagwijdte en inhoud van de aanvraag naar erfgoedwaarde te worden beoordeeld door de betrokken diensten.

Eén en ander klemmt in het bijzonder in zoverre vastgesteld kan worden dat de tussenkomende partijen tegenstrijdige, minstens nog geen definitieve, plannen lijken te hebben met betrekking tot de finale bestemming van het perceel waarop de directeurswoning zich thans bevindt. Enerzijds wordt gesteld dat er niets in de plaats komt en dat het terrein braak komt te liggen in afwachting van de

⁴¹ RvVb S/2014/0083, 3 juni 2014 (1314/0322/SA/3/0277).

creatie en aanleg van een open plein, terwijl in het aanvraagdossier anderszins sprake is van een transparante cafetaria op dezelfde plaats als de directeurswoning en gericht op het plein.”⁴²

3. Onderzoek van de vordering tot vernietiging

3.1. Ontvankelijkheid van de aangevoerde middelen

3.1.1. Middelen (die de openbare orde aanbelangen) moeten principieel worden ontwikkeld in het verzoekschrift

“Nog daargelaten de vraag of dit nieuwe middel aan de openbare orde raakt, merkt de Raad op dat ook middelen die aan de openbare orde raken in principe in het inleidend verzoekschrift moeten worden ontwikkeld teneinde de rechten van verdediging van de andere partijen te vrijwaren, tenzij de grondslag ervan pas nadien aan het licht is kunnen komen, in welk geval die middelen in het eerst mogelijke in de procedureregeling voorziene processtuk moeten worden opgeworpen.”⁴³

3.1.2. Belang bij het middel

“Opdat de verzoekende partij op ontvankelijke wijze de schending zou kunnen invoeren van een specifieke norm, die niet de openbare orde aanbelangt, moet zij kunnen aantonen dat haar belangen worden geschaad door de schending van deze norm. De verzoekende partij toont in casu niet aan in welke mate zij persoonlijke belangenschade lijdt door de potentiële schending van de ingeroepen norm.”⁴⁴

3.2. Regelgeving administratief beroep

3.2.1. Gelijktijdige verzending afschrift beroepsschrift

“De Raad oordeelt dat artikel 4.7.21, §4 VCRO duidelijk is in zijn bewoordingen. Het artikel stelt slechts in twee gevallen de onontvankelijkheid van het beroepsschrift vast, met name indien het beroepsschrift niet per beveiligde zending bij de deputatie wordt ingediend en indien aan de deputatie geen bewijs wordt bezorgd van de beveiligde zending van het beroepsschrift aan de aanvrager en aan het college (RvS 15 januari 2014, nr. 226.088).

In casu heeft de verzoekende partij het beroepsschrift ingediend per aangetekend schrijven van 23 september 2010 tezamen met de bewijzen van het versturen per aangetekend schrijven van de afschriften van dit beroepsschrift aan de aanvrager en het college van burgemeester en schepenen op 22 september 2010, zodat aan de vereisten, die door artikel 4.7.21, §4 VCRO worden gesteld op straffe van onontvankelijkheid, werd voldaan.

⁴² RvVb S/2013/0227, 1 oktober 2013 (rolnr. 1213/0468/SA/3/0432). Zie ook: RvVb S/2013/0226, 1 oktober 2013 (rolnr. 1213/0642/SA/1/0603) en RvVb S/2014/0025, 11 februari 2014 (rolnr. 1011/0329/SA/2/0284).

⁴³ RvVb A/2014/0317, 29 april 2014 (rolnr. 1011/0490/A/8/0419). Zie ook: RvVb A/2014/0393, 27 mei 2014 (rolnr. 1011/0173/SA/8/0159).

⁴⁴ RvVb A/2014/0442, 17 juni 2014 (rolnr. 1011/0496/A/8/0423).

Door te beslissen dat het beroepsschrift van de verzoekende partij onontvankelijk is heeft de verwerende partij artikel 4.7.21, §4 VCRO geschonden”.⁴⁵

3.2.2. Betaling dossiervergoeding

“In artikel 4.7.21, §5 VCRO wordt enkel gesteld dat er per ingediend beroepsschrift een dossiervergoeding verschuldigd is. De verzoekende partijen dienden dus niet elk apart 62,50 euro te betalen.”⁴⁶

3.2.3. Verslag PSA en hoorzitting

Art. 4.7.22-4.7.23 VCRO – Herstelbeslissing – Nieuw verslag en hoorzitting

“Zoals blijkt uit de feiten uiteenzetting werd de vorige beslissing van de verwerende partij, een beslissing van 20 oktober 2011, vernietigd bij arrest van de Raad van 19 september 2012 op grond van een gebrekkige beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met het landschappelijk waardevolle karakter van het gebied.

De overwegingen van de verwerende partij in deze beslissing die in het vermeld arrest ondeugdelijk werden bevonden, steunen op, en zijn gelijklopend met het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar van 1 september 2011.

De administratieve beroepsprocedure diende na de vernietiging te worden hernomen met een nieuw verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, waarna de betrokken partijen, na inzage van dit verslag, opnieuw dienden te worden gehoord.”⁴⁷

Art. 4.7.23 VCRO – Hoorplicht – Enkel gedeputeerden kunnen worden belast met het horen van de betrokkenen

“2.

Uit het voorgaande blijkt en volgt dat de delegatiemogelijkheid van artikel 57, § 1, tweede lid provinciedecreet te onderscheiden is van de delegatiemogelijkheid van 58 provinciedecreet en dat “het horen van betrokkenen bij een administratieve beroepsprocedure” te beschouwen is als “het onderzoek van een zaak”, zoals bedoeld in artikel 57, § 1, tweede lid provinciedecreet.

Uit artikel 57, § 1 volgt dat het “onderzoek van een zaak”, waaronder het horen van betrokkenen bij een administratieve beroepsprocedure, in principe toekomt aan de deputatie, maar dat de deputatie één of meer gedeputeerden met dit onderzoek kan belasten.

3.

⁴⁵ RvVb A/2014/0257, 1 april 2014 (rolnr. 1011/0394/SA/8/0333). Zie ook: RvVb A/2014/0382, 20 mei 2014 (rolnr. 1011/0460/A/8/0386).

⁴⁶ RvVb A/2014/0213, 25 maart 2014 (rolnr. 1213/0264/SA/2/0244).

⁴⁷ RvVb A/2014/0554, 12 augustus 2014 (rolnr. 1213/0471/A/4/0435). Zie ook: RvVb A/2014/0372, 20 mei 2014 (rolnr. 1011/0366/A/8/0458) en RvVb A/2014/0313, 29 april 2014 (rolnr. 1213/0329/A/4/0310).

De verwerende partij stelt in de antwoordnota dat de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, mevrouw X, aanwezig was op de hoorzitting als gemachtigde voor de deputatie, hetgeen tevens blijkt uit het verslag van de hoorzitting (stuk 15 administratief dossier).

Uit artikel 57, § 1, tweede lid provinciedecreet volgt echter dat slechts gedeputeerden kunnen worden belast met het horen van betrokkenen.”⁴⁸

Art. 4.7.22-4.7.23 VCRO – Verslag PSA – Rechtskracht van het (andersluidend) verslag

“In tegenstelling tot wat de verwerende partij voorhoudt, is het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar te beschouwen als een onafhankelijk en extern synthese-advies, opgesteld vanuit een eigen onderzoeksbevoegdheid. De verwerende partij is door dit advies weliswaar niet gebonden, en kan hiervan afwijken mits het verslag in de besluitvorming wordt betrokken. Het verslag dient door de verwerende partij niet punt voor punt te worden weerlegd, voor zover evenwel alle andersluidende elementen van het verslag in de motivering van de bestreden beslissing worden ontmoet.”⁴⁹

Art. 4.7.22-4.7.23 VCRO – Verslag PSA – Motivering t.a.v. verslag – Beantwoording ambtshalve opgeworpen middel

“1.

Het eerste onderdeel van het ambtshalve middel voert een schending aan van een formele motiveringsplicht nu in de bestreden beslissing geen melding wordt gemaakt van het bestaan van een verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en de feitelijke en juridische overwegingen niet werden opgenomen in de bestreden beslissing. Op die wijze kan uit de bestreden beslissing niet afgeleid worden of het verslag al dan niet werd gevolgd.

De ingeroepen schendingen raken niet de openbare orde en kunnen door de Raad niet ambtshalve worden ingeroepen.

2.

Het tweede onderdeel van het ambtshalve middel roept de schending in van het zorgvuldigheidsbeginsel en het materieel motiveringsbeginsel nu uit de bestreden beslissing niet kan afgeleid worden of de verwerende partij op een zorgvuldige wijze tot de bestreden beslissing is gekomen.

De kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de toetsing van de goede ruimtelijke ordening raakt, overeenkomstig artikel 4.8.3, §2 VCRO de openbare orde en kan dan ook ambtshalve door de Raad worden opgeworpen en onderzocht. De loutere schending van de formele zorgvuldigheidsplicht als beginsel van behoorlijk bestuur in de mate dat deze enkel betrekking heeft op een vormgebrek, met name het niet vermelden van het bestaan van een verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar of het opnemen van de concluderende bevindingen van het advies, raakt daarentegen niet de openbare orde. Hetzelfde geldt voor de loutere schending van de materiële

⁴⁸ RvVb A/2014/0437, 17 juni 2014 (rolnr. 1213/0462/A/4/0426).

⁴⁹ RvVb A/2014/0329, 6 mei 2014 (rolnr. 1011/0523/A/8/0473).

motiveringsplicht, in de mate dat niet wordt aangetoond noch aannemelijk gemaakt dat de verwerende partij de goede ruimtelijke ordening kennelijk onredelijk of onzorgvuldig heeft getoetst. De schending van deze beginselen kan in de aangegeven mate dan ook niet ambtshalve worden ingeroepen.

3.

Wat de kennelijk onredelijkheid of onzorgvuldigheid betreft van de toetsing van de goede ruimtelijke ordening, stelt de Raad vast dat de bestreden beslissing een beoordeling van de goede ruimtelijke ordening heeft gemaakt, en in het licht van de toepasselijke basisrechten, in het bijzonder van het architecturaal karakter van de te herbouwen woning. De verwerende partij oordeelde als volgt: (...)

De verwerende partij oordeelde tevens: *“de vervanging van de woning door een nieuwe bescheiden woning zal leiden tot een sanering van de plaats waarbij de woning zich probleemloos zal integreren in deze bebouwde omgeving”*.

De Raad stelt vast dat deze beoordeling van de goede ruimtelijke ordening niet kennelijk onredelijk noch kennelijk onzorgvuldig is. De verzoekende partij heeft trouwens nooit een schending van artikel 4.3.1, §1, 1, b VCRO ingeroepen.

Het ingeroepen ambtshalve middel is dan ook niet ontvankelijk, noch gegrond.”⁵⁰

Art. 4.7.22-4.7.23 VCRO – Verslag PSA – Motivering t.a.v. verslag – Eensluidend verslag – Kenbaarheid van de motieven

“De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar heeft een met de bestreden beslissing volledig gelijklopend verslag opgesteld. De verwerende partij kan de motivering van haar beslissing steunen op het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, zelfs door de letterlijke overname van (de motivering van) dit verslag. De verzoekende partij kent de inhoud van dit verslag dan ook door de bestreden beslissing.”⁵¹

Art. 4.7.22-4.7.23 VCRO – Verslag PSA – Motivering t.a.v. verslag – Eensluidend verslag – Kenbaarheid van de inhoud en strekking van het verslag

“4.

In een tweede onderdeel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 4.7.23 VCRO. De verzoekende partij stelt dat de deputatie haar beslissing omtrent het ingestelde beroep overeenkomstig dit artikel vormt op grond van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, maar dat in het bestreden besluit “geen spoor te vinden is” van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

Zoals toegelicht in het feitenrelaas, heeft de verwerende partij beslist om het beroep in te willigen conform het positief verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, en heeft zij de

⁵⁰ RvVb A/2014/0519, 5 augustus 2014 (1011/0125/SA/2/0098). Zie ook: RvVb A/2014/0581, 26 augustus 2014 (rolnr. 1213/0487/SA/1/0451).

⁵¹ RvVb A/2014/0536, 12 augustus 2014 (rolnr. 2010/0236/A/1/0219).

relevante overwegingen uit het positief verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar volledig overgenomen in de tekst van de bestreden beslissing.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij op de hoogte was van de strekking en de inhoud van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, nu zij zelf dit verslag als stuk heeft gevoegd bij haar inleidend verzoekschrift.

Aangezien de verzoekende partij dus op de hoogte was van de strekking en de inhoud van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en de motivering van het bestreden besluit volledig overeenstemt met de beoordelingen in het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, heeft de verzoekende partij geen belang bij de ingeroepen schending van artikel 4.7.23 VCRO.

Het tweede middelonderdeel is niet ontvankelijk bij gebrek aan belang.”⁵²

Art. 4.7.22-4.7.23 VCRO – Verslag PSA – Motivering t.a.v. verslag – Andersluidend verslag – Verslag moet op zorgvuldige wijze worden weerlegd

“Artikel 4.7.23 VCRO legt aan de verwerende partij de verplichting op om het – in voorliggend dossier – andersluidend verslag in haar beoordeling en besluitvorming te betrekken.

Hieruit volgt dat de verwerende partij uitdrukkelijk moet motiveren waarom wordt afgeweken van het verslag. Wanneer de verwerende partij in haar beoordeling immers afwijkt van het ongunstig advies van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en toch oordeelt dat de aanvraag planologisch verenigbaar is met de bestemming agrarisch gebied, vereisen de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel dat zij haar beslissing op dit punt des te concreter en zorgvuldiger motiveert. Dit veronderstelt echter niet dat zij de andersluidende motieven van het verslag letterlijk dient te citeren in haar beslissing. Het volstaat dat zij kenbaar maakt dat zij afwijkt van het andersluidend verslag en dat uit de bestreden beslissing duidelijk blijkt waarom zij afwijkt van de andere zienswijze en op welke punten.”⁵³

3.3. Advisering

Art. 4.7.26, §4, 2° c) VCRO – Advies van het CBS in de bijzondere procedure –Onpartijdigheidsplicht

“5.

Gelet op artikel 4.7.26, §4, 2° c) VCRO (toegevoegd bij artikel 25, 2° van de decreetswijziging van 16 juli 2010) mag het college van burgemeester en schepenen in beginsel geen advies uitbrengen in de bijzondere procedure wanneer de vergunningsaanvraag uitgaat van dit college. Deze toevoeging wordt als volgt toegelicht in de parlementaire voorbereiding:

“...

⁵² RvVb A/2014/0496, 22 juli 2014 (rolnr. 1011/0724/A/8/0667). Zie ook: RvVb A/2014/0540, 12 augustus 2014 (rolnr. 2010/0236/A/1/0219).

⁵³ RvVb A/2014/0241, 1 april 2014 (rolnr. 1213/0314/A/2/0291). Zie ook: RvVb A/2014/0242, 1 april 2014 (rolnr. 1213/0321/A/2/0302).

Artikel 4.7.26 §4, VCRO, stelt momenteel dat bij het indienen van aanvragen door het college van burgemeester en schepenen, het advies van datzelfde college ingewonnen wordt. Dat is uiteraard niet wenselijk en zelfs juridisch problematisch.

Vandaar dat het noodzakelijk is om (net als in het vroegere artikel 127, DRO 1999) te bepalen dat het college geen advies uitbrengt. Het bezorgt uiteraard wel de stukken van het openbaar onderzoek, met inbegrip van het proces-verbaal van het openbaar onderzoek aan de vergunning verlenende overheid.

...

(Parl. St., VI. Parl., 2009-2010, stuk 349/1, 10)

Ondanks voormelde decreetsbepaling stelt de Raad vast dat de verwerende partij toch advies heeft gevraagd aan het college van burgemeester en schepenen, zijnde het orgaan dat in rechte ook de gemeente vertegenwoordigt, ook bij een aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente HEIST-OP-DEN-BERG heeft niet enkel louter het openbaar onderzoek georganiseerd, maar ook de bezwaren beantwoord en op vraag van de verwerende partij ook een advies verschaft.

6.

De Raad stelt tevens vast dat de verwerende partij zich in de bestreden beslissing uitdrukkelijk heeft aangesloten bij het voorwaardelijk gunstig advies van het college van burgemeester en schepenen van Heist-op-den-Berg en bij de beantwoording door het college van de ingediende bezwaren.

Uit de bestreden beslissing blijkt bovendien dat dit voorwaardelijk gunstig advies van het college van burgemeester en schepenen bepalend is geweest bij het nemen van de bestreden beslissing. Het blijkt ook dat de verwerende partij zich heeft aangesloten bij het standpunt van het college omtrent de bezwaren van de verzoekende partij, zonder zelf over te gaan tot een eigen beoordeling.

In het licht van de concrete omstandigheden en de op haar rustende motiveringsplicht dient de Raad vast te stellen dat de verwerende partij, mede gelet op de verplichtingen voortvloeiende uit artikel 4.3.1, §2 VCRO, de aanvraag niet op een eigen zorgvuldige en afdoende wijze heeft beoordeeld nu de specifieke aandachtspunten en criteria louter met stijlformules en vage beoordelingen werden besproken.

De Raad stelt tevens vast dat er niet kon gemotiveerd worden door een loutere verwijzing naar het voorwaardelijk gunstig advies van het college van burgemeester en schepenen van de aanvrager, en dit gelet op het onpartijdigheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel. Nu de aanvraag van de gemeente zelf uitgaat moet iedere schijn van partijdigheid vermeden worden en dient de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening te gebeuren door de vergunningverlenende overheid zelf en niet door een orgaan van de gemeente.

Terecht kon de verzoekende partij dan ook de kennelijke onredelijkheid van de beoordeling van haar bezwaren inroepen nu haar bezwaren louter werden beoordeeld door het college van burgemeester en schepenen van de aanvrager zelf en niet werden onderworpen aan een eigen beoordeling van de verwerende partij.”⁵⁴

⁵⁴ RvVb A/2013/0690, 26 november 2013 (rolnr. 1213/0095/SA/2/0081).

Art. 4.3.3 VCRO en art. 11, §4 Monumentendecreet – Beschermd monument – Advies van Agentschap Onroerend Erfgoed heeft bindende kracht

“Er kan niet worden betwist dat, gelet op het als monument beschermd statuut van de woning, er overeenkomstig artikel 4.7.16, §1 VCRO advies diende gevraagd te worden van het agentschap Ruimte en Erfgoed en dat dit advies de gevolgen heeft zoals beschreven in de artikelen 4.3.3 en 4.3.4 VCRO. (...)”

Dit advies is een bindend advies voor de vergunningverlenende overheid, gelet op artikel 4.3.3 VCRO.”⁵⁵

Art. 12/2 Monumentendecreet – Opname op inventaris bouwkundig erfgoed – Advies van erfgoedambtenaar is verplicht, maar niet-bindend

“Bij toepassing van artikel 1, eerste lid, 1º, g, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen, zoals van toepassing op het ogenblik van de indiening van de vergunningsaanvraag, dient voor een vergunningsaanvraag tot slopen van een gebouw dat opgenomen is op de inventaris bouwkundig erfgoed, advies te worden gevraagd bij de gewestelijke erfgoedambtenaar.

Dit advies is een verplicht maar niet-bindend advies, dat deel uitmaakt van de beoordeling die de verwerende partij als vergunningverlenend bestuursorgaan dient uit te voeren over de ingediende vergunningsaanvraag, overeenkomstig de beginselen die vastgelegd zijn in artikel 4.3.1, §1 en 2 VCRO. Dit advies werd uitgebracht op 12 juni 2010.”⁵⁶

Motivering t.a.v. adviezen – Motivering door verwijzing – Voorwaarden

“De tussenkomenende partij verwijst naar de inhoud van het gunstig advies van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar van 26 juni 2012. De Raad merkt op dat de verwerende partij haar beslissing (onder meer) kon motiveren door verwijzing naar een advies op voorwaarde dat:

- de inhoud van het advies kenbaar is voor de bestuurde;
- het advies zelf afdoende gemotiveerd is;
- de inhoud van het advies wordt bijgetreden in de uiteindelijke beslissing;
- er geen tegenstrijdige adviezen zijn;
- het advies waarnaar verwezen wordt, voldoet aan de formele en materiële zorgvuldigheidsplicht, namelijk dat het inhoudelijk en naar wijze van totstandkoming zorgvuldig is.”⁵⁷

⁵⁵ RvVb A/2014/0187, 18 maart 2014 (rolnr. 1213/0269/SA/2/0249). Zie ook: RvVb A/2014/0131, 18 februari 2014 (rolnr. 1011/0021/SA/2/0018) en RvVb A/2014/0468, 1 juli 2014 (rolnr. 1011/0906/A/8/0851).

⁵⁶ RvVb A/2014/0041, 14 januari 2014 (rolnr. 1011/0292/A/8/0254). Zie ook: RvVb A/2014/0526, 5 augustus 2014 (rolnrs. 1213/0513/A/2/0483; 1213/0546/A/2/0514; 1213/0520/SA/2/0490; 1213/0543/A/2/0511; 1213/0544/A/2/0512; 1213/0545/A/2/0513; 1213/0547/A/2/0515 en 1213/0548/A/2/0516).

⁵⁷ RvVb A/2014/0241, 1 april 2014 (rolnr. 1213/0314/A/2/0291). Zie ook: RvVb A/2014/0187, 18 maart 2014 (rolnr. 1213/0269/SA/2/0249).

3.4. Verkavelingsvergunning

3.4.1. Verkavelingsvergunningsplicht raakt de openbare orde

“Waar een middel in de regel er niet toe mag leiden dat een verzoekende partij in een nog ongunstigere rechtssituatie wordt geplaatst, geldt dat niet voor een middel dat de openbare orde aanbelangt. De verkavelingsvergunning biedt aan de ene kant de koper de zekerheid dat de kavel effectief voor woningbouw in aanmerking komt. Aan de andere kant worden door middel van de verkavelingsvergunning voorschriften opgelegd om de goede ruimtelijke ordening te waarborgen. Die voorschriften hebben, zoals uit artikel 4.2.15, §2 VCRO blijkt, reglementaire kracht. Enkel door een verkavelingsvergunning kunnen die voorschriften worden gewijzigd. De verkavelingsvergunning is aldus een ruimtelijk ordeningsinstrument waarmee de goede ruimtelijke ordening wordt veiliggesteld, onder meer ter bescherming van niet alleen de kaveleigenaars of kandidaat-kopers maar ook van de omwonenden. De naleving van de verkavelingsvergunningsplicht raakt om die redenen de openbare orde.”⁵⁸

3.4.2. Exceptie van onwettigheid t.a.v. verkavelingsvergunning

“1.

In dit middel stelt de verzoekende partij in essentie dat de bestreden beslissing gesteund is op een onwettige verkavelingsvergunning, en dat de verwerende partij de vermeende onwettige verkavelingsvergunning buiten toepassing diende te laten.

Zij voert ter adstructie van de onwettigheid de middelen aan die zij ook voor de Raad van State heeft aangevoerd tegen de verkavelingsvergunning, en vraagt de Raad om deze “middelen” eveneens te onderzoeken.

Bij wijze van voorafgaande opmerking stelt de Raad vast dat de in het eerste middel hernomen “middelen” niet volledig overeenstemmen met de middelen zoals aangevoerd voor de Raad van State tegen de verkavelingsvergunning, en zoals ook besproken door de tussenkomende partij in haar schriftelijke uiteenzetting. Met name het zesde middel uit het beroep bij de Raad van State tegen de verkavelingsvergunning wordt niet uitdrukkelijk hernomen, en de verzoekende partij voert bijkomend als eerste “middel” aan dat de verkavelingsvergunning niet zou vermelden op welke datum deze beslissing werd genomen. Zoals verder zal blijken beperkt de Raad zijn onderzoek dan ook enkel tot die “middelen” tegen de verleende verkavelingsvergunning die onder de noemer van het eerste middel van onderhavig verzoekschrift uitdrukkelijk worden ingeroepen. (...)

De stelling van de tussenkomende partij dat het evenmin aan de Raad toekomt om de wettigheid van de verkavelingsvergunning te beoordelen, nu deze anders de bevoegdheid van de Raad van State zou miskennen, kan evenwel niet worden bijgetreden.

Het komt aan de Raad als met rechtspraak belast orgaan toe om reglementaire besluiten te toetsen op de wettigheid en desgevallend op grond van artikel 159 Grondwet buiten toepassing te laten wegens onwettigheid.

In artikel 4.2.15, §2, eerste lid VCRO wordt het volgende bepaald:

⁵⁸ RvVb A/02014/0306, 22 april 2014 (rolnr. 1011/0249/A/8/0217).

*“§2. Een verkavelingsvergunning omvat reglementaire voorschriften aangaande de wijze waarop de verkaveling ingericht wordt en de kavels bebouwd kunnen worden.
...”*

Uit voornoemde decretale bepaling volgt dat een verkavelingsvergunning, hoewel zij ten aanzien van de begunstigde een individuele akte is die hem toelaat zijn terrein te verdelen, tegelijkertijd zowel ten aanzien van de begunstigde als ten aanzien van derden, een reglementaire akte is die door het vaststellen van een plan en van stedenbouwkundige voorschriften toelaat de goede ruimtelijke ordening te verzekeren. Zelfs al is een verkavelingsvergunning, bij gebreke van een annulatieberoep, definitief in de mate dat ze een individuele toelating verleent om een terrein te verdelen, toch kan de regelmatigheid ervan bij wege van exceptie ter discussie worden gesteld in de mate dat ze een reglementaire akte is. Het wettigheidsstoezicht kan dan betrekking hebben zowel op de interne als de externe wettigheid van de verkavelingsvergunning.

In de mate dat een verkavelingsvergunning reglementaire voorschriften vaststelt, wordt thans dus aangenomen dat de regelmatigheid ervan ook na het verstrijken van de beroepstermijn ter discussie kan worden gesteld via de exceptie van onwettigheid.

Dezelfde conclusie dringt zich op ingeval zoals in casu een verkavelingsvergunning definitief is geworden nadat een beroep bij de Raad van State werd verworpen.”⁵⁹

3.4.3. Wijziging verkavelingsvergunning (art. 4.6.7, §2 VCRO)

“De Raad stelt verder vast dat, en zoals hoger reeds ten dele opgemerkt, er in de bestreden beslissing wordt opgemerkt dat er slechts één bezwaar werd ingediend bij het gemeentebestuur en dat dit identiek is aan het bij de verwerende partij ingediende beroepsschrift, maar dat er ten onrechte wordt van uitgegaan dat het administratieve beroep door slechts één verzoekende partij werd ingediend. Evenwel stelt de Raad vast dat de bestreden beslissing de geformuleerde bezwaren als ongegrond heeft weerlegd, maar vooral dat het feit dat meerdere eigenaars administratief beroep aantekenden bij de verwerende partij niet toelaat voorbij te gaan aan de vaststelling dat slechts één bezwaar werd ingediend bij het college van burgemeester en schepenen, zodat aan de voorwaarden om conform artikel 4.6.7, §2 VCRO de wijziging te weigeren, niet voldaan is.”⁶⁰

3.5. Afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften

3.5.1. Beperkte afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften

Art. 4.4.1 VCRO – Geen afwijking van bestemmingsvoorschrift

“Het toelaten van bebouwing in een bouwvrije voortuinstrook, hoe ‘minimaal’ deze ook zou mogen zijn, is een afwijking van de bestemmingsvoorschriften van het BPA Zilverberklaan, die krachtens artikel 4.4.1, §1 VCRO niet mogelijk is.”⁶¹

⁵⁹ RvVb A/2014/0112, 4 februari 2014 (rolnr. 1011/0133/A/8/0105). Zie ook: RvVb A/2014/0381, 20 mei 2014 (rolnr. 1011/0427/SA/8/0359).

⁶⁰ RvVb A/2014/0393, 27 mei 2014 (rolnr. 1011/0173/SA/8/0159). Zie ook: RvVb A/2014/0386, 27 mei 2014 (rolnr. 1213/0341/A/4/0320).

⁶¹ RvVb A/2014/0046, 21 januari 2014 (rolnr. 1213/0178/SA/1/0158).

Art. 4.4.1 VCRO – Afwijking moet niet noodzakelijk worden gevraagd

“De memorie van toelichting geeft volgende toelichting bij de bepaling, thans artikel 4.4.1 VCRO ((*Parl. St. VI. Parl. 2008-2009, 2011/1, p. 136: (...)*)

Uit deze toelichting blijkt duidelijk, in tegenstelling met wat de tussenkomen partij voorhoudt, dat de toepassing van artikel 4.4.1 VCRO niet moet gevraagd worden door de bouwheer, en dit in tegenstelling met het vroegere systeem van artikel 49 van het gecoördineerde decreet en artikel 111 bis DRO waar het college van burgemeester en schepenen een voorstel tot afwijking diende te formuleren.

De memorie van toelichting stelt terzake: “*De nieuwe formulering laat toe dat een beperkte afwijking kan worden toegekend, ook indien zij niet uitdrukkelijk wordt gevraagd omwille van de onbekendheid met een specifiek voorschrift*” (...)

Het is duidelijk dat het vergunningverlenend bestuur de verplichting heeft om de burger behulpzaam te zijn in zijn zoektocht naar recht, doch binnen de grenzen van het redelijke. Op het vergunningverlenend bestuursorgaan rust geen actieve onderzoeksplicht om elk mogelijk detail van een dossier te onderzoeken in het licht van een mogelijke afwijking. Er dienen dan ook voldoende duidelijke gegevens zijn waaruit kan blijken dat een eventuele toepassing van artikel 4.4.1 VCRO verantwoord zou kunnen zijn.”⁶²

3.5.2. Stabiliteitswerken

Art. 4.4.2 VCRO – Grondige verbouwingswerken

In de toelichting bij het ontwerp van decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings- vergunningen- en handhavingsbeleid, met betrekking tot de bepaling die thans is opgenomen in artikel 4.4.2 VCRO, wordt onder meer gesteld (Parl. St. VI. Parl., 2008-2009, nr. 2011/1, p. 137, nr 1) :

“
...
Belangrijk daarbij is dat de stabiliteitswerken enkel kunnen strekken tot de renovatie van de constructie en steeds gericht moeten zijn op het herstel in de oorspronkelijke staat. Ingrijpende verbouwingswerken of volumewijzigingen blijven daarbij uitgesloten.
...”

Vermits de verwerende partij in het bestreden besluit erkent dat het gaat om “*een grondige verbouwing*”, kunnen de beoogde werken, die het voorwerp van de aanvraag uitmaken, evenmin beschouwd worden als stabiliteitswerken.”⁶³

⁶² RvVb A/2014/0449, 24 juni 2014 (rolnr. 1213/0335/A/2/0316).

⁶³ RvVb A/2013/0641, 5 november 2013 (rolnr. 1011/0071/A/8/0055).

3.5.3. Afwerkingsregel

Art. 4.4.3 VCRO – Geen tijdelijke waterafstotende bekleding – Geen wachtmuur

“De verwerende partij is van oordeel dat de muur niet als een wachtgevel kan beschouwd worden en leidt zulks af uit het feit dat het dak afhelt naar het perceel van de verzoekende partij die het hemelwater opvangt, daar waar de klassieke wachtgevel steeds uitgevoerd wordt als puntgevel met dakhellingen afhellend naar de voor- en achtergevel. Deze beoordeling is vatbaar voor discussie. De stelling van de verwerende partij vindt geen directe steun in de regelgeving.

Naar het oordeel van de Raad is de afhelling van het dak naar het aanpalend perceel geen decisief argument om het bestaan van een wachtmuur uit te sluiten.

De verwerende verwijst evenwel in de bestreden beslissing eveneens naar het bezwaar ingediend door één van de bezwaarindieners dat alle verluchtingen van toiletten, uitlaat droogkast en dampkap zich bevinden aan de buitenmuur. Dit gegeven wordt door de verzoekende partij niet tegengesproken, doch enkel geminimaliseerd. De Raad stelt vast dat een aanpalende muur met een verluchtingsbuis, hoe ‘miniem’ deze buis ook is, niet als een wachtmuur kan beschouwd worden. De functie van een verluchtingsbuis is niet verenigbaar met het principe van een wachtmuur waar wordt tegenaan gebouwd.

Bovendien stelt de verwerende partij vast dat de aanpalende muur, opgetrokken tot aan de perceelsgrens, niet is voorzien van een tijdelijke waterafstotende bekleding. Deze vaststelling is op zich reeds een voldoende draagkrachtig motief om te beslissen tot de niet-vergunbaarheid van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, gezien zij niet conform is met artikel 4.4.3, tweede lid, 2° VCRO.”⁶⁴

3.5.4. Beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten en landschappen

Art. 4.4.6 VCRO – Geen zorgvuldige beoordeling toepassingsvoorwaarden

“De bestreden beslissing bevat echter geen passus waaruit blijkt dat de verwerende partij enige aandacht heeft besteed aan de voorwaarde van artikel 4.4.6 VCRO dat de afwijkmogelijkheid slechts geldt voor een stedenbouwkundige vergunning betreffende “een bestaand hoofdzakelijk vergunde constructie”, hetzij voor handelingen die noodzakelijk zijn voor de rechtstreekse ontsluiting van een monument.

De verzoekende partij wijst er bovendien niet ten onrechte op dat het aangevraagde een “nieuwe” parking betreft, hetgeen de verwerende partij herhaalde malen bevestigt in de bestreden beslissing.

5.

Uit het voorgaande volgt dat uit de bestreden beslissing geen zorgvuldige beoordeling blijkt van de toepassingsvoorwaarden van artikel 4.4.6 VCRO.”⁶⁵

⁶⁴ RvVb A/2014/0336, 6 mei 2014 (rolnr. 1011/0860/A/8/0802).

⁶⁵ RvVb A/2013/0655, 12 november 2013 (rolnr. 1112/0788/SA/4/0708).

3.5.5. Handelingen sorterend onder voorschriften van een gewestplan

Art. 4.4.9 VCRO en art. 18.7.2 Inrichtingsbesluit – Windturbines in agrarisch gebied met overdruk waterwinningsgebied

“1.

Het wordt door geen der partijen betwist dat het voorwerp van de bestreden beslissing, de oprichting van de 3 vergunde windturbines [...] zich volledig in agrarisch gebied met overdruk waterwinningsgebied bevinden.

De bestreden beslissing citeert trouwens de toepasselijke artikelen 11.4.1 en 3.7.2 van het Inrichtingsbesluit.

De bestreden beslissing stelt eveneens vast dat het aangevraagde principieel in strijd is met de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan. Ook dit wordt door geen der partijen betwist.

2.

Na het vaststellen van de legaliteitsbelemmering, voortkomende uit de strijdigheid met de gewestplanbestemming, past de verwerende partij de afwijkingsbepaling van artikel 4.4.9 VCRO toe.

2.1

Artikel 4.4.9, § 1, eerste lid VCRO laat toe om in afwijking van een gewestplanbestemming een vergunning te verlenen indien het gevraagde vergunbaar is op grond van de voor de vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bepaalde standaardtypebepalingen vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij besluit van 11 april 2008.

Artikel 4.4.9, § 2, eerste lid VCRO bepaalt verder dat voor de toepassing van § 1, eerste lid, geldt dat een bestemmingsvoorschrift van een plan van aanleg alleszins vergelijkbaar is met een categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding, indien deze concordantie vermeld wordt in de tabel, opgenomen in artikel 7.4.13, eerste lid VCRO of in de concordantielijst, bepaald krachtens artikel 7.4.13, tweede lid VCRO.

Blijkens de tabel opgenomen in artikel 7.4.13, eerste lid VCRO concordeert het bestemmingsvoorschrift “Agrarische Gebieden” met de (sub)categorie “Landbouw”.

De standaardtypebepaling voor “Agrarisch gebied” in de categorie van gebiedsaanduiding “Landbouw” is opgenomen in artikel 4.1 van de bijlage bij het typevoorschriftenbesluit en luidt als volgt: (...)

De verwerende partij neemt deze standaardtypebepaling integraal over in de bestreden beslissing zodat moet worden besloten dat er duidelijk wordt gesteld op welke wettelijke basis er wordt afgeweken van de gewestplanbestemming.

2.2

Wat de overdruk waterwinningsgebied betreft, stelt de Raad vast dat een agrarisch gebied met overdruk waterwinningsgebied niet uitdrukkelijk wordt vermeld in de concordantietabel en eveneens niet uitdrukkelijk wordt vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse regering van 29 mei 2009 tot bepaling van de concordantie van bijzonder bestemmingsvoorschriften van de plannen van aanleg voor categorieën of subcategorieën van gebiedsaanduiding.

Het feit dat dergelijk gebied niet als dusdanig is opgenomen in de concordantietabel doet naar het oordeel van de Raad geen afbreuk aan het feit dat in artikel 4.4.9, §2, eerste lid VCRO het woord “alleszins” wordt gebruikt. Hiermee wordt aan de concordantietabel geen exhaustieve draagwijdte toegekend. Het is in beginsel naar het oordeel van de Raad dan ook niet uitgesloten om met toepassing van artikel 4.4.9 VCRO windturbines te vergunnen in agrarisch gebied met overdruk waterwinningsgebied.

Bij de in ‘overdruk’ aangegeven bestemming waterwinningsgebied blijft immers de grondkleur ‘agrarisch’ gebied bestaan maar in aanvulling op deze grondkleur wordt aanvullend de aanwijzing ‘waterwinning’ toebedeeld. De algemene bestemming agrarisch gebied blijft dan ook bestaan maar voor de betreffende zone gelden er in principe specifieke beperkingen met het doel de waterwinning te beschermen (artikel 18.7.2 Inrichtingsbesluit). Deze beperkingen doen op zich geen afbreuk aan de algemene bestemming landbouw zodat dit de toepassing van de afwijkingsmogelijkheden van artikel 4.4.9 VCRO niet verhindert. Uit de lokalisatienota blijkt bovendien dat er zich in de betreffende zone geen vergunde waterwinningsinrichtingen bevinden en ook de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening heeft terzake op 8 februari 2010 gunstig advies verleend.

3.

De verzoekende partijen betwisten niet dat artikel 4.4.9 VCRO mocht worden toegepast maar zij menen dat uit de bestreden beslissing niet blijkt dat er werd onderzocht of de voorwaarden gesteld in de standaardtypebepalingen voor het oprichten van windturbines vervuld zijn. Ze stellen dat de toepasbaarheid van de standaardtypebepaling onvoldoende is gemotiveerd. (...)

De stelling van de verzoekende partijen dat de verwerende partij zich zou hebben beperkt tot een loutere verwijzing en het deels bijtreden van de lokalisatienota voor wat de motivering van de bestreden beslissing betreft, kan naar het oordeel van de Raad niet worden bijgetreden.

Zoals hierna zal blijken is de Raad van oordeel dat artikel 4.4.9 VCRO correct werd toegepast en dat de afwijking voor de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan afdoende werd gemotiveerd.”⁶⁶

3.5.6. Basisrechten zonevreemde constructies

3.5.6.1. Algemene toepassingsvoorwaarden

Art. 4.4.10-4.1.1, 7° VCRO – Hoofdzakelijk vergund karakter

“Overeenkomstig artikel 4.1.1, 7° VCRO, dat het begrip ‘hoofdzakelijk vergund’ definieert, zijn bedrijven en hun constructies slechts hoofdzakelijk vergund indien de voor een normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructies vergund of vergund geacht zijn, ook wat de functie betreft. (...)”

⁶⁶ RvVb A/2014/0173, 11 maart 2014 (rolnr. 2010/0545/SA/2/0526). Zie ook: RvVb A/2014/0430, 10 juni 2014 (rolnr. 1011/0481/SA/8/0410).

In de bestreden beslissing oordeelt de verwerende partij dat de voor de normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructies vergund of vergund geacht zijn en dat (het geheel van) het bedrijf bijgevolg als hoofdzakelijk vergund te beschouwen is. De verwerende partij beschouwt de silo's kennelijk niet als voor de normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructies.

De verwerende partij stelt echter onterecht dat uit de in artikel 4.1.1, 7° VCRO voorziene definitie van het begrip 'hoofdzakelijk vergund' volgt dat de vaststelling dat de noodzakelijke constructies van het bedrijf van de verzoekende partij vergund zijn of geacht worden vergund te zijn, niet betekent dat de overige constructies van het bedrijf evenzeer vergund zijn of vergund geacht worden te zijn.

De verwerende partij gaat hiermee voorbij aan de ratio legis van artikel 4.1.1, 7° VCRO, waarbij, zoals de verzoekende partij terecht betoogt, het vergund geacht karakter van de voor het bedrijf noodzakelijke constructies zich als het ware uitspreidt over de voor het bedrijf niet-essentiële constructies of aanhorigheden.”⁶⁷

Art. 4.4.10 VCRO – Verkrot karakter

“De verzoekende partij stelt dat bij het beoordelen van het al dan niet verkrot zijn van de betrokken constructie het ogenblik van de eerste vergunningsaanvraag relevant is.

Uit het gegeven dat op dat ogenblik een aanvraag tot slopen en herbouw werd ingediend en dat door de tussenkomen partij geen beroep werd aangetekend tegen de weigeringsbeslissing, die steunde op de conclusie dat de betrokken constructie als verkrot moet worden beschouwd, moet volgens de verzoekende partij worden afgeleid dat het bestaande bouwwerk bouwvallig en verkrot was.

Het al dan niet verkrot zijn van een constructie moet beoordeeld worden op grond van artikel 4.4.10, § 1 VCRO, dat hierboven is aangehaald. Noch het gegeven dat de eerste vergunningsaanvraag een herbouw betrof, noch het gegeven dat geen beroep werd aangetekend tegen de beslissing over deze aanvraag zijn relevant voor de beoordeling op grond van deze bepaling.”⁶⁸

Art. 4.4.11 VCRO – Behoud architecturaal karakter

“De door artikel 4.4.11 in fine VCRO voorgeschreven toets met betrekking tot het behoud van het architecturaal karakter sluit een modernere architectuur weliswaar niet uit, op voorwaarde evenwel dat het oorspronkelijke architecturale type van de woning herkenbaar blijft en zulks ook concreet wordt aangetoond.

De loutere verwijzing naar het behoud van een langgerekte bouwvorm komt aan deze vereiste niet tegemoet, nu de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar opmerkt dat noch het aantal bouwlagen noch de oorspronkelijke bedaking (zadeldak) behouden blijft, en deze elementen in de bestreden beslissing niet worden ontmoet.

⁶⁷ RvVb A/2014/0290, 22 april 2014 (rolnr. 2010/0400/A/2/0362). Zie ook: RvVb A/2014/0303, 22 april 2014 (rolnr. 1213/0399/A/4/0377) en RvVb A/2014/0042, 14 januari 2014 (rolnr. 1011/0219/A/8/0188).

⁶⁸ RvVb A/2014/0299, 22 april 2014 (rolnr. 2009/0023/A/4/0011).

Gelet op de andersluidende bevindingen van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, is de Raad van oordeel dat de verwerende partij niet redelijk kon beslissen dat het architecturaal karakter van de te herbouwen woning behouden blijft zonder de concrete motivering hieromtrent van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar te beantwoorden. De bijzondere motiveringsplicht in hoofde van het vergunningverlenend bestuursorgaan die voortvloeit uit artikel 4.4.11 VCRO vereist dat uit de bestreden beslissing onmiskenbaar en in concreto kan worden afgeleid op grond van welke feitelijke en juridische elementen, de verwerende partij van mening is dat het ontwerp het architecturaal karakter van de te herbouwen woning behoudt.”⁶⁹

3.5.6.2. Bestaande zonevrije woningen

Art. 4.4.12, 4.1.1, 2° en 12° VCRO – Verbouwing – Berekening bouwvolume

“Artikel 4.1.1, 12° VCRO definieert het begrip ‘verbouwen’ als volgt: (...)

Het begrip bouwvolume wordt in artikel 4.1.1, 2° VCRO gedefinieerd als *“het bruto-bouwvolume van een constructie en haar fysisch aansluitende aanhorigheden die in bouwtechnisch opzicht een rechtstreekse aansluiting of steun vinden bij het hoofdgebouw, zoals een aangebouwde garage, veranda of berging, gemeten met inbegrip van buitenmuren en dak, en met uitsluiting van het volume van de gebruikelijke onderkeldering onder het maaiveld”*. (...)

De Raad stelt vast dat de term ‘bouwvolume’ uit artikel 4.1.1, 2° VCRO verwijst naar het bruto-bouwvolume van een constructie. De wijze waarop dit bruto-bouwvolume moet worden berekend is niet decretaal bepaald.

Uit de parlementaire voorbereiding (Parl. St. VI. Parl., 2008-2009, stuk 2011, 1, 85) kan afgeleid worden dat dit buitenmaats moet gemeten worden: *“het bruto-bouwvolume wordt gemeten met inbegrip van buitenmuren en dak (exclusief open dakoversteken en schouwen), te vertrekken van het maaiveld”*.

Wijzigingen in de interne vloerplas van de woning kunnen dan ook geen invloed hebben op het bouwvolume. De ophoging van het maaiveld rondom de woning daarentegen kan wel een invloed hebben op het bouwvolume aangezien het bouwvolume buitenmaats wordt gemeten. (...)

Dit volume is een mathematisch volume dat berekend wordt volgens de definitie van artikel 4.1.1, 2° VCRO: het omvat het eigenlijke woongedeelte en de fysisch aansluitende aanhorigheden die in bouwtechnisch opzicht een rechtstreekse aansluiting of steun vinden bij het woongedeelte én die tevens een residentieel karakter hebben, en met uitsluiting van het volume van de gebruikelijke onderkeldering.

Het te onderzoeken volume is geen fysisch volume want de definitie van ‘verbouwen’ voorziet juist dat maximaal 40% van de buitenmuren niet behouden moeten worden, net zomin als de dakvorm zodat deze fysiek kunnen gewijzigd of verplaatst worden, mits behoud van het bestaande (mathematisch) volume. Anders redeneren en vasthouden aan het fysisch volume (volgen van het gabariet van de woning) zou de definitie van ‘verbouwen’ uit artikel 4.1.1, 12° zinledig maken.

Dit alles houdt in dat wanneer er een volumevermeerdering is van een deel van een woning, en tegelijkertijd een even grote of grotere volumevermindering is van een ander deel van dezelfde

⁶⁹ RvVb A/2014/0329, 6 mei 2014 (rolnr. 1011/0523/A/8/0473).

woning of van zijn fysisch aansluitende aanhorigheden met residentieel karakter, er geen uitbreiding in de zin van artikel 4.4.15 VCRO voorligt.”⁷⁰

Art. 4.4.13-4.4.14 VCRO – Regularisatie van herbouw van een “bestaande” zonevreemde constructie

“7.

De verwerende partij toetst de aanvraag aan de artikelen 4.4.13 en 4.4.14 VCRO en de artikelen 4.4.10 en 4.4.11 VCRO.

Onverminderd de vraag naar de juiste toepassing van de artikelen 4.4.10 en 4.4.11 VCRO stelt de Raad vast dat de artikelen 4.4.13 en 4.4.14 VCRO betrekking hebben op “bestaande zonevreemde constructies”.

Met “bestaande” constructies wordt verwezen naar constructies die, op het ogenblik van het indienen van de aanvraag, nog bestaan, dit is aanwezig zijn.

De Raad kan enkel vaststellen dat de oorspronkelijke woning, waarvan de verzoekende partij de herbouw op een andere plaats vraagt, afgebroken was op het ogenblik van het indienen van de regularisatieaanvraag, en dat dit door de verwerende partij ook wordt bevestigd.

De verzoekende partij kan niet gevolgd worden waar zij stelt dat het voorwerp van de onderliggende aanvraag er enkel in bestaat om het volume te beperken en dat daarom de woning bestond op het ogenblik van de vergunningsaanvraag. Er kan niet alleen met de nieuwe woning geen rekening gehouden worden omdat hiervoor nooit een vergunning werd afgeleverd. De enige vergunning die voorhanden is, is de vergunning tot verbouwing van de oude woning die niet correct werd uitgevoerd. Er is nooit een stedenbouwkundige vergunning afgeleverd voor de herbouw op een gewijzigde plaats van de oorspronkelijke woning.

De oorspronkelijke woning werd afgebroken en bestaat dus niet meer op het ogenblik van de aanvraag tot regularisatie.

De verwerende partij heeft geen enkel onderzoek verricht naar de voorwaarde van het ‘bestaan’ van de constructie op het ogenblik van het indienen van de vergunningsaanvraag. De verwerende partij heeft de aanvraag geweigerd op grond van artikel 4.4.11 omdat zij van mening is dat het architecturaal karakter niet behouden blijft. Het is echter in dit geval overbodig te onderzoeken of de aanvraag voldoet aan de voorwaarden artikelen 4.4.10 en 4.4.11 VCRO omdat de aanvraag al strijdig is met artikel 4.4.14 VCRO, namelijk dat de oorspronkelijke woning niet meer bestaat en dus geen toepassing kon maken van onderafdeling 2 “Bestaande zonevreemde constructies” van de “Basisrechten voor zonevreemde constructies” van Hoofdstuk IV, Titel IV.”⁷¹

⁷⁰ RvVb A/2014/0147, 25 februari 2014 (rolnr. 1213/0226/A/2/0207).

⁷¹ RvVb A/2014/0503, 29 juli 2014 (rolnr. 1213/0005/A/2/0003). Zie ook: RvVb A/2014/0519, 5 augustus 2014 (rolnr. 1011/0125/SA/2/0098).

3.5.6.3. Bestaande zonevrije constructies, niet zijnde woningbouw

Art. 4.4.18-4.4.19 VCRO – Herbouw en uitbreiding bestaande constructie, niet zijnde woningbouw – Gebruik van een zgn. “volumekrediet”

“In het derde onderdeel van het tweede middel bekritiseert de verzoekende partij het weigeringsmotief in de bestreden beslissing dat betrekking heeft op het bijgebouw achter de woning.

Het wordt niet betwist dat de aanvraag voorziet in een groter volume voor dit bijgebouw dan de bestaande toestand.

Volgens de bestreden beslissing wordt de aanvraag voorgesteld als een verbouwing binnen het bestaande volume, waarbij het totaal aan bouwvolume vermindert met ongeveer 32 m³. Een gedeelte van het bestaande volume van het bijgebouw naast de woning wordt echter aangewend om te voorzien in een groter volume van het bijgebouw achter de woning, hetgeen de verwerende partij bestempelt als het toepassen van het “zogenaamd volumekrediet”.

De verwerende partij overweegt in essentie dat de voorziene uitbreiding strijdig is met artikel 4.4.19 VCRO, dat de voorwaarden bepaalt waaronder een uitbreiding mogelijk is en dat de bijgebouwen afzonderlijke constructies zijn en dat de afwijkingsregels op beide constructies afzonderlijk moeten toegepast worden.

De verzoekende partijen brengen daartegen in dat volgens artikel 4.4.18 VCRO het herbouwen van een constructie op een gewijzigde plaats mogelijk is en dat het niet uitmaakt of de herbouw op de gewijzigde plaats fysiek aansluit bij een bestaand ander bouwvolume.

5.2

Het standpunt van de verzoekende partijen lijkt te zijn dat aangezien het herbouwen op een gewijzigde plaats van een “zonevrije constructie, niet zijnde een woning” voorzien is in artikel 4.4.18 VCRO, dit impliceert dat het niet verboden zou zijn om het volume of een gedeelte ervan aan te bouwen of te gebruiken bij de verbouwing van een ander bestaand zonevrij gebouw.

Dit standpunt kan niet gevolgd worden. Vooreerst moet vastgesteld worden dat de regeling voor zonevrije constructies een afwijkende regeling betreft en derhalve strikt moet geïnterpreteerd worden. Bovendien moet vastgesteld worden dat in deze regeling een onderscheid gemaakt wordt tussen “bestaande zonevrije woningen” en “zonevrije constructies, niet zijnde woningbouw”, waarbij een verschillende regeling geldt voor het uitbreiden, verbouwen en herbouwen van deze constructies en waarbij de regeling voor het “uitbreiden/aanpassen” en “herbouwen op een gewijzigde plaats” voor “bestaande zonevrije constructies, niet zijnde woningbouw” voorziet in strikte voorwaarden. Zelfs indien de aanvraag van de verzoekende partijen zou voldoen aan artikel 4.4.18 VCRO – hetgeen niet blijkt en evenmin wordt aangetoond – dan nog moet vastgesteld worden dat het gedeeltelijk verplaatsen van het volume van een eerste bijgebouw naar een tweede bijgebouw nog steeds een uitbreiding betekent van het tweede bijgebouw, waardoor de aanvraag niet enkel moet voldoen aan artikel 4.4.18 VCRO doch ook aan artikel 4.4.19 VCRO.”⁷²

⁷² RvVb A/2013/0520, 3 september 2013 (rolnr. 1011/0980/A/4/0912). Zie ook: RvVb A/2014/0038, 14 januari 2014 (rolnr. 1011/0070/A/8/0054).

3.5.6.4. Recent afgebroken zonevreemde woningen of andere constructies

Art. 4.4.20 VCRO – Toetsing voorwaarden – Verval vergunning

“Er kan alleen een stedenbouwkundige vergunning verleend worden op basis van artikel 4.4.20 VCRO wanneer de aanvraag wordt ingediend binnen de geldigheidstermijn van de initiële stedenbouwkundige vergunning.

De aanvraag, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, is pas ingediend op 3 mei 2007, dit is niet binnen de geldigheidstermijn van de vergunning van 6 maart 1998.”⁷³

3.6. Diverse regelgeving ruimtelijke ordening/milieu

3.6.1. KB 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (Inrichtingsbesluit)

Art. 5.1.0 – 6.1.2.3 Inrichtingsbesluit — Woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde – Aanpassing/uitbreiding van bakkerij – Onderzoek van de planologische verenigbaarheid

“6. (...) Uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij zonder meer de aanvraag juridisch verenigbaar acht met de bestemming, meer bepaald zonder enig onderzoek naar de aard van de handelsfunctie en zonder enig onderzoek naar de vraag of deze functie, gelet op de aard en de omvang na uitvoering der werken, nog bestaanbaar is met de bestemming woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde. Dit houdt nochtans een onderzoek in naar de ruimtelijke draagkracht van de functie wonen in het woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde en de impact daarop door de andere functie.

De door de verwerende partij gegeven overwegingen onder “*beoordeling van de goede ruimtelijke ordening*” kunnen niet zomaar getransponeerd worden naar de planologische beoordeling.

Het onderzoek naar de bestaanbaarheid met de bestemming woongebied, overeenkomstig artikel 5.1.0 van het Inrichtingsbesluit, vormt een onderdeel van het onderzoek naar de planologische verenigbaarheid met het bestemmingsgebied en moet duidelijk worden onderscheiden van de beoordeling van de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening, zoals voorzien in artikel 4.3.1, §2 VCRO. ”⁷⁴

Art. 5.1.0 Inrichtingsbesluit – Bestaanbaarheid van autowerkplaats met bestemming woongebied niet afdoende gemotiveerd

“De Raad kan enkel vaststellen dat de bestreden beslissing de bestaanbaarheid met de bestemmingsvoorschriften van het woongebied overeenkomstig artikel 5.1.0 van het Inrichtingsbesluit niet op afdoende wijze heeft onderzocht.

⁷³ RvVb A/2014/0170, 11 maart 2014 (rolnr. 2010/0130/A/1/0114).

⁷⁴ RvVb A/2014/0443, 17 juni 2014 (rolnr. 1011/0214/A/8/0183).

De tussenkomende partijen stellen dat de garage/autowerkplaats als een beperkte nevenactiviteit moet beschouwd worden, complementair aan het wonen, maar deze motivering wordt niet teruggevonden in de bestreden beslissing. De enkele vaststelling dat een “eerder beperkte zaak” wordt uitgbaat met een “minimale oppervlakte” is niet voldoende, zeker gelet op de vaststelling dat de autowerkplaats een grotere oppervlakte beslaat dan het woongedeelte.

Bovendien strijdt de vaststelling dat het een “beperkte” zaak is met de verklaring van de tussenkomende partijen in hun verzoekschrift tot tussenkomst dat in het atelier “vijf wagens binnen” kunnen en ook “bij hun overbuur een schuur met oprit huren, alwaar zes wagens geplaatst kunnen worden”.⁷⁵

Art. 5.1.1 Inrichtingsbesluit – Woonuitbreidingsgebied – Eengezinswoning

“2.

Samen met de verzoekende partij moet vastgesteld worden dat de bestreden beslissing, door een stedenbouwkundige vergunning te verlenen voor het bouwen van een vrijstaande eengezinswoning in woonuitbreidingsgebied, de bestemmingsvoorschriften van het vigerende gewestplan, die onmiskenbaar bindende en verordenende kracht hebben, evenals artikel 5.1.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, schendt.

Een vrijstaande eengezinswoning, zelfs indien gelegen aan een voldoende uitgeruste weg of die de verdere ontwikkeling van het woonuitbreidingsgebied niet in het gedrang brengt, kan niet in overeenstemming worden gebracht met de bestemming woonuitbreidingsgebied. In dit gebied is enkel groepswoningbouw mogelijk, tenzij de bevoegde overheid over de ordening van het gebied anders heeft beslist overeenkomstig artikel 5.1.1. van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen.

Het is duidelijk dat de eengezinswoning van de tussenkomende partij niet kan worden gekwalificeerd als groepswoningbouw.”⁷⁶

Art. 6.1.2.1.4 Inrichtingsbesluit – Woonpark – Rechtskracht Omzendbrief 8/7/1997

“De omzendbrief van 8 juli 1997 waarnaar de verwerende partij verwijst, heeft geen reglementair karakter maar slechts een louter interpretatief karakter. De verwerende partij die een weigeringsbeslissing neemt, zich louter steunend op interpretatieve bepalingen uit de omzendbrief die geen steun vinden in de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan, schendt de verordenende kracht van het gewestplan.

Interpretatieve richtlijnen die voorwaarden toevoegen aan de bestemmingsvoorschriften van artikel 6.1.2.1.4 Inrichtingsbesluit, kunnen dan ook niet als grondslag voor een weigering worden aangewend.”⁷⁷

⁷⁵ RvVb A/2014/0013, 14 januari 2014 (rolnr. 2010/0379/A/2/0349). Zie ook: RvVb A/2014/0096, 28 januari 2014 (rolnr. 1011/0110/SA/8/0087).

⁷⁶ RvVb A/2013/0760, 17 december 2013 (rolnr. 1011/0344/A/8/0296).

⁷⁷ RvVb A/2014/0212, 25 maart 2014 (rolnr. 1213/0307/A/2/0288).

Art. 11.4.1 Inrichtingsbesluit en art. 4.3.6 VCRO – Tweede bedrijfswoning

“Artikel 4.3.6 VCRO noch artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit verbieden de oprichting van een tweede bedrijfswoning. De verwerende partij heeft op basis van de voorliggende elementen van het dossier geoordeeld dat de beide woningen als exploitantenwoning kunnen aanzien worden en dat de nieuwe woning in de onmiddellijke omgeving van de andere bedrijfsgebouwen wordt opgericht en hiermee een stedenbouwkundig en functioneel geheel vormt. De verwerende partij oordeelt hiermee niet kennelijk onredelijk. Evenmin toont de verzoekende partij aan dat deze vaststellingen feitelijk onjuist zijn.”⁷⁸

Art. 11.4.1 Inrichtingsbesluit – Voorwaarde van een volwaardig leefbaar bedrijf geldt uitsluitend voor de exploitatiewoning en verblijfsgelegenheid

“De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in eerste instantie van oordeel is dat het gevraagde niet vergunbaar is wegens het niet- bestaan van een leefbaar landbouwbedrijf.

Artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit stelt het bestaan van een volwaardig leefbaar bedrijf niet als expliciete voorwaarde bij de oprichting van de “*voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen*”. Deze voorwaarde geldt uitsluitend voor de oprichting van de woning van de exploitanten of van verblijfsgelegenheid. Dit blijkt alleen reeds uit het feit dat de voorwaarde van een integrerend deel van een leefbaar bedrijf opgenomen in artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit in het enkelvoud is gesteld en derhalve niet kan slaan op de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen.”⁷⁹

Art. 15.4.6.1. Inrichtingsbesluit – Zwemvijver in landschappelijk waardevol agrarisch gebied – Toetsing tweevoudig criterium

“1.

Met de bestreden beslissing heeft de verwerende partij de stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor de aanleg van een “zwemvijver” met bijkomende verharding op een huiskavel bij een vergund geachte zonevreemde woning ([...]hoeve) gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De omliggende percelen werden bij gewestplanwijziging van 3 maart 2001 omgevormd naar agrarisch gebied met ecologisch belang. De [...]hoeve (en de iets verderop gelegen [...]hoeve) werden uit deze gewestplanwijziging “geknipt”, en hiervoor werd de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied behouden.

Uit de samenlezing van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit volgt dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle agrarische gebieden op grond van een tweevoudig criterium moet worden getoetst: 1) een planologisch, hetwelk veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied, en 2) een esthetisch, hetwelk inhoudt dat de bedoelde werken

⁷⁸ RvVb A/2014/0142, 18 februari 2014 (rolnr. 1011/0279/A/8/0242). Zie ook: RvVb A/2014/0035, 14 januari 2014 (rolnr. 1011/0145/A/8/0111).

⁷⁹ RvVb A/2014/0412, 3 juni 2014 (rolnr. 1011/0897/A/8/0837).

in overeenstemming moeten kunnen worden gebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap. (...)

In dat verband stelt de Raad vast dat de verwerende partij terecht tot het besluit is gekomen dat de aanvraag planologisch onverenigbaar is met de voorschriften die gelden voor het landschappelijk waardevol agrarisch gebied, nu de “zwemvijver” niet in functie staat van enige landbouwactiviteit, noch hoort bij een bedrijfswoning van een landbouwbedrijf.”⁸⁰

Art. 17.6.2 Inrichtingsbesluit – Gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen – Rust- en verzorgingstehuis – commercieel karakter

“Het vergunde project heeft betrekking op de bouw van een rust- en verzorgingstehuis met seniorenflats. Het kan door de verzoekende partij niet ernstig worden betwist dat het project op zich valt onder de term ‘gemeenschapsvoorziening’. Het loutere feit dat in het tehuis ook ‘bewoning’ zal plaatsvinden doet geen afbreuk aan het verzorgend karakter van de instelling nu de aard van de bewoning sowieso, gelet op de aard van het tehuis, slechts tijdelijk is en de dienstverlening centraal blijft staan.

Het Inrichtingsbesluit van 28 december 1972 bevat geen definitie van de begrippen “gemeenschapsvoorzieningen of openbare nutsvoorzieningen”, zoals bedoeld in artikel 17.6.2 van dit besluit.

De omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen definieert de begrippen “gemeenschapsvoorzieningen of openbare nutsvoorzieningen”, als voorzieningen die gericht zijn op de bevordering van het algemeen belang en die ten dienste van de gemeenschap worden gesteld, waarbij de exploitant van de inrichting geen winstbejag mag nastreven en de voorzieningen werkelijk ten dienste dienen te staan van de gemeenschap.

Deze omzendbrief heeft geen verordenend of reglementair karakter en kan louter als richtinggevend worden beschouwd voor zover geen voorwaarden aan de bestemmingsvoorschriften worden toegevoegd.

Onder de kanttekeningen bij de bovenmelde omzendbrief van 8 juli 1997 wordt uitdrukkelijk bevestigd dat rusthuizen en serviceflats toegelaten zijn in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen voor zover deze instellingen beschikken over een erkenning door de bevoegde Vlaamse overheid.

Het is dan ook duidelijk dat de in de omzendbrief aanvankelijk gestelde voorwaarde dat er geen commercieel winstbejag mocht zijn in hoofde van de exploitant (privé- of publiek) geen rol speelt in de zorgverlenende sector. De maatschappelijke evolutie in deze sector rechtvaardigt immers niet meer dat de exploitatie van de verzorgingssector niet zou mogen of kunnen geliberaliseerd worden.

Partijen betwisten overigens niet dat de tussenkomende partij beschikt over de vereiste erkenning conform het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

⁸⁰ RvVb A/2014/0034, 14 januari 2014 (rolnr. 1011/0116/A/8/0143).

De aanvraag van de tussenkomenende partij is derhalve in overeenstemming met de gewestplanbestemming zoals bepaald in artikel 17.6.2 van het Inrichtingsbesluit.”⁸¹

3.6.2. Decreet van 27 maart 2009 betreffende het Grond en Pandenbeleid

Beoordeling ifv GwH nr. 148/2013, 7 november 2013 – sociale lasten (art. 4.1.8 e.v.) versus bescheiden woonaanbod (art. 4.2.1 e.v.)

“3

De Raad stelt vast dat Hof van Justitie bij arrest van 8 mei 2013 voornoemde prejudiciële vraag reeds heeft beantwoord, en dat het Grondwettelijk Hof daaropvolgend bij arrest nr. 145/2013 van 7 november 2013 de regeling van de sociale lasten tot verwezenlijking van een sociaal woonaanbod heeft vernietigd.

Het Grondwettelijk Hof heeft in voornoemd arrest geoordeeld dat een aantal fiscale stimulansen en subsidiemechanismen, staatssteun uitmaken die aangemeld dienden te worden bij de Europese Commissie. Aangezien die steunmaatregelen niet tijdig zijn aangemeld, dienden zij te worden vernietigd.

De vernietiging van die maatregelen die beogen de sociale last te compenseren, leidt er volgens het Grondwettelijk Hof toe dat de private actoren de sociale last dienen te dragen zonder enige vorm van compensatie. Dergelijke zware last is volgens het Hof niet evenredig met de doelstelling van verwezenlijking van een sociaal woonaanbod. Het Hof vernietigde bij voornoemd arrest van 7 november 2013 hoofdstuk 3 (“Sociale lasten”) van titel 1 (“Verwezenlijking van een sociaal woonaanbod”) van boek 4 (“Maatregelen betreffende betaalbaar wonen”) van het grond- en pandendecreet. Het Hof is daarbij niet ingegaan op het verzoek van de Vlaamse Regering om de rechtsgevolgen die de vernietigde bepalingen in het verleden hebben gehad te handhaven, zodat de vernietigde bepalingen geacht worden nooit te hebben bestaan. (...)

De Raad merkt evenwel op dat het Grondwettelijk Hof bij beschikking van 18 december 2013 de vernietiging heeft uitgebreid tot een aantal andere bepalingen uit het grond- en pandendecreet en de VCRO die onlosmakelijk verbonden zijn met de reeds vernietigde bepalingen. Volgens de aanvullende motivering in de nieuwe overweging B.10.2 “dient immers te worden vermeden dat de vernietigde sociale last alsnog, rechtstreeks of onrechtstreeks, op grond van andere bepalingen zou kunnen worden opgelegd”.

Het Grondwettelijk Hof breidt de vernietiging uit tot onderafdeling 1 (“Gewestelijke en gemeentelijke normen”) van afdeling 2 (“Per bouw- of verkavelingsproject”) van hoofdstuk 2 (“Normen”) van titel 1 (“Verwezenlijking van een sociaal woonaanbod”) van boek 4 (“Maatregelen betreffende betaalbaar wonen”).

Tevens wordt in artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 3° VCRO, volgens hetwelk een vergunning dient te worden geweigerd indien het aangevraagde onverenigbaar is met normen en percentages betreffende de verwezenlijking van een sociaal of bescheiden woonaanbod, de woorden “sociaal of” vernietigd.

⁸¹ RvVb A/2014/0584, 26 augustus 2014 (rolnr. 1213/0130/A/2/0105).

De bepalingen die betrekking hebben op de verwezenlijking van een *bescheiden* woonaanbod worden daarentegen niet vernietigd, aangezien tegen titel 2 ("Verwezenlijking van een bescheiden woonaanbod") van boek 4 van het grond- en pandendecreet geen middelen werden ontwikkeld (nieuwe overweging B10.3).

Bijgevolg stelt de Raad vast dat het enig middel van de verzoekende partij ongegrond is in de mate hierin gesteld wordt dat de vergunning moet worden geweigerd omdat het aangevraagde onverenigbaar is met de normen en percentages betreffende de verwezenlijking van een *sociaal* woonaanbod (artikel 4.1.8 grond- en pandendecreet en artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 3° VCRO), aangezien deze bepalingen met betrekking tot de realisatie van een sociaal woonaanbod met retroactieve kracht werden vernietigd.

4.

Aangezien de bepalingen die betrekking hebben op de verwezenlijking van een *bescheiden* woonaanbod, waaronder de ingeroepen bepaling van artikel 4.2.1 van het grond- en pandendecreet, niet werden vernietigd door het Grondwettelijk Hof, dient de Raad recht te doen op het middel genomen uit de schending van artikel 4.2.1 van het grond- en pandendecreet en artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 3° VCRO zoals dat luidt na de partiële vernietiging door het Grondwettelijk Hof.⁸²

3.6.3. Decreet integraal waterbeleid van 18 juli 2003 (DIW)

Art. 8 DIW – Doorschuiven van de watertoets m.b.t. de verkavelingsvergunning naar de stedenbouwkundige vergunning

"Uit het verkavelingsplan blijkt dat de verkaveling niet in een wegenis voorziet. De verkaveling bevat wel duidelijke stedenbouwkundige voorschriften, die de bebouwbare oppervlakte per perceel definiëren, waardoor een dienstige inschatting kan worden gemaakt van de potentiële verharde en bebouwbare oppervlakte en dus van de eventuele schadelijke effecten.

Uit bovenstaande waterparagraaf blijkt dat de verwerende partij als enig schadelijke effect de beperking van de infiltratie van het hemelwater aanduidt. De verwerende partij stelt dat dit dient gecompenseerd te worden in de latere aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning. Dit betekent dat de tussenkomende partij bij een latere aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning op de plannen zal moeten voorzien dat het hemelwater afdoende wordt opgevangen en dat de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning conform het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2013 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater zal moeten voorzien in voldoende compensatie voor de beperking van de infiltratie van het hemelwater. Zo zal reeds minstens de plaatsing een of meer hemelwaterputten met een totale minimale inhoud van 5000 liter verplicht zijn.

Het "mogelijk" effect waarover de bestreden beslissing spreekt zal zich inderdaad pas voordoen op het niveau van de stedenbouwkundige vergunning, aangezien slechts dan gebouwd zal worden en de verharding zal worden voorzien. De verkaveling voorziet maximale afmetingen voor de toegestane

⁸² RvVb A/2014/0113, 4 februari 2014 (rolnr. 1011/0154/A/8/0127). Zie ook: RvVb A/2014/0045, 21 januari 2014 (rolnr. 1112/0669/A/1/0594).

gebouwen, doch de exacte afmetingen van de constructie zullen pas duidelijk worden bij de effectieve aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen beweren is op het niveau van de onderhavige verkavelingsvergunning wel degelijk een watertoets gebeurd. Artikel 8, §1 van het DIWB stelt dat de overheid er zorg voor moet dragen dat er het schadelijk effect in gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, wordt gecompenseerd. De verwerende partij heeft weldegelijk vastgesteld dat er een mogelijk effect kan ontstaan door de beperking van de infiltratie naar aanleiding van de uitvoering van de verkaveling door het bouwen van de woningen. Doordat het echter slechts een verkavelingsvergunning betreft, die niet gelegen is in overstromingsgebied en die slechts maximale bebouwingsmogelijkheden per lot kan weergeven, mocht de verwerende partij stellen dat de effectieve beoordeling van de compensatie pas zal gebeuren in de stedenbouwkundige vergunning. Immers kan pas slechts indien er een concrete aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning plaatsvindt, ingeschat worden hoeveel m² precies worden verhard. Omdat het perceel niet gelegen is in een overstromingsgevoelig gebied, volstaat de motivering in de bestreden beslissing als watertoets. Op het niveau van de verkaveling zelf gebeurt er immers geen bebouwing en verharding. Dit gebeurt pas nadat op een ander niveau de daartoe vereiste stedenbouwkundige vergunning wordt afgeleverd.

De verwerende partij kon er zich aldus toe beperken te onderzoeken of er al dan niet bij de uitvoering van de verkaveling een mogelijk schadelijk effect zou ontstaan en te bepalen welk effect dit is, met name de vermindering van infiltratie van hemelwater. De gepaste compensatiemaatregelen zijn pas te beoordelen op het ogenblik dat het concrete stedenbouwkundig concept gekend is.

Het is niet onredelijk te stellen dat de vergunningverlenende overheid de te nemen compenserende maatregelen (in dit geval enkel deze overeenkomstig de gewestelijke verordening van 1 oktober 2004) niet kan bepalen omdat deze op het niveau van de verkaveling nog niet in concreto bepaalbaar zijn.”⁸³

3.6.4. Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Art. 16 – Natuurtoets

“Noch uit de tekst van de bestreden beslissing, noch uit de stukken van het administratief dossier, blijkt dat de verwerende partij *in concreto* het bezwaar heeft ontmoet dat door de verharding van het jaagpad een deel van de vegetatie op het dijklichaam verdwijnt waardoor de natuurverbindingswaarde van deze dijk voor dieren (en planten) wordt aangetast.

De ligging van de projectlocatie in de onmiddellijke nabijheid van een Habitatrictlijngebied evenals het concreet onderbouwd bezwaarschrift in het openbaar onderzoek waarin werd gewezen op de mogelijke aantasting van natuurwaarden, noopten de verwerende partij tot de uitvoering van een zorgvuldige en ernstige natuurtoets. (...)

⁸³ RvVb A/2014/0526, 5 augustus 2014 (rolnrs. 1213/0513/A/2/ 1213/0546/A/2/0514 0483; 1213/0520/SA/2/0490; 1213/0543/A/2/0511; 1213/0544/A/2/0512; 1213/0545/A/2/0513; 1213/0547/A/2/0515; 1213/0548/A/2/0516).

De Raad dient dan ook vast te stellen dat bij het nemen van de bestreden beslissing de door artikel 16 Decreet Natuurbehoud aan de verwerende partij opgelegde natuurtoets ten onrechte niet, minstens onzorgvuldig, werd uitgevoerd.”⁸⁴

3.7. Injuncties

Verplichting een nieuwe beslissing te nemen binnen een bepaalde termijn – Rechtskarakter

“Artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, zoals het gold ten tijde van het arrest van 28 augustus 2012 stelt het volgende: (...)

Het huidig geldende artikel 4.8.2, derde lid VCRO is gelijklopend.

Dit artikel geeft aan de Raad een “injunctiebevoegdheid” om aan het bestuur een bevel te geven om binnen de door de Raad bepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen. Dit is een bevel van een administratief rechtscollege.

De VCRO voorziet niet dat deze termijn een vervaltermijn zou zijn.

Ook in de parlementaire voorbereidingen (Parl. St. *VI. Parl.*, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 206, nr. 593) wordt enkel gesteld dat “*de instelling en de bevoegdheidsomschrijving van het administratief rechtscollege belangrijke waarborgen insluiten opdat de uitspraken van dat college op een snelle en adequate wijze worden opgevolgd*”. Artikel 4.8.3 VCRO wordt dus beschouwd als een “waarborg” zodat de uitspraken adequaat kunnen worden opgevolgd, maar dit betekent niet dat de decreetgever heeft voorzien in een vervaltermijn.

Bovendien maakt artikel 4.7.23, §2 VCRO deel uit van “HOOFDSTUK VII. Administratieve procedure” van de VCRO. Dit is een procedureregule van de administratieve beroepsprocedure. Artikel 4.8.3 VCRO maakt op zijn beurt deel uit van “HOOFDSTUK VIII. Raad voor vergunningsbetwistingen” en is een procedureregule van de jurisdictionele procedure.

Dit zijn twee verschillende, van elkaar te onderscheiden procedureregels. De administratieve beroepsprocedure en de jurisdictionele procedure dienen van elkaar te onderscheiden worden. Het ene artikel kan dus niet een deel van een ander artikel uit een andere procedure die een andere aard heeft, vervangen of aanvullen.

De verzoekende partij kan dan ook niet gevolgd worden waar zij stelt dat de termijn die de Raad op grond van artikel 4.8.3 VCRO kan bepalen enkel in de plaats komt van de termijn voorzien in artikel 4.7.23, §2, eerste lid VCRO waardoor de sanctie voor het overschrijden van de termijn, zoals bepaald in artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO ook geldt bij het opleggen van een termijn voor uitspraak door de Raad op grond van artikel 4.8.3 VCRO.

Het overschrijden van de termijn die door de Raad wordt opgelegd, kan met andere woorden, niet bestraft worden met de sanctie van artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO.

3.

⁸⁴ RvVb A/2014/0455, 24 juni 2014 (rolnr. 1011/0706/A/8/0655). Zie ook: RvVb A/2014/0054, 21 januari 2014 (rolnr. 1213/0129/A/4/0104); RvVb A/2013/0586, 15 oktober 2013 (rolnr. 2010/0388/A/3/0444); RvVb A/2014/0022, 14 januari 2014 (rolnr. 1213/0470/A/3/0434).

Zoals reeds gesteld is de termijn, opgelegd door de Raad op grond van artikel 4.8.3 VCRO een ordetermijn. Toch is de verwerende partij niettemin gebonden door de redelijketermijneis als beginsel van behoorlijk bestuur.

Een termijnoverschrijding van 3 maanden kan evenwel, in het licht van de concrete omstandigheden van deze zaak, niet als kennelijk onredelijk beschouwd worden.”⁸⁵

Verplichting een advies in te winnen

“Nu het advies van de wegbeheerder overeenkomstig artikel 7.5.9 VCRO onmiskenbaar als een substantiële pleegvorm moet worden aangemerkt, en gelet het op het gegrond bevonden vernietigingsmotief, is het dan ook noodzakelijk dat de verwerende partij, alvorens de herstelbeslissing te nemen, een nieuw advies vraagt aan het Agentschap Wegen en Verkeer.”⁸⁶

Verplichting nieuw openbaar onderzoek te organiseren

“Onder het tweede middel heeft de Raad vastgesteld dat de verwerende partij de substantiële pleegvorm van het openbaar onderzoek heeft geschonden.

Het komt de Raad dan ook passend voor dat de verwerende partij, alvorens een nieuwe beslissing te nemen, de nodige schikkingen treft om op gemeentelijk niveau een nieuw openbaar onderzoek over de aanvraag, de in graad van administratief beroep aangepaste plannen daarin begrepen, te organiseren.”⁸⁷

Verplichting bepaalde rechtsregels of –beginselen te betrekken in de herstelbeslissing – Inrichtingsbesluit

“2.

Uit de bespreking van het derde middel blijkt dat de verwerende partij in de bestreden beslissing de verenigbaarheid van het aangevraagde met het landschappelijk waardevol karakter van de bouwpercelen op een ondeugdelijke wijze heeft beoordeeld. Om dit gebrek te herstellen moet de verwerende partij het aangevraagde toetsen aan artikel 15, 4.6.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972, dat luidt als volgt: (...)

3.

Uit de bespreking van het vierde middel blijkt dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing geen aandacht heeft besteed aan de noodzaak van een meer compacter geheel op de bouwpercelen, terwijl de aandacht op dit aspect werd gevestigd in de bezwaren en in het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Om dit gebrek te herstellen moet de

⁸⁵ RvVb A/2014/0525, 5 augustus 2014 (rolnr. 1213/0550/A/2/0518). Zie ook: RvVb A/4.8.14/2013/0049, 6 augustus 2013 (rolnr. 1213/0228/A/1/0209).

⁸⁶ RvVb A/2014/00174, 11 maart 2014 (rolnr. 1213/0058/A/2/0048). Zie ook: RvVb A/2014/0131, 18 februari 2014 (rolnr. 1011/0021/SA/0018); RvVb A/2014/0455, 24 juni 2014 (rolnr. 1011/0706/A/8/0655); RvVb A/2014/0305, 22 april 2014 (rolnr. 1011/0244/A/8/0213).

⁸⁷ RvVb A/2013/0618, 22 oktober 2013 (rolnr. 1011/0374/SA/8/0460).

verwerende partij bij het nemen van een nieuwe beslissing een zorgvuldig onderzoek uitvoeren van dit aspect van goede ruimtelijke ordening.”⁸⁸

Welbepaalde onregelmatige motieven of kennelijk onredelijke motieven aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet kunnen worden betrokken

“Uit de bespreking van het middel blijkt dat het steunen van de bestreden beslissing op het – om meerdere redenen onwettig bevonden – planologisch motief een onregelmatig motief betreft. De verwerende partij kan dit motief niet betrekken bij haar beoordeling bij het nemen van een nieuwe beslissing.”⁸⁹

⁸⁸ RvVb A/2013/0744, 17 december 2013 (rolnr. 1213/0065/A/4/0058).

⁸⁹ RvVb A/2014/0152, 25 februari 2014 (rolnr. 1213/0236/A/4/0216). Zie ook: RvVb A/2014/0106, 4 februari 2014 (rolnr. 1213/0161/A/4/0144) en RvVb A/2014/0105, 4 februari 2014 (rolnr. 1213/0111/A/4/0090).

Hoofdstuk 2

Toegang tot de rechtspraak van de Raad

1. Afschrift van de uitspraken

De griffier zendt kosteloos een afschrift van de uitspraak aan de partijen en aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het betrokken onroerend goed gelegen is (artikel 4.8.29, eerste lid VCRO).

Anderen dan de procespartijen kunnen een (geanonimiseerd) afschrift of uittreksel van de uitspraken van de Raad verkrijgen.

Artikel 58 van het Procedurebesluit bepaalt dat, buiten de kosteloze zending van afschriften van de uitspraak van de Raad, de afgifte door de griffier van een afschrift of uittreksel van een uitspraak aanleiding geeft tot de betaling van een vergoeding van 50 eurocent per bladzijde.

Als de griffier het afschrift of uittreksel per post opstuurt, is een aanvullende vergoeding verschuldigd die gelijk is aan de kosten van een niet-aangetekende brief van genormaliseerd formaat. Het verschuldigde bedrag wordt gestort op de rekening van het Grondfonds met de vermelding van het arrestnummer en de naam van de persoon die het afschrift of uittreksel aanvraagt, voor de griffier het afschrift of het uittreksel uitreikt.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar of de leidend ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen of, bij zijn afwezigheid, zijn gemachtigde die om de afgifte van een afschrift of een uittreksel van een uitspraak verzoekt, is vrijgesteld van de betaling van de vergoedingen.

2. Website van de Raad

Alle uitspraken van de Raad kunnen eveneens geraadpleegd worden op de website (www.rvvb.be of www.raadvoorvergunningsbetwistingen.be).

Dit jaarverslag zal evenzeer op de website worden geplaatst. Ook de verslagen over de werkzaamheden van de Raad van de voorbije werkjaren kunnen op de website geconsulteerd worden.

1. Publicatie van de uitspraken

Op regelmatige basis – in beginsel wekelijks – vult de Raad zijn rechtspraak aan op de website.

Stipte publicatie brengt immers voordelen met zich mee. Procespartijen en hun raadslieden blijven op de hoogte van de meest recente rechtspraak van de Raad, wat in principe zou moeten kunnen leiden tot proceseconomische efficiëntie zowel voor de procespartijen als voor de Raad zelf.

Uitspraken in dossiers, ingediend vóór 1 september 2012, dient de Raad – decretaal verplicht – te anonimiseren. Dit betekent dat de kadastrale gegevens van het betrokken perceel en de identiteit van verzoekende partijen, tussenkomenende partijen, begunstigden van de bestreden beslissingen, etc. steeds weggelaten wordt.

Het decreet van 6 juli 2012 heeft de algemene regel tot anonimiseren afgeschaft. Het huidige artikel 4.8.46, tweede lid VCRO bepaalt voortaan dat bij de publicatie van een arrest van de Raad een

procespartij uitdrukkelijk moet verzoeken om de identiteit weg te laten. Dat verzoek kan enkel betrekking hebben op de identiteit van natuurlijke personen en kan ingediend worden tot aan de sluiting van de debatten.

2. Zoekfunctie

2.1 Algemeen

Er zijn verschillende manieren om de rechtspraak van de Raad te consulteren.

ZOEKEN

Gebruik dit formulier om al de uitspraken van de Raad te doorzoeken, of keer terug naar de [overzichtslijst](#).

Zoeken

Vrije zoekopdracht ?

☒ Arresten m.b.t. de schorsingsprocedure

☒ Arresten m.b.t. de vereenvoudigde behandeling

☒ Arresten m.b.t. de vernietigingsprocedure

☒ Beschikkingen m.b.t. de niet-regularisatie

Bijkomende zoekcriteria

Rolnummer ?

Arrestnummer ?

Arrestnummer van tot ?

Datum / / ?

[Formulier leegmaken](#)

Eenzijds is het mogelijk om een **overzichtslijst** (via de link links bovenaan het zoekformulier) weer te geven van de verschillende soorten uitspraken in vier categorieën.

Door in de overzichtslijst een kolomnaam (arrestnummer, datum, rolnummer) aan te klikken kan de lijst op- of aflopend gesorteerd worden.

Via het **zoekformulier** kan de rechtspraak doorzocht worden aan de hand van verschillende parameters zoals via het soort van uitspraak, via een combinatie van woorden of via een arrestnummer, datum of rolnummer.

De bekomen resultatenlijsten kunnen op- of aflopend gesorteerd worden op datum, arrestnummer, rolnummer door bovenaan op de kolomnaam te klikken.

Vooraleer een zoekopdracht in te voeren, kan in het zoekformulier aangevinkt worden welke soort uitspraken doorzocht dienen te worden. Meerdere opties tegelijkertijd zijn mogelijk.

Naast elk invulvak staat een grijs vraagteken. Door te klikken op zo'n vraagteken komt een kadertje te voorschijn met de nodige uitleg hoe het invulvak gebruikt kan worden.

2.2 Zoeken op 'woorden'

Vrije zoekopdracht

Dit is de standaard zoekmogelijkheid. De ingevulde woorden kunnen zowel op zichzelf voorkomen, dan wel als onderdeel van een woord.

Voorbeeld:

bouw : de resultatenlijst zal uitspraken vermelden die zowel het woord 'bouw' als de woorden 'gebouw' of 'stedenbouwkundig' bevatten;

Belangrijk is om te werken met **dubbele aanhalingstekens**, indien de gezochte woorden na elkaar en in de volgorde waarin ze ingevoerd zijn, moeten gezocht worden.

Voorbeelden:

"goede ruimtelijke ordening" : de resultatenlijst zal enkel de uitspraken bevatten waarin deze aaneensluitende reeks van woorden, in deze specifieke volgorde, voorkomt. Uitspraken waarin op verschillende plaatsen in het arrest de woorden 'goede' en 'ruimtelijke ordening' afzonderlijk staan, worden niet weergegeven in de resultatenlijst.

"overstromingsbegied" : deze zoekopdracht zal geen resultaten weergeven, gelet op de type- of spelfout.

Er kan ook gebruik gemaakt worden van **jokertekens**.

In het te zoeken woord kan **een willekeurige reeks letters vervangen worden door een ***. Zoekopdrachten met een * als eerste teken worden niet toegestaan.

Voorbeeld:

ve*gunning : in de resultatenlijst zullen zowel de uitspraken terug te vinden zijn met het woord 'verkavelingsvergunning' als 'vergunning'.

Met ? wordt één letter vervangen in de zoekopdracht. Zoekopdrachten met een ? als eerste teken worden niet toegestaan.

Voorbeeld:

sp?uwmuur : u bent niet zeker of het 'spouwmuur' of 'spauwmuur' is.

Eén van de woorden

Door meer dan één woord in te voeren wordt er gezocht naar uitspraken waarin minstens één van de ingevoerde woorden voorkomt. Bij deze opdracht is het eveneens toegestaan om de dubbele aanhalingstekens en de jokertekens te gebruiken.

Voorbeeld:

zwembad vijver terras : de resultatenlijst vermeldt uitspraken die ofwel het woord 'zwembad' bevatten, ofwel 'vijver', ofwel 'terras', ofwel een combinatie van deze woorden.

Niet één van de woorden

Door meer dan één woord in te voeren wordt er gezocht naar teksten waarin de ingevoerde woorden niet voorkomen. Bij deze opdracht is het toegestaan om de dubbele aanhalingstekens en de jokertekens te gebruiken.

Voorbeeld:

afbraak graafwerken : de resultatenlijst bevat de uitspraken waarin al deze woorden niet in voorkomen.

Logische operatoren

Voor nog specifiekere zoekopdrachten kan gebruik gemaakt worden van drie logische operatoren: NOT, OR en AND.

NOT: hiermee worden uitspraken gezocht met bepaalde woorden maar zonder een ander specifiek woord.

Voorbeeld:

inplanting perceelsgrens NOT verharding : de gevonden uitspraken zullen de woorden 'inplanting' en 'perceelsgrens' bevatten, maar niet 'verharding'.

afsluiting NOT hekwerk : de resultatenlijst zal uitspraken vermelden die enkel het woord 'afsluiting' bevatten, maar niet het woord 'hekwerk'.

OR: de resultaten die worden weergegeven zullen de woorden bevatten die opgevraagd worden, maar niet noodzakelijk na elkaar en in de volgorde waarin ze ingevoerd werden.

Voorbeeld:

zwembad OR vijver : in de resultaten zal het woord 'zwembad' of 'vijver' voorkomen of beide.

AND: de uitspraken in de resultatenlijst zullen alle woorden voorkomen die ingevoerd zijn.

Voorbeeld:

inplanting AND verharding AND perceelsgrens : enkel de uitspraken waar 'inplanting', 'verharding' én 'perceelsgrens' samen in voorkomen zullen worden weergegeven.

2.3 Zoeken op 'rolnummer'

Met dit bijkomend zoekcriterium kan gezocht worden op het volledige rolnummer dat in de briefwisseling van de Raad steeds wordt meegegeven en dat zich bevindt bovenaan op de eerste pagina van het arrest. Het rolnummer bestaat uit 5 delen waarbij:

- het eerste deel het werkjaar betreft waarin het dossier geregistreerd is (2009, 2010, 1011, 1112, 1213, etc.) ;
- het tweede deel het dossiernummer betreft dat bestaat uit vier cijfers ;
- het derde deel aanduidt of het om een vordering tot vernietiging (A) gaat of om een vordering tot schorsing en vernietiging (SA) ;
- het vierde deel de toegewezen kamer betreft (1,2,3,4, etc.) ;
- het vijfde deel het eigenlijke rolnummer is dat wordt toegekend na de registratie van het verzoekschrift en dat opnieuw uit 4 cijfers bestaat.

Voorbeeld:

1213/0022/SA/4/0021

Ook bij dit zoekcriterium is het mogelijk om met **jokertekens** te werken. Met * worden een willekeurige reeks letters vervangen. Zoekopdrachten met een * als eerste teken worden niet toegestaan. Met ? wordt één letter of cijfer vervangen. Zoekopdrachten met een ? als eerste teken worden niet toegestaan.

Voorbeelden:

1011/*/*/2/* : de resultatenlijst zal alle uitspraken vermelden van enkel de tweede kamer over de dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2010 – 2011.

1112/*/A/*/* : de resultatenlijst zal alle uitspraken vermelden van dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2011-2012 waarbij enkel de vernietiging gevorderd wordt (en dus niet de schorsing).

2.4 Zoeken op 'datum'

Het gaat hier over de datum die zich bevindt bovenaan op de eerste pagina van het arrest. Dit is de datum waarop het arrest is uitgesproken.

Dit is een datumveld met de mogelijkheid om te zoeken op een bepaalde datum, vanaf een bepaalde datum, tussen twee datums en tot een bepaalde datum.

2.5 Zoeken op 'arrestnummer'

Een specifiek arrest kan opgezocht worden met dit zoekcriterium.

Door te klikken op het grijze vraagteken wordt informatie gegeven over hoe een arrestnummer precies is opgebouwd. Het volledige nummer van een arrest of beschikking bestaat uit drie delen waarbij:

- het eerste deel de aard van de uitspraak betreft,
- het tweede deel het jaartal is waarin er een uitspraak is gedaan; en
- de laatste vier cijfers het volgnummer betreft dat door de Raad aan de uitspraak is gegeven.

Voorbeeld:

A/2012/0123 : één resultaat wordt weergegeven, met name het arrest omtrent de vordering tot vernietiging met het arrestnummer 123, uitgesproken in het (kalender)jaar 2012.

In dit zoekveld moeten alle gegevens ingevuld worden, maar door het gebruik van de **jokertekens** * en ? kan de zoekopdracht uitgebreid worden.

Voorbeelden:

S/*/0121 : de resultatenlijst bevat alle schorsingsarresten met arrestnummer 0121 van alle voorbijgaande jaren.

A/4.8.14/2013/* : de lijst bevat alle arresten m.b.t. de vereenvoudigde behandeling die zijn uitgesproken in het (kalender)jaar 2013.

2.6 Zoeken op 'arrestnummer van ... tot ...'

Het is mogelijk om verschillende uitspraken op te zoeken die elkaar opvolgen. Bij deze zoekopdracht is het enkel mogelijk om te zoeken tussen twee volgnummers, dat zijn enkel de laatste vier cijfers van het arrestnummer.

Voorbeeld:

Arrestnummer van **0001** tot **0049**: de eerste 49 uitspraken van elk jaar worden weergegeven.

Hier kan m.a.w. het volledige arrestnummer niet ingevuld worden.

Dit zoekcriterium wordt daarom best gebruikt in combinatie met andere zoekcriteria. Om bijvoorbeeld de resultatenlijst te beperken tot een specifieke periode of werkjaar, zal ook het invulvak voor het zoeken op datum bijkomend ingevuld moeten worden.

Voorbeeld:

Arrestnummer van **0001** tot **0022** en datum tussen **01/01/2013** en **01/03/2013** : de resultatenlijst geeft de arresten weer met de nummers A/2013/0001 tot en met A/2013/0022, met andere woorden de eerste 22 uitspraken van het jaar 2013.

Ten slotte kan de resultatenlijst nog beperkt worden door aan te vinken welk soort uitspraken doorzocht moeten worden. Moeten enkel de uitspraken inzake vorderingen tot vernietiging doorzocht worden, dan dienen alle andere categorieën weg gevinkt te worden.

2.7 Voorbeeld van gecombineerd zoeken

ZOEKEN

Gebruik dit formulier om al de uitspraken van de Raad te doorzoeken, of keer terug naar de [overzichtslijst](#).

Zoeken

"met wachtgevel" Vrije zoekopdracht ?

- ☒ Arresten m.b.t. de schorsingsprocedure
- ☐ Arresten m.b.t. de vereenvoudigde behandeling
- ☒ Arresten m.b.t. de vernietigingsprocedure
- ☐ Beschikkingen m.b.t. de niet-regularisatie

Bijkomende zoekcriteria

Rolnummer ?
 Arrestnummer ?
 Arrestnummer van tot ?
 Datum Vanaf ▼ 01 ▼ / 09 ▼ / 2012 ▼ ?

Zoeken

[Formulier leegmaken](#)

Zoekresultaten

<u>Arrestnummer</u>	<u>Datum</u>	<u>Rolnummer</u>	<u>Omschrijving</u>
 A/2013/0437	06-08-2013	1112/0254/A/1/0223	
 A/2013/0373	02-07-2013	1112/0771/SA/4/0691	
 S/2013/0172	25-06-2013	1213/0269/SA/3/0249	
 A/2012/0523	10-12-2012	1011/0839/SA/1/0847	
 A/2012/0522	10-12-2012	1011/0778/SA/1/0776	
 A/2012/0467	13-11-2012	1112/0569/A/2/0536	
 S/2012/0223	24-10-2012	1112/0771/SA/3/0691	
 A/2012/0399	09-10-2012	1112/0433/A/2/0394	
 A/2012/0349	05-09-2012	1112/0310/A/4/0268	

In dit voorbeeld is op de volgende wijze gezocht :

- door enkel de vakjes bij 'arresten m.b.t. de schorsingsprocedure' en 'arresten m.b.t. de vernietigingsprocedure' aan te vinken wordt de resultatenlijst beperkt tot deze categorieën van uitspraken ;

- vrije zoekopdracht : “met wachtgevel”

Door te zoeken met dubbele aanhalingstekens worden enkel de arresten weergegeven met daarin de aansluitende reeks van woorden “met wachtgevel” én niet de arresten met daarin de afzonderlijke woorden “met” en “wachtgevel”.

- datum vanaf 01/09/2012 : enkel de arresten, uitgesproken vanaf het vierde werkjaar worden opgelijst.

Bijlage 1

Uittreksel uit de VCRO, zoals deze gold voor de beroepen ingediend vóór 1 januari 2015

Titel IV. Hoofdstuk VIII. Raad voor Vergunningsbetwistingen

AFDELING 1. OPRICHTING

Art. 4.8.1. Er wordt een Raad voor Vergunningsbetwistingen opgericht, hierna de Raad te noemen.

De Vlaamse Regering bepaalt de zetel van de Raad.

AFDELING 2. BEVOEGDHEID

Onderafdeling 1. Vernietiging

Art. 4.8.2. De Raad doet als administratief rechtscollege, bij wijze van arresten, uitspraak over de beroepen die worden ingesteld tot vernietiging van:

1° vergunningsbeslissingen, zijnde uitdrukkelijke of stilzwijgende bestuurlijke beslissingen, genomen in laatste administratieve aanleg, betreffende het afgeven of weigeren van een vergunning;

2° valideringsbeslissingen, zijnde bestuurlijke beslissingen houdende de validering of de weigering tot validering van een as-buittattest;

3° registratiebeslissingen, zijnde bestuurlijke beslissingen waarbij een constructie als “vergund geacht” wordt opgenomen in het vergunningenregister of waarbij een dergelijke opname geweigerd wordt.

De Raad vernietigt de bestreden vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing wanneer die beslissing onregelmatig is. Een beslissing is onregelmatig wanneer zij in strijd is met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Als de Raad een beslissing vernietigt, kan hij het bestuur dat de vernietigde beslissing nam, bevelen om een nieuwe beslissing te nemen binnen de termijn die hij bepaalt. De Raad kan daarbij:

1° welbepaalde onregelmatige motieven of kennelijk onredelijke motieven aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet kunnen worden betrokken;

2° specifieke rechtsregelen of rechtsbeginselen aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing moeten worden betrokken;

3° de procedurele handelingen omschrijven die voorafgaand aan de nieuwe beslissing moeten worden gesteld.

Onderafdeling 2. Schorsing

Art. 4.8.3. Wanneer een beslissing vatbaar is voor vernietiging op grond van artikel 4.8.2, kan de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging ervan bevelen overeenkomstig de bepalingen van afdeling 3, onderafdeling 4.

Onderafdeling 3. Bestuurlijke lus

Art. 4.8.4. [...]

(vernietigd ingevolge arrest 74/2014 van het Grondwettelijk Hof)

Onderafdeling 4. Bemiddeling

Art. 4.8.5. §1. Ter oplossing van een voor de Raad gebrachte betwisting kan de Raad op gezamenlijk verzoek van de partijen of op eigen initiatief maar met akkoord van de partijen met een tussenuitspraak een bemiddeling bevelen zolang het beroep niet in beraad is genomen.

§2. Bij inwilliging van het verzoek tot bemiddeling zendt de griffier onmiddellijk een afschrift van het tussenarrest, vermeld in paragraaf 1, aan de partijen en aan de bemiddelaar.

Als bemiddelaar kunnen door de Raad worden aangewezen: raadsleden, aanvullende raadsleden, griffiers, leden van het ondersteunend personeel of derden die door de partijen gezamenlijk worden voorgesteld.

De bemiddelaar dient te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° hij heeft een grondige kennis van en nuttige ervaring in het domein van het Vlaamse recht betreffende de ruimtelijke ordening;
- 2° hij doet blijken van een voor de bemiddelingspraktijk passende vorming;
- 3° hij biedt de noodzakelijke waarborgen voor een onafhankelijke en onpartijdige bemiddeling;
- 4° hij heeft geen strafrechtelijke veroordelingen of tuchtrechtelijke sancties opgelopen die onverenigbaar zijn met de uitoefening van de functie van bemiddelaar.

Tijdens de bemiddeling probeert de bemiddelaar een directe dialoog tot stand te brengen tussen de partijen en verleent hij ondersteuning voor een goed verloop van de dialoog. De bemiddeling verloopt volgens de volgende principes:

- 1° vrijwilligheid;
- 2° onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de bemiddelaar;
- 3° vertrouwelijkheid.

De bemiddelaar kan ook derden bij de bemiddelingspoging betrekken.

§3. Zo de bemiddeling tot een bemiddelingsakkoord leidt, kunnen de partijen of één van hen de Raad verzoeken dat akkoord te bekrachtigen.

De Raad kan de bekrachtiging alleen weigeren indien het akkoord strijdig is met de openbare orde, regelgeving of stedenbouwkundige voorschriften.

Bij ontbreken van een bemiddelingsakkoord of als de Raad vaststelt dat de randvoorwaarden voor een geslaagde bemiddeling niet of niet langer zijn vervuld, wordt bij tussenarrest de voortzetting van de jurisdictionele procedure bevolen.

§4. Een verzoek tot bemiddeling schorst de proceduretermijnen vanaf de datum van ontvangst van het verzoek door de Raad tot:

- 1° de datum van bekrachtiging van het bemiddelingsakkoord, vermeld in paragraaf 3, eerste lid;
- 2° de dag na de betekening van het tussenarrest, vermeld in paragraaf 3, derde lid.

§5. Na het advies van de Raad te hebben gevraagd, bepaalt de Vlaamse Regering alle aanvullende maatregelen betreffende de organisatie van de bemiddeling die voor de uitvoering van deze onderafdeling nodig zijn, onder meer:

1° de vormvereisten waaraan een verzoek tot bemiddeling moet voldoen;

2° de mogelijkheid tot regularisatie van de vereisten, vermeld in punt 1°;

3° termijnen van de bemiddeling.

AFDELING 3. PROCEDURE

Onderafdeling 1. Algemeen

Art. 4.8.6. De partijen kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Art. 4.8.7. §1. De partijen kunnen een of meer raadsleden van de bevoegde kamer schriftelijk en op gemotiveerde wijze wraken vóór de aanvang van de zitting, tenzij de reden tot wraking later is ontstaan. De voorzitter of, zo deze wordt gewraakt, het oudste raadslid doet onmiddellijk uitspraak over het verzoek tot wraking. Indien het verzoek wordt ingewilligd, wordt het gewraakte raadslid vervangen.

Het raadslid dat weet dat er een reden tot wraking tegen hem bestaat, onthoudt zich van de zaak en laat zich vervangen.

§2. De redenen tot wraking zijn dezelfde als deze die worden vermeld in artikel 828 en 830 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 4.8.8. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van toezending en uitwisseling van de processtukken.

Alle processtukken worden aan de Raad per beveiligde zending toegezonden, op straffe van niet-ontvankelijkheid.

De Raad verricht alle betekeningen, kennisgevingen en oproepingen per beveiligde zending. Deze zendingen mogen echter bij gewone brief worden gedaan wanneer de ontvangst ervan geen termijn doet ingaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van berekening van de termijnen, vermeld in hoofdstuk VIII.

Art. 4.8.9. De Raad kan ambtshalve middelen inroepen die niet in het verzoekschrift worden aangevoerd, voor zover die middelen de openbare orde aanbelangen.

De kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening door de overheid wordt altijd geacht een middel uit te maken dat de openbare orde aanbelangt.

Art. 4.8.10. De verzoeker kan in elke stand van het geding uitdrukkelijk afstand van het beroep doen.

De Raad doet onmiddellijk uitspraak waarbij de afstand wordt vastgesteld.

Onderafdeling 2. Aanhangigmaking

Art. 4.8.11. §1. De beroepen bij de Raad kunnen door de volgende belanghebbenden worden ingesteld:

- 1° de aanvrager van de vergunning of van het as-buittest, respectievelijk de persoon die beschikt over zakelijke of persoonlijke rechten ten aanzien van een constructie die het voorwerp uitmaakt van een registratiebeslissing, of die deze constructie feitelijk gebruikt;
- 2° de bij het dossier betrokken vergunningverlenende bestuursorganen;
- 3° elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden als gevolg van de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing;
- 4° procesbekwame verenigingen die optreden namens een groep wiens collectieve belangen door de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing zijn bedreigd of geschaad, voor zover zij beschikken over een duurzame en effectieve werking overeenkomstig de statuten;
- 5° de leidend ambtenaar van het departement of, bij afwezigheid, diens gemachtigde voor vergunningen die afgegeven zijn binnen de reguliere procedure, behalve in de gevallen, vermeld in artikel 4.7.19, §1, derde lid;
- 6° de leidend ambtenaar of, bij afwezigheid, diens gemachtigde van het departement of agentschap waartoe de adviserende instantie behoort, aangewezen krachtens artikel 4.7.16, §1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, §4, 2°, op voorwaarde dat die instantie tijdig advies heeft verstrekt of ten onrechte niet om advies werd verzocht;
- 17° het college van burgemeester en schepenen voor vergunningen, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat het tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, of ten onrechte niet om advies werd verzocht.]

(gew. dec. 4/4/2014)

De belanghebbende aan wie kan worden verweten dat hij een voor hem nadelige vergunningsbeslissing niet heeft bestreden door middel van het daartoe openstaande georganiseerd administratief beroep bij de deputatie, wordt geacht te hebben verzaakt aan zijn recht om zich tot de Raad te wenden.

§2. De beroepen worden ingesteld binnen een vervaltermijn van vijfenveertig dagen, die ingaat als volgt:

1° wat betreft vergunningsbeslissingen:

- a) hetzij de dag na de betekening, wanneer een dergelijke betekening vereist is;
- b) hetzij de dag na de startdatum van de aanplakking, in alle andere gevallen;

2° wat betreft valideringsbeslissingen:

- a) hetzij de dag na de betekening, wanneer een dergelijke betekening vereist is;
- b) hetzij de dag na de opname in het vergunningenregister, in alle andere gevallen;

3° wat betreft registratiebeslissingen:

- a) hetzij de dag na de betekening, wanneer een dergelijke betekening vereist is;
- b) hetzij de dag na de opname van de constructie in het vergunningenregister, in alle andere gevallen.

§3. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift.

De Vlaamse Regering bepaalt de vormvereisten waaraan het verzoekschrift moet beantwoorden. Zij bepaalt welke stukken bij het verzoekschrift gevoegd moeten worden.

Art. 4.8.12. De griffier schrijft elk inkomend verzoekschrift in in een register.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels betreffende de registratie van het verzoekschrift en de voorwaarden waaronder het verzoekschrift dat niet voldoet aan de voorwaarden, door de Vlaamse Regering bepaald ter uitvoering van artikel 4.8.11, §3, tweede lid, kan worden geregulariseerd.

De Vlaamse Regering bepaalt tevens de wijze waarop en de personen aan wie een afschrift van het verzoekschrift wordt verstuurd.

[Art. 4.8.13. § 1. De verzoeker is een rolrecht verschuldigd.

Het rolrecht dat verschuldigd is per verzoeker bij het aanhangig maken van een vordering tot vernietiging, bedraagt 175 euro.

Het rolrecht dat verschuldigd is per verzoeker bij het indienen van een vordering tot schorsing, bedraagt 100 euro.

§ 2. De leidend ambtenaar van het departement of bij zijn afwezigheid zijn gemachtigde, die optreedt in de zin van artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 5°, is vrijgesteld van de betaling van enig rolrecht.

§ 3. De verzoeker die aantoonst dat zijn inkomsten ontoereikend zijn, is vrijgesteld van de betaling van enig rolrecht.

De verzoeker richt daarvoor een verzoek aan de Raad gelijktijdig met het indienen van zijn verzoekschrift.

De ontoereikendheid van de inkomsten wordt beoordeeld op basis van het koninklijk besluit van 18 december 2003 tot vaststelling van de voorwaarden van de volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de juridische tweedelijfsbijstand en de rechtsbijstand.

§ 4. De griffier deelt de verzoeker het verschuldigde bedrag of de beslissing over de vrijstelling van de betaling van het rolrecht mee.

§ 5. Het verschuldigde rolrecht wordt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de betekening, vermeld in paragraaf 4, gestort op de rekening van het Grondfonds, vermeld in artikel 5.6.3.

Indien het rolrecht niet tijdig is betaald, wordt het verzoekschrift niet-ontvankelijk verklaard.]

(gew. dec. 5/7/2013)

Onderafdeling 3. Vereenvoudigde behandeling

Art. 4.8.14. §1. Na registratie van een verzoekschrift kan de voorzitter van de Raad of het door hem aangewezen raadslid ambtshalve onderzoeken of het beroep doelloos is, kennelijk niet-ontvankelijk is of dat de Raad kennelijk onbevoegd is.

De vaststellingen van de Raad worden door de griffier overgemaakt aan de verzoeker.

§2. De verzoeker beschikt over een vervaltermijn van vijftien dagen die ingaat de dag na de betekening, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, om een verantwoordingsnota in te dienen. Die verantwoordingsnota is beperkt tot de in paragraaf 1 aangehaalde vaststellingen.

§3. De Raad kan beslissen dat de zaak zonder verdere rechtspleging in beraad wordt genomen.

De Raad doet onmiddellijk uitspraak over de kennelijke niet-ontvankelijkheid van het beroep, zijn kennelijke onbevoegdheid of het doelloos zijn van het beroep.

Besluit de Raad niet dat het beroep kennelijk niet-ontvankelijk of doelloos is of dat hij kennelijk onbevoegd is, dan wordt de procedure overeenkomstig de navolgende artikelen voortgezet.

Onderafdeling 4. Schorsing

Art. 4.8.15. De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden op straffe van niet-ontvankelijkheid in een en hetzelfde verzoekschrift ingesteld.

Art. 4.8.16. De Vlaamse Regering bepaalt de vervaltermijnen waarbinnen de partijen het geïnventariseerde administratief dossier en hun nota's indienen. Die termijnen mogen niet korter zijn dan vijftien dagen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de partijen in kennis gesteld worden van de neerlegging van de geïnventariseerde administratieve dossiers en de nota's.

Art. 4.8.17. Wanneer de verzoeker noch verschijnt, noch vertegenwoordigd is op de zitting, wordt de vordering tot schorsing verworpen.

Art. 4.8.18. §1. De schorsing wordt bevolen bij gemotiveerd arrest.

§2. De schorsing kan enkel worden bevolen als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van die beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en als ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden.

Het arrest waarbij de schorsing is bevolen, kan worden gewijzigd of opgeheven op verzoek van de partijen.

Art. 4.8.19. Wanneer de Raad de bestreden beslissing geschorst heeft, moet de verweerder of tussenkomende partij een verzoek tot voortzetting van de rechtspleging indienen binnen een vervaltermijn van [...]. Indien geen verzoek tot voortzetting wordt ingediend, kan de Raad volgens een versnelde rechtspleging vastgesteld door de Vlaamse Regering de bestreden beslissing vernietigen.

Heeft de Raad de bestreden beslissing niet geschorst, dan moet de verzoeker een verzoek tot voortzetting indienen binnen een vervaltermijn van [...]. Dient hij geen verzoek tot voortzetting in, dan geldt ten aanzien van hem een onweerlegbaar vermoeden van afstand van geding.

De termijn van [...] gaat in de dag na de betekening van het arrest waarin uitspraak wordt gedaan over de schorsing.

(vernietigd ingevolge arrest 98/2014 van het Grondwettelijk Hof)

Art. 4.8.20. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels betreffende de behandeling van de vordering tot schorsing.

Onderafdeling 5. Tussenkost

Art. 4.8.21. §1. Elk van de belanghebbenden, vermeld in artikel 4.8.11, §1, eerste lid, kan in de zaak tussenkomen.

De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze een verzoek tot tussenkost wordt ingediend. Zij bepaalt de vervaltermijnen die niet korter mogen zijn dan twintig dagen.

De Vlaamse Regering bepaalt tevens de vormvereisten waaraan het verzoekschrift moet beantwoorden. Zij bepaalt welke stukken bij het verzoekschrift gevoegd moeten worden.

§ 2. De tussenkostende partij is een rolrecht verschuldigd.

Het rolrecht dat verschuldigd is per tussenkostende partij, bedraagt 100 euro, ongeacht of de tussenkost geldt voor de vordering tot schorsing of de vordering tot vernietiging.

§ 2/1. De leidend ambtenaar van het departement of bij zijn afwezigheid zijn gemachtigde, die optreedt in de zin van artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 5°, is vrijgesteld van de betaling van enig rolrecht.

§ 2/2. De tussenkostende partij die aantoont dat haar inkomsten ontoereikend zijn, is vrijgesteld van de betaling van enig rolrecht.

De tussenkostende partij richt daarvoor een verzoek aan de Raad gelijktijdig met het indienen van haar verzoekschrift.

De ontoereikendheid van de inkomsten wordt beoordeeld op basis van het koninklijk besluit van 18 december 2003 tot vaststelling van de voorwaarden van de volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de juridische tweedelijfsbijstand en de rechtsbijstand.

§ 2/3. De griffier deelt de tussenkostende partij het verschuldigde bedrag of de beslissing over de vrijstelling van de betaling van het rolrecht mee.

§ 2/4. Het verschuldigde rolrecht wordt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de betekening, vermeld in paragraaf 2/3, gestort op de rekening van het Grondfonds, vermeld in artikel 5.6.3.

Indien het rolrecht niet tijdig is betaald, wordt het verzoekschrift tot tussenkost niet-ontvankelijk verklaard.]

(gew. dec. 5/7/2013)

§3. De Raad doet onmiddellijk uitspraak over de ontvankelijkheid van een verzoek tot tussenkomst.

De tussenkomende partij kan een schriftelijke uiteenzetting indienen binnen de vervaltermijn die de Vlaamse Regering bepaalt. Die termijn mag niet korter zijn dan vijftien dagen.

De tussenkomende partij kan aan haar schriftelijke uiteenzetting de geïnventariseerde overtuigingsstukken toevoegen die zij nodig acht.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels betreffende de tussenkomst en de mogelijkheid tot regularisatie van de vormvereisten, vermeld in paragraaf 1.

Indien het een tussenkomst betreft in de procedure van de vordering tot schorsing, dan kan de Vlaamse Regering termijnen bepalen die afwijken van de termijnen, vermeld in paragraaf 1 en 3.

Onderafdeling 6. Vooronderzoek

Art. 4.8.22. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze het tegensprekelijk vooronderzoek wordt gevoerd. Zij bepaalt de vervaltermijnen waarbinnen de partijen het geïnventariseerde administratief dossier en hun nota's indienen. Die termijnen mogen niet korter zijn dan dertig dagen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de partijen in kennis gesteld worden van de neerlegging van de geïnventariseerde administratieve dossiers en de nota's.

Art. 4.8.23. De Raad voert rechtstreeks briefwisseling met alle partijen en besturen die hij nodig acht.

De Raad kan alle documenten en inlichtingen omtrent de zaken waarover hij zich moet uitspreken, opvragen bij die partijen en besturen.

Onderafdeling 7. Zitting

Art. 4.8.24. Na afloop van het vooronderzoek worden de partijen uitgenodigd om op een zitting van de Raad te verschijnen.

De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen betreffende de organisatie van de zitting, met inbegrip van de nadere regels over het horen van getuigen.

Art. 4.8.25. De partijen kunnen ter zitting geen bijkomende stukken overmaken aan de Raad.

Art. 4.8.26. De zittingen zijn openbaar behoudens indien de kamervoorzitter, al dan niet op verzoek van de partijen of een ervan, oordeelt dat gewichtige redenen aanwezig zijn die zich tegen de openbaarheid verzetten.

Het beroep wordt op tegenspraak behandeld. De partijen pleiten in elkaars aanwezigheid.

Art. 4.8.27. Met behoud van de toepassing van artikel 4.8.17 belet de afwezigheid van de partijen of een ervan bij regelmatige oproeping de geldigheid van de zitting niet.

Onderafdeling 8. Beraadslaging en uitspraak

Art. 4.8.28. §1. De Raad beraadslaagt en beslist achter gesloten deuren over zijn uitspraken.

De uitspraken van de Raad worden uitgebracht binnen een ordetermin van zestig dagen die ingaat de dag na de zitting.

§2. De Raad legt in zijn uitspraak het geheel of een deel van de kosten ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt. De kosten bestaan uit het rolrecht, vermeld in artikel 4.8.13 en 4.8.21, en uit het getuigengeld.

Het getuigengeld wordt begroot en toegekend op grond van de daartoe door de Vlaamse Regering bepaalde regels.

Indien toepassing wordt gemaakt van artikel 4.8.4 of artikel 4.8.5, dan kan de Raad, in afwijking van het eerste lid, de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van het vergunningverlenende bestuursorgaan leggen.

(bovenstaand derde lid vernietigd ingevolge arrest 74/2014 van het Grondwettelijk Hof, in zoverre het van toepassing is op de bestuurlijke lus)

§3. De uitspraken van de Raad worden ondertekend door de kamervoorzitter en door de griffier.

De uitspraken van de Raad zijn openbaar.

Art. 4.8.29. De griffier zendt kosteloos een afschrift van de uitspraak aan de partijen en aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het betrokken onroerend goed gelegen is, binnen een ordetermin van vijftien dagen na de dagtekening ervan.

Anderen dan de partijen kunnen afschriften of uittreksels van de uitspraken van de Raad verkrijgen. Voor een afschrift of uittreksel kan een vergoeding worden gevraagd, onder de voorwaarden als bepaald door de Vlaamse Regering.

Art. 4.8.30. De arresten zijn van rechtswege uitvoerbaar.

De griffier brengt op de uitgifte, na het beschikkende gedeelte van het arrest, een uitvoeringsformulier aan.

De Vlaamse Regering bepaalt de formule daarvoor.

Art. 4.8.31. De Raad kan ambtshalve een geldboete opleggen wegens kennelijk onrechtmatig beroep.

De geldboete bedraagt minimum 125 euro en maximum 2500 euro, met dien verstande dat die bedragen door de Vlaamse Regering kunnen worden gewijzigd ingevolge de evolutie van het

indexcijfer van de consumptieprijzen. De opbrengst van de geldboete wordt gestort op rekening van het Grondfonds, vermeld in artikel 5.6.3.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen betreffende het opleggen en de inning van een geldboete.

Art. 4.8.32. §1. De arresten van de Raad zijn vatbaar voor opheffing, verbetering of herziening.

§2. De Raad kan de arresten waarbij de schorsing is bevolen, op verzoek van de partijen opheffen.

De opheffing is alleen mogelijk wanneer nieuwe feiten, hetzij in rechte, hetzij in feite, zich voordoen of wanneer de omstandigheden zodanig veranderd zijn dat de schorsing niet langer gerechtvaardigd is.

De partijen worden uitgenodigd om te verschijnen op een zitting van de Raad waarop de vordering tot opheffing wordt behandeld.

§3. Indien een arrest een materiële vergissing bevat, kan de Raad uit eigen beweging of op verzoek van een van de betrokken partijen een verbeterend arrest uitspreken.

Een vergissing omtrent het recht of omtrent de feiten is nooit een materiële vergissing.

§4. Een beroep tot herziening kan worden ingesteld als sinds de uitspraak van het eindarrest over de vordering tot vernietiging doorslaggevende stukken zijn teruggevonden die door toedoen van de tegenpartij waren achtergehouden of als het arrest werd uitgesproken op als vals erkende of vals verklaarde stukken.

Alleen degenen die bij het bestreden arrest partij waren, kunnen bij verzoekschrift een beroep tot herziening instellen.

Een beroep tot herziening schorst de uitvoering niet, tenzij de kamervoorzitter er bij beschikking anders over oordeelt.

De partijen worden uitgenodigd om te verschijnen op een zitting van de Raad waarop het beroep tot herziening wordt behandeld.

Tegen een eindarrest waarbij uitspraak wordt gedaan over de vordering tot vernietiging, kan eenzelfde partij slechts eenmaal een beroep tot herziening instellen. Tegen een arrest waarbij uitspraak wordt gedaan over een beroep tot herziening, kan geen beroep tot herziening worden ingesteld.

§5. De Vlaamse Regering kan nadere regelen bepalen voor de toepassing van de procedureregeling voor de opheffing, verbetering of herziening van arresten van de Raad, met inbegrip van het bepalen van termijnen en de organisatie van de in dit artikel vermelde zittingen.

AFDELING 4. SAMENSTELLING

Art. 4.8.33. De Raad bestaat uit raadsleden onder wie een voorzitter.

De Raad wordt bijgestaan door griffiers en ondersteunend personeel.

De Raad kan worden bijgestaan door aanvullende raadsleden, onder de voorwaarden bepaald in artikel 4.8.35 en 4.8.36.

Art. 4.8.34. §1. De Vlaamse Regering benoemt de raadsleden voor het leven, onverminderd de mogelijkheid van ontslag, overeenkomstig artikel 4.8.37 en 4.8.38. Ambtshalve wordt een einde gesteld aan het ambt van de raadsleden op hun vijfenzestigste verjaardag. Op gemotiveerd verzoek kan de Vlaamse Regering een eenmalige verlenging van twee jaar toestaan.

Niemand kan tot raadslid worden benoemd tenzij hij:

- 1° houder is van een masterdiploma in de Rechten;
- 2° minstens zevenendertig jaar oud is op het ogenblik van de benoeming;
- 3° een grondige kennis heeft van en minstens tien jaar nuttige ervaring heeft in het domein van het Vlaamse recht betreffende de ruimtelijke ordening;
- 4° een grondige kennis heeft van procesvoering en rechtsbescherming in bestuurlijke aangelegenheden.

De Raad brengt op grond van de beoordeling van de kandidaten een uitdrukkelijk gemotiveerde voordracht uit aan de Vlaamse Regering, nadat hij de ontvankelijkheid van de kandidaturen heeft onderzocht en de respectieve aanspraken en verdiensten van de kandidaten heeft vergeleken. Bij de eerste samenstelling van de Raad gebeurt de beoordeling en de voordracht door de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid of diens rechtsvoorganger.

De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° nadere regelen betreffende de oproep tot de kandidaat-raadsleden;
- 2° de selectiecriteria op basis waarvan de kandidaten worden vergeleken en de wegingsfactor;
- 3° nadere regelen betreffende de wijze van beoordeling.

De Vlaamse Regering benoemt de raadsleden op grond van de voordracht, vermeld in het derde lid.

De raadsleden nemen hun ambt op nadat zij in handen van de minister-president van de Vlaamse Regering de volgende eed hebben afgelegd: "Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt na te komen".

§2. [...]

(vernietigd ingevolge arrest 98/2014 van het Grondwettelijk Hof)

§3. Het ambt van raadslid wordt voltijds uitgeoefend.

Art. 4.8.35. §1. Op uitdrukkelijk gemotiveerde voordracht van de Raad kan de Vlaamse Regering tijdelijk aanvullende raadsleden bij de Raad aanstellen, zoals personen die in een ander administratief rechtscollege een gelijkaardige functie als raadslid uitoefenen.

Deze aanvullende raadsleden worden aangesteld met het oog op het vermijden of wegwerken van een achterstand, in welk geval zij alleen of samen met een raadslid zetelen in een aanvullende kamer in de zin van artikel 4.8.43, §1, tweede lid.

§2. Niemand kan tot aanvullend raadslid worden aangesteld tenzij hij:

1° houder is van een masterdiploma in de Rechten;

2° een grondige kennis heeft van en een aanmerkelijke nuttige ervaring heeft in het domein van het Vlaamse recht betreffende de ruimtelijke ordening;

3° een grondige kennis heeft van procesvoering en rechtsbescherming in bestuurlijke aangelegenheden.

De Raad brengt op grond van de beoordeling van de kandidaten een uitdrukkelijk gemotiveerde voordracht uit aan de Vlaamse Regering, nadat hij de ontvankelijkheid van de kandidaturen heeft onderzocht en de respectieve aanspraken en verdiensten van de kandidaten heeft vergeleken.

De aanvullende raadsleden nemen hun mandaat op nadat zij in handen van de voorzitter van de Raad de eed, vermeld in artikel 4.8.34, §1, zesde lid, hebben afgelegd.

De Vlaamse Regering kan het volgende bepalen:

1° nadere regelen betreffende de oproep tot de kandidaat-raadsleden;

2° de selectiecriteria op basis waarvan de kandidaten worden vergeleken en de wegingsfactor;

3° nadere regelen betreffende de wijze van beoordeling;

4° de duur van het mandaat.

Met uitzondering van de aanvullende raadsleden die in een ander Vlaams administratief rechtscollege een gelijkaardige functie als raadslid uitoefenen, ontvangen de aanvullende raadsleden ten laste van het Vlaamse Gewest een vergoeding waarvan het bedrag of de berekeningswijze wordt vastgelegd door de Vlaamse Regering.

§3. De Raad evalueert jaarlijks de graad van inzetbaarheid van de aanvullende raadsleden in een aanvullende kamer.

Art. 4.8.36. §1. Het ambt van raadslid is onverenigbaar met bezoldigde beroepsactiviteiten, functies of mandaten.

De Vlaamse Regering kan een uitdrukkelijke afwijking op dat verbod toestaan in zoverre het gaat om een van volgende gevallen:

1° een deeltijds lesgeverschap aan een instelling voor hoger onderwijs;

2° een tijdelijke machtiging om in een ander Vlaams administratief rechtscollege deeltijds het ambt van raadslid of bestuursrechter uit te oefenen, voor zover het betrokken raadslid beantwoordt aan de voorwaarden om in dat rechtscollege benoemd te worden. De Vlaamse Regering bepaalt daarvoor de nadere regels en voorwaarden.

De Vlaamse Regering kan op ieder moment de afwijking gemotiveerd opheffen.

§2. Het mandaat van aanvullend raadslid is onverenigbaar met een politiek mandaat, met een beroepsactiviteit die de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van het aanvullend raadslid in het gedrang brengt en met elke activiteit die leidt tot tegenstrijdige belangen.

Art. 4.8.37. De raadsleden en aanvullende raadsleden kunnen op ieder moment ontslag nemen. Zij blijven hun functie uitoefenen tot ze zijn vervangen.

Art. 4.8.38. §1. De raadsleden en aanvullende raadsleden worden onderworpen aan een gemotiveerde schriftelijke en beschrijvende periodieke evaluatie die leidt tot een beoordeling 'goed' of 'onvoldoende'.

De periodieke evaluatie gebeurt door de voorzitter van de Raad en vindt plaats:

1° wat betreft de raadsleden: binnen drie maanden na het verstrijken van één jaar te rekenen van de eedaflegging in het ambt, en vervolgens na het verstrijken van de te beoordelen periode van drie jaar;

2° wat betreft de aanvullende raadsleden: binnen drie maanden na het verstrijken van de te beoordelen periode van een jaar.

In geval van een beoordeling 'onvoldoende' wordt het raadslid of aanvullend raadslid opnieuw geëvalueerd na verloop van één jaar.

Bij twee opeenvolgende beoordelingen 'onvoldoende' doet de Raad, de aanvullende raadsleden niet inbegrepen, uitspraak bij arrest over het ontslag wegens beroepsongeschiktheid van het raadslid of het aanvullend raadslid.

De evaluatie geschiedt op grond van criteria die betrekking hebben op de persoonlijkheid en de intellectuele, professionele en organisatorische capaciteiten, met inbegrip van de kwaliteit van de geleverde prestaties zonder dat daardoor afbreuk wordt gedaan aan de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van het raadslid of aanvullend raadslid.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden en nadere regels daartoe bepalen, na het advies van de Raad te hebben gevraagd.

§2. Tegen een raadslid of aanvullend raadslid dat zijn ambtsplichten verzuimt of door zijn gedrag afbreuk doet aan de waardigheid van zijn ambt of mandaat, kunnen de volgende tuchtstraffen worden uitgesproken:

1° waarschuwing;

2° blaam;

3° gehele of gedeeltelijke inhouding van salaris;

4° schorsing;

5° ontslag van ambtswege;

6° afzetting.

De tuchtoverheid die bevoegd is om een tuchtprocedure in te stellen en een van de tuchtstraffen op te leggen, is:

1° de voorzitter ten aanzien van de andere raadsleden en aanvullende raadsleden;

2° het oudste raadslid ten aanzien van de voorzitter.

Tegen de beslissing waarbij de voorzitter, in voorkomend geval het oudste raadslid ten aanzien van de voorzitter, een tuchtstraf uitspreekt, staat beroep open bij de Raad, de aanvullende raadsleden

niet inbegrepen, die zetelt als tuchtraad. Het raadslid aan wie in eerste aanleg een tuchtstraf is opgelegd, neemt niet deel aan de tuchtraad.

Het raadslid dat in eerste aanleg de tuchtstraf heeft uitgesproken, onthoudt zich van de beraadslaging en uitspraak in beroep.

De Vlaamse Regering kan nadere regels daartoe bepalen.

Art. 4.8.39. §1. De Raad benoemt griffiers.

Niemand kan tot griffier worden benoemd tenzij hij:

1° houder is van een masterdiploma in de Rechten;

2° een nuttige juridische beroepservaring kan doen gelden.

§2. De Raad stelt de leden van zijn ondersteunend personeel aan. Hij kan die bevoegdheid geheel of gedeeltelijk aan de voorzitter overdragen.

Het reglement van orde bepaalt:

1° de selectiecriteria op basis waarvan de kandidaten worden vergeleken;

2° nadere regelen betreffende de wijze van beoordeling.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels betreffende de werking en organisatie van de griffie, met inbegrip van de mogelijkheid om leden van het ondersteunend personeel tijdelijk de uitoefening van de taak van zittingsgriffier of het mandaat van griffier toe te vertrouwen.

Zolang de Vlaamse Regering de nadere regels, vermeld in het eerste lid, niet heeft bepaald, kan de voorzitter van de Raad bij afwezigheid of onbeschikbaarheid van de griffiers aan een lid van het ondersteunend personeel tijdelijk het mandaat van griffier of zittingsgriffier toevertrouwen.

Art. 4.8.40. De geldelijke en administratieve rechtspositieregelingen die gelden in hoofde van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid zijn van overeenkomstige toepassing op de griffiers en de leden van het ondersteunend personeel. De Vlaamse Regering bepaalt de uitzonderingen waarvan de noodzakelijkheid blijkt.

AFDELING 5. WERKINGSREGELEN

Art. 4.8.41. De Raad kiest uit zijn midden een voorzitter voor een hernieuwbaar mandaat van drie jaar. De aanvullende raadsleden nemen niet deel aan de stemming.

De voorzitter staat aan het hoofd van de Raad.

Hij staat in voor het opmaken en opvolgen van een beleidsplan.

Art. 4.8.42. De Raad neemt een reglement van orde aan, dat door de Vlaamse Regering bekrachtigd moet worden.

Het reglement van orde bepaalt de nadere regels betreffende de werking en de organisatie van de Raad en de wijze waarop beroepsdossiers aan de kamers worden toegewezen.

Het reglement van orde treedt in werking de dag van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Art. 4.8.43. §1. Bij reglement van orde kan de Raad in kamers ingedeeld worden.

De voorzitter kan aanvullende kamers samenstellen indien de werklast dat vereist.

De kamers houden zitting met één raadslid, bijgestaan door één griffier.

§2. De enkelvoudige kamer verwijst de zaak door naar een meervoudige kamer die zitting houdt met drie raadsleden als dat nodig wordt geacht om de eenheid van de rechtspraak te garanderen of als juridische moeilijkheden daartoe aanleiding geven.

Verwijzing kan geschieden in elke stand van het geding. Een verwezen zaak wordt voortgezet in de stand waarin zij zich bevindt.

AFDELING 6. DIVERSE BEPALINGEN

Art. 4.8.44. De kredieten die voor de werking van de Raad nodig zijn, worden uitgetrokken op de begroting van het departement.

Art. 4.8.45. De Vlaamse Regering kan alle aanvullende maatregelen betreffende de organisatie en de procedure vaststellen die voor de uitvoering van dit hoofdstuk nodig zijn.

Art. 4.8.46. Onder het gezag van de Raad voorziet de website van het departement in de publicatie van de uitspraken van de Raad en van een jaarlijks verslagboek. Het verslagboek bevat onder meer een overzicht van de stand van de zaken die hangende zijn.

Bij publicatie van een arrest van de Raad kan de identiteit van natuurlijke personen op uitdrukkelijk verzoek van een natuurlijke persoon die partij is bij het geding, worden weggelaten. Dat verzoek kan worden ingediend tot aan de sluiting van de debatten.

Art. 4.8.47. De Raad onderzoekt elk jaar in de loop van de maand september de stand van de zaken die hangende zijn en brengt daarover uiterlijk op 15 oktober verslag uit aan de Vlaamse Regering en aan de voorzitter van het Vlaams Parlement.

Art. 4.8.48. Het reglement van orde van de Raad bepaalt de rechten die verschuldigd zijn voor diensten verstrekt door de griffie van de Raad.]

(gew. dec. 6/7/2012)

Bijlage 2

Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juni 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen

TITEL 1. - Algemene bepalingen

Art. 1. In dit besluit wordt verstaan onder :

1° advocaat : een persoon die als advocaat ingeschreven is op de lijst van de stagiairs, het tableau van de Orde of de lijst van de advocaten die hun beroep uitoefenen onder de beroepstitel van een andere lidstaat van de Europese Unie;

2° departement : het departement binnen het homogene beleidsdomein waaraan de beleidsondersteunende opdrachten inzake ruimtelijke ordening worden toevertrouwd;

3° enig verzoekschrift : het verzoekschrift vermeld in artikel 4.8.15. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009;

4° Raad : de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vermeld in artikel 4.8.1. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

Art. 2. De zetel van de Raad is gevestigd in het Ellipsgebouw, Koning Albert II-laan 35, 1030 Brussel.

TITEL 2. - Rechtspleging

HOOFDSTUK 1. - Algemene bepalingen

Afdeling 1. – Raadsman

Art. 3. Partijen kunnen zich in een procedure voor de Raad laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman.

Een raadsman die advocaat is, treedt voor de Raad op als gevolmachtigde van een partij zonder dat hij van enige volmacht moet doen blijken.

Een raadsman die geen advocaat is, kan alleen voor de Raad optreden als gevolmachtigde van een partij, als hij van een volmacht doet blijken. Hij bezorgt die volmacht schriftelijk aan de Raad op het ogenblik dat hij voor de eerste keer in de zaak optreedt of namens een partij ondertekent.

Bij afwezigheid van de volmacht, vermeld in het derde lid, wordt de betrokken partij geacht niet bijgestaan of vertegenwoordigd te zijn en wordt het processtuk in kwestie geacht niet te zijn ingediend.

Afdeling 2. – Termijnen

Art. 4. § 1. De verzoekschriften en processtukken moeten op straffe van niet-ontvankelijkheid ingediend worden binnen de termijnen, vermeld in hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 en dit besluit.

§ 2. De termijnen, vermeld in hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 en dit besluit, gaan in op een van de volgende tijdstippen:

1° de dag na de dag van de betekening, als een betekening vereist is;

2° de dag na de dag van opname in het vergunningenregister, in het geval van artikel 4.8.11, § 2, 2°, b) of 3°, b) van de voormelde codex;

3° de dag na de dag van de startdatum van de aanplakking, in alle andere gevallen.

De vervaldag wordt in de termijn begrepen. Als de vervaldag een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

§ 3. In paragraaf 2 wordt verstaan onder betekening : de aanbieding van de beveiligde zending.

Als de betekening gebeurt door een aangetekend schrijven, geldt de datum van aanbieding door de postdiensten, niet de feitelijke kennisneming van de beveiligde zending op een later tijdstip.

De betekening wordt, behoudens bewijs van het tegendeel door de geadresseerde, geacht plaats te vinden de werkdag na de datum van de poststempel van de aangetekende brief.

De datum van de poststempel heeft bewijskracht zowel voor de verzending als voor de ontvangst.

Als de betekening gebeurt door afgifte tegen ontvangstbewijs op de zetel van de Raad, geldt de datum van het ontvangstbewijs als datum van de betekening.

Afdeling 3. – Woonplaatskeuze

Art. 5. § 1. Met uitzondering van de besturen kiest elke partij in haar eerste processtuk een woonplaats in België die geldt voor alle daaropvolgende proceshandelingen.

De griffier doet alle proceshandelingen per beveiligde zending rechtsgeldig op de gekozen woonplaats.

§ 2. Elke wijziging van de woonplaatskeuze wordt voor elke procedure afzonderlijk en per beveiligde zending uitdrukkelijk ter kennis gebracht van de griffier, met vermelding van het rolnummer van het beroep waarop de wijziging betrekking heeft.

Bij het overlijden van een partij, behalve bij de hervatting van het geding, doet de griffier alle proceshandelingen rechtsgeldig op de gekozen woonplaats van de overledene ter attentie van de gezamenlijke rechtverkrijgenden, zonder vermelding van de namen en hoedanigheden.

Afdeling 4. – Afschriften van verzoekschrift en processtukken, de overtuigingsstukken en het administratieve dossier

Art. 6. Bij ieder verzoekschrift of processtuk worden vier afschriften gevoegd die door de indiener eensluidend worden verklaard.

De griffier kan de neerlegging van bijkomende afschriften bevelen.

Art. 7. De verzoekschriften en processtukken die aan de Raad gericht zijn, bevatten een inventaris van de overtuigingsstukken.

Het administratieve dossier bevat de bestreden beslissing en de door de verweerder genummerde en geïnterpreteerde stukken op grond waarvan de beslissing is genomen.

Art. 8. De partijen en hun raadslieden kunnen ter griffie kennisnemen van het administratieve dossier en van de overtuigingsstukken.

Afdeling 5. – Afstand van het geding

Art. 9. Als de verzoeker uitdrukkelijk afstand doet van het door hem ingestelde beroep, stelt de kamer de afstand van het beroep onmiddellijk bij arrest vast en beslist in voorkomend geval over de kosten.

Afdeling 6. – Samenvoegen van beroepen

Art. 10. Beroepen kunnen samengevoegd worden als ze onderling zo nauw verbonden zijn dat het wenselijk is om er met eenzelfde arrest uitspraak over te doen.

Het staat de kamer waar de beroepen aanhangig zijn, vrij om daarover te beslissen.

Als de beroepen aanhangig zijn bij verschillende kamers, kan de voorzitter bij beschikking de kamer aanwijzen die de samengevoegde beroepen zal behandelen.

HOOFDSTUK 2. – Aanhangigmaking

Afdeling 1. – Het indienen van een verzoekschrift

Art. 11. Een beroep wordt bij de Raad ingesteld door een verzoekschrift dat ondertekend is door de partij of door haar raadsman.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en bevat :

- 1° het opschrift « verzoek tot vernietiging » dan wel het opschrift « verzoek tot vernietiging met vordering tot schorsing » als het ook een vordering tot schorsing bevat;
- 2° de naam, de hoedanigheid, de woonplaats of de zetel van de verzoeker en de gekozen woonplaats;
- 3° de naam en het adres van de verweerder;
- 4° het voorwerp van het beroep;
- 5° een omschrijving van het belang van de verzoeker;
- 6° een uiteenzetting van de feiten;
- 7° een omschrijving van :
 - a) de geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur;
 - b) de wijze waarop de regelgeving, voorschriften of beginselen naar het oordeel van de verzoeker geschonden worden;
- 8° een inventaris van de stukken;

9° in geval van een enig verzoekschrift, een uiteenzetting van de redenen die aantonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de verzoeker een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

De verzoeker voegt bij het verzoekschrift :

1° een afschrift van de bestreden beslissing;

2° als hij een rechtspersoon is, een afschrift van zijn geldende en gecoördineerde statuten en van de akte van aanstelling van zijn organen, alsook het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft in rechte te treden;

3° de schriftelijke volmacht van zijn raadsman als die geen advocaat is;

4° de overtuigingsstukken die in de inventaris zijn vermeld, met inbegrip van de overtuigingsstukken die het risico op een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aantonen, in geval van een enig verzoekschrift;

5° de overtuigingsstukken die de tijdigheid van het verzoekschrift aantonen.

Art. 12. Gelijktijdig met de indiening van het verzoekschrift stuurt de verzoeker een afschrift van het verzoekschrift ter informatie aan de verweerder en aan de begunstigde van de vergunningsbeslissing, de valideringsbeslissing of de registratiebeslissing.

Het toesturen van een afschrift van het verzoekschrift als vermeld in het eerste lid, houdt geen definitieve aanwijzing van de verweerder in. Het stelt niet de termijnen in werking die de verweerder in acht moet nemen.

Afdeling 2. – Het registreren van het verzoekschrift

Art. 13. De griffier schrijft het verzoekschrift niet in het register in als :

1° de stukken, vermeld in artikel 11, derde lid, 2°, niet bij het verzoekschrift, uitgaande van een rechtspersoon, gevoegd zijn;

2° het verzoekschrift niet is ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman;

3° het verzoekschrift geen woonplaatskeuze bevat;

4° er geen afschrift van de bestreden beslissing bij het verzoekschrift gevoegd is, tenzij de verzoeker verklaart dat hij niet in het bezit is van een dergelijk afschrift;

5° de schriftelijke volmacht, vermeld in artikel 11, derde lid, 3°, niet bij het verzoekschrift gevoegd is;

6° er geen inventaris bij het verzoekschrift gevoegd is van de overtuigingsstukken, die allemaal overeenkomstig die inventaris genummerd zijn.

Als de griffier met toepassing van het eerste lid, het verzoekschrift niet inschrijft, stelt hij de verzoeker in staat om de vormvereisten, vermeld in het eerste lid, te regulariseren binnen een vervaltermijn van acht dagen die ingaat de dag na de dag van de betekening van het verzoek tot regularisatie.

De verzoeker die zijn verzoekschrift tijdig regulariseert, wordt geacht het te hebben ingediend op de datum van de eerste verzending.

Een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig is geregulariseerd, wordt geacht niet te zijn ingediend.

Art. 14. De voorzitter wijst de zaak, overeenkomstig de bepalingen van het reglement van orde, aan de bevoegde kamer toe.

Art. 15. De griffier bezorgt per beveiligde zending een afschrift van het verzoekschrift aan :

1° de verweerder;

2° het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het betrokken onroerend goed gelegen is;

3° aan de belanghebbenden bij de zaak, vermeld in artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, voor zover zij kunnen worden bepaald.

De griffier brengt de verzoeker en de verweerder schriftelijk op de hoogte van de samenstelling van de bevoegde kamer.

HOOFDSTUK 3. – Vereenvoudigde behandeling

Art. 16. Als de voorzitter van de Raad of het door hem aangewezen raadslid na de registratie van het verzoekschrift van oordeel is dat een van de volgende gevallen van toepassing is, stelt hij dat vast, binnen een ordetermin van dertig dagen na de datum van registratie van het verzoekschrift :

1° het beroep is doelloos;

2° het beroep is kennelijk niet-ontvankelijk;

3° de Raad is kennelijk onbevoegd om kennis te nemen van het beroep.

De verzoeker kan bij de verantwoordingsnota, vermeld in artikel 4.8.14, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, overtuigingsstukken voegen. Die overtuigingsstukken zijn beperkt tot de vaststellingen, vermeld in artikel 4.8.14, § 1, tweede lid, van de voormelde codex.

De Raad handelt op de wijze, vermeld in artikel 4.8.14 van de voormelde codex.

Als de Raad niet besluit dat het beroep kennelijk niet-ontvankelijk of doelloos is of dat hij kennelijk onbevoegd is, vindt de betekening van het verzoekschrift, vermeld in artikel 15, eerste lid, plaats op het ogenblik dat de uitspraak wordt betekend aan de verzoeker.

HOOFDSTUK 4. – Tussenkost

Art. 17. Een verzoek tot tussenkost wordt ingediend bij verzoekschrift, ondertekend door de verzoeker tot tussenkost of door zijn raadsman.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en bevat :

1° het opschrift « verzoek tot tussenkost » met aanduiding of het verzoek tot tussenkost alleen geldt in de schorsingsprocedure of in de vernietigingsprocedure, dan wel in beide;

2° de naam, de hoedanigheid, de woonplaats of de zetel van de verzoeker tot tussenkost en de gekozen woonplaats;

3° de vermelding van de zaak waarin de verzoeker tot tussenkost wil tussenkomen, en het rolnummer waaronder de zaak ingeschreven is, als hij dit kent;

4° een omschrijving van het belang van de verzoeker tot tussenkost;

5° een inventaris van de overtuigingsstukken;

6° in geval van tussenkomst in de procedure van de vordering tot schorsing, de schriftelijke uiteenzetting over de vordering tot schorsing.

De verzoeker tot tussenkomst voegt bij het verzoekschrift :

1° als hij een rechtspersoon is, een afschrift van zijn geldende en gecoördineerde statuten en van de akte van aanstelling van zijn organen, alsook het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft in rechte te treden;

2° de schriftelijke volmacht van zijn raadsman als die geen advocaat is;

3° de overtuigingsstukken die in de inventaris zijn vermeld.

Art. 18. § 1. Het verzoekschrift tot tussenkomst wordt ingediend binnen een vervaltermijn van twintig dagen die ingaat de dag na de dag van de betekening, vermeld in artikel 15, eerste lid.

Bij ontstentenis van een betekening kan de Raad een latere tussenkomst toelaten, als die tussenkomst de procedure niet vertraagt.

§ 2. Een verzoekschrift tot tussenkomst kan geregulariseerd worden indien :

1° het verzoekschrift niet is ondertekend door de verzoekende partij tot tussenkomst of zijn raadsman;

2° het verzoekschrift geen woonplaatskeuze bevat;

3° er geen inventaris bij het verzoekschrift gevoegd is van de overtuigingsstukken, die allemaal overeenkomstig die inventaris genummerd zijn;

4° de stukken, vermeld in artikel 17, derde lid, 1°, niet bij het verzoekschrift, uitgaande van een rechtspersoon, gevoegd zijn;

5° de schriftelijke volmacht, vermeld in artikel 17, derde lid, 2°, niet bij het verzoekschrift gevoegd is.

Deze regularisatie vindt plaats uiterlijk :

1° hetzij op het tijdstip van de zitting waarop de vordering tot schorsing wordt behandeld;

2° hetzij op het tijdstip waarop de schriftelijke uiteenzetting, vermeld in artikel 29, wordt ingediend.

HOOFDSTUK 5. – Schorsing

Afdeling 1. – Vooronderzoek

Art. 19. De verweerder dient het administratieve dossier in binnen een vervaltermijn van twintig dagen, die ingaat de dag na deze van de betekening, vermeld in artikel 15, eerste lid, van het enig verzoekschrift.

Binnen de termijn, vermeld in het eerste lid, kan de verweerder een nota met opmerkingen over de gevorderde schorsing indienen.

Afdeling 2. – Zitting

Art. 20. De kamervoorzitter bepaalt bij beschikking :

1° de plaats, de dag en het tijdstip van de zitting waarop de vordering tot schorsing wordt behandeld;

2° de termijn waarbinnen de partijen of hun raadsman ter griffie inzage kunnen nemen van het administratieve dossier en de overtuigingsstukken.

De griffier deelt de beschikking, vermeld in het eerste lid, minstens zeven dagen voor de dag van de zitting mee aan de partijen.

Tegelijkertijd bezorgt de griffier de volgende stukken :

1° de nota met opmerkingen over de gevorderde schorsing aan de verzoeker en aan de eventueel tussenkomende partijen;

2° in voorkomend geval, het ontvankelijke verzoekschrift tot tussenkomst aan de verzoeker en de verweerder.

Art. 21. De kamervoorzitter verklaart de zitting voor geopend. Hij leidt de zitting.

De griffier stelt een proces-verbaal van de zitting op, dat hij samen met de kamervoorzitter ondertekent.

De kamervoorzitter verklaart de debatten voor gesloten en neemt de zaak in beraad.

Afdeling 3. – Arrest

Art. 22. Het arrest bevat de gronden en het beschikkende gedeelte en vermeldt :

1° de namen, de woonplaats of de zetel van de partijen, de door hen gekozen woonplaats en, in voorkomend geval, de naam en de hoedanigheid van de persoon die de partijen bijstaat of vertegenwoordigt;

2° de oproeping van partijen, van hun raadsmanen, alsook hun eventuele aanwezigheid op de zitting;

3° de uitspraak in openbare zitting, de datum daarvan en de namen van de raadsleden die erover hebben beraadslaagd.

Art. 23. De griffier brengt op de uitgifte, na het beschikkende gedeelte van het arrest, volgende uitvoeringsformulier aan :

« De ministers en de besturen, ieder wat hen betreft, zorgen voor de uitvoering van dit arrest ».

Art. 24. De griffier zendt onmiddellijk een afschrift van het arrest waarbij uitspraak wordt gedaan over de vordering tot schorsing, aan de partijen.

De griffier deelt tegelijkertijd aan de partijen de tekst mee van artikel 4.8.19, eerste en tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 en van afdeling 4 van dit besluit mee.

Afdeling 4. – Verzoek tot voortzetting

Art. 25. Het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging, vermeld in artikel 4.8.19 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wordt per beveiligde zending ingediend.

De griffier bezorgt het ingediende verzoek tot voortzetting van de rechtspleging per beveiligde zending aan de andere partijen.

Afdeling 5. – Versnelde rechtspleging

Art. 26. Als de Raad de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing geschorst heeft en de verweerder of de tussenkomende partij binnen de vervaltermijn, vermeld in artikel 4.8.19, eerste lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, geen verzoek tot voortzetting van de procedure heeft ingediend, deelt de griffier de partijen per beveiligde zending mee dat de kamer uitspraak zal doen over de vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing.

De verweerder of de tussenkomende partij beschikt over een vervaltermijn van [...], die ingaat de dag na de dag van de betekening, om te vragen te worden gehoord.

Als geen van die partijen vraagt te worden gehoord, kan de kamer de bestreden beslissing onmiddellijk vernietigen.

Als een partij vraagt te worden gehoord, roept de kamervoorzitter de partijen bij beschikking, als vermeld in artikel 20, op om spoedig te verschijnen.

Nadat de kamer de partijen heeft gehoord, doet ze onmiddellijk uitspraak over de vordering tot vernietiging.

Art. 27. § 1. Als de Raad de vordering tot schorsing heeft verworpen en de verzoeker binnen de vervaltermijn, vermeld in artikel 4.8.19, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, geen verzoek tot voortzetting van de procedure heeft ingediend, deelt de griffier de partijen per beveiligde zending mee dat de kamer ten aanzien van de verzoeker de afstand van geding zal uitspreken, tenzij de verzoeker binnen een vervaltermijn van [...], die ingaat de dag na de dag van de betekening vraagt te worden gehoord.

§ 2. Als de verzoeker niet vraagt te worden gehoord, spreekt de kamer de afstand van geding uit.

Als de verzoeker vraagt te worden gehoord, roept de kamervoorzitter de partijen bij beschikking, als vermeld in artikel 20, op om spoedig te verschijnen.

Nadat de kamer de partijen heeft gehoord, doet ze onmiddellijk uitspraak over de afstand van geding.

§ 3. Als verschillende verzoekers gemeenschappelijk een enig verzoekschrift hebben ingediend en een verzoek tot voortzetting van de procedure slechts door sommigen van de verzoekers wordt ingediend, worden de overige verzoekers geacht afstand te doen van geding. De kamer doet uitspraak over de afstand van degenen die geen verzoek tot voortzetting van de procedure hebben ingediend in het arrest over de vordering tot vernietiging.

HOOFDSTUK 6. – Vernietiging

Afdeling 1. – Het vooronderzoek

Onderafdeling 1. – De antwoordnota van de verweerder

Art. 28. § 1. Als het verzoekschrift alleen een vordering tot vernietiging bevat, beschikt de verweerder over een vervaltermijn van vijfenveertig dagen om een antwoordnota en het administratieve dossier in te dienen.

Als het administratieve dossier niet in het bezit is van de verweerder, brengt hij de griffie daarvan onmiddellijk en schriftelijk op de hoogte en geeft hij aan waar het administratieve dossier zich bij zijn weten bevindt.

De griffier vordert op verzoek van de Raad de mededeling ervan aan het bestuursorgaan dat het administratieve dossier onder zich heeft. Dat bestuursorgaan zendt het gevorderde dossier onmiddellijk naar de griffie.

De termijn van vijfenveertig dagen gaat in :

1° als het administratieve dossier in het bezit is van de verweerder : vanaf de dag na de dag van de betekening van het afschrift van het verzoekschrift, vermeld in artikel 15, eerste lid;

2° als het administratieve dossier niet in het bezit is van de verweerder : vanaf de betekening door de griffier dat het administratieve dossier is neergelegd.

§ 2. Als het verzoekschrift een vordering tot vernietiging en een vordering tot schorsing bevat, beschikt de verweerder over een vervaltermijn van dertig dagen om de antwoordnota in te dienen, die ingaat :

1° als de schorsing wordt bevolen : de dag na de dag van de betekening van het arrest waarin de schorsing wordt bevolen;

2° als de vordering tot schorsing wordt verworpen : de dag na de dag van de betekening door de griffier van het door de verzoeker ingediende verzoek tot voortzetting van de rechtspleging.

Onderafdeling 2. – De schriftelijke uiteenzetting van de tussenkomen partij

Art. 29. § 1. Als het verzoekschrift alleen een vordering tot vernietiging bevat, beschikt de tussenkomen partij over een vervaltermijn van dertig dagen om een schriftelijke uiteenzetting in te dienen.

De termijn van dertig dagen gaat in de dag na de dag van de betekening van de uitspraak over de ontvankelijkheid van het verzoek tot tussenkomst.

§ 2. Als het verzoekschrift een vordering tot vernietiging en een vordering tot schorsing bevat, gaat de vervaltermijn van dertig dagen om de schriftelijke uiteenzetting in te dienen, in :

1° als de schorsing wordt bevolen : de dag na de dag van de betekening van het arrest waarin de schorsing wordt bevolen;

2° als de vordering tot schorsing wordt verworpen : de dag na de dag van de betekening door de griffier van het door de verzoeker ingediende verzoek tot voortzetting van de rechtspleging.

Onderafdeling 3. – De wederantwoordnota of toelichtende nota van de verzoeker

Art. 30. De griffier betekent een afschrift van de antwoordnota aan de verzoeker en brengt die ook op de hoogte van de neerlegging van het administratieve dossier.

In geval van een tussenkomst betekent de griffier gelijktijdig een afschrift van de antwoordnota en van de schriftelijke uiteenzetting van de tussenkomende partij aan de verzoeker.

Art. 31. De verzoeker kan een wederantwoordnota indienen binnen een vervaltermijn van dertig dagen.

De termijn van dertig dagen, vermeld in het eerste lid, gaat in de dag na de dag van de betekening van het afschrift van de antwoordnota.

De griffier bezorgt een afschrift van de wederantwoordnota aan de verweerder en, in geval van een tussenkomst, aan de tussenkomende partij.

Art. 32. Als de verweerder geen tijdige antwoordnota heeft ingediend, stelt de griffier de verzoeker daarvan in kennis. In dat geval mag de verzoeker de wederantwoordnota vervangen door een toelichtende nota.

Onderafdeling 4. – Getuigen

Art. 33. § 1. De partij die wil dat een getuige wordt gehoord, dient daarvoor een afzonderlijk gemotiveerd verzoek in tijdens het vooronderzoek.

De kamervoorzitter oordeelt over de noodzakelijkheid en relevantie van het horen van een getuige. De griffier brengt de aanvrager op de hoogte van de beslissing of de getuige gehoord zal worden.

§ 2. Als de kamervoorzitter beslist een getuige te horen, betaalt de partij die dat verhoor gevraagd heeft, binnen de door de kamervoorzitter bepaalde termijn, een voorschot ten bedrage van het getuigengeld. De kamervoorzitter kan een aanvullend voorschot eisen als daarvoor grond bestaat.

Het verschuldigde bedrag wordt gestort op de rekening van het Grondfonds.

De betekening, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, vermeldt het bedrag van het verschuldigde getuigengeld en de betalingstermijn.

§ 3. Als de leidend ambtenaar van het departement vraagt om een getuige te horen, wordt het getuigengeld voorgesloten vanuit het Grondfonds en als uitgaven in de rekeningen ten laste van de begroting van het Grondfonds geboekt.

§ 4. Als de partij het vereiste voorschot niet tijdig betaalt, wordt ze geacht af te zien van het horen van de getuige.

Afdeling 2. – Zitting

Art. 34. Na afloop van het vooronderzoek bepaalt de kamervoorzitter bij beschikking :

1° de plaats, de dag en het tijdstip van de zitting waarop de vordering tot vernietiging wordt behandeld;

2° de termijn waarbinnen de partijen of hun raadsman ter griffie inzage kunnen nemen van het administratieve dossier en de overtuigingsstukken;

3° de namen van de getuigen en de feiten waarover ze zullen worden gehoord, als de kamervoorzitter heeft beslist een getuige te horen.

De griffier deelt die beschikking minstens vijftien dagen voor de dag van de zitting mee aan de partijen en aan de getuigen.

Deze beschikking geldt ten aanzien van de getuigen als oproeping.

Art. 35. § 1. De kamervoorzitter verklaart de zitting voor geopend. Hij leidt de zitting.

§ 2. De kamervoorzitter hoort, in voorkomend geval, de getuigen.

De griffier stelt een proces-verbaal van het verhoor op dat hij samen met de kamervoorzitter en de gehoorde getuige ondertekent.

§ 3. De griffier stelt een proces-verbaal van de zitting op dat hij samen met de kamervoorzitter ondertekent.

De kamervoorzitter verklaart de debatten voor gesloten en neemt de zaak in beraad.

Afdeling 3. – Arrest

Art. 36. Het arrest bevat de gegevens, vermeld in artikel 22.

De griffier zendt onmiddellijk een afschrift van het arrest waarbij uitspraak wordt gedaan over de vordering tot vernietiging, aan de partijen.

Art. 37. De griffier brengt op de uitgifte, na het beschikkende gedeelte van het arrest, het uitvoeringsformulier, vermeld in artikel 23, aan.

HOOFDSTUK 7. – Tussengeschillen

Afdeling 1. – Bestuurlijke lus⁹⁰

Art. 38. De Raad vermeldt in zijn tussenuitspraak op welke wijze en binnen welke termijn de onregelmatigheid kan worden hersteld.

⁹⁰ Zie evenwel GwH nr. 74/2014, 8 mei 2014.

Art. 39. De griffier deelt binnen een ordetermin van vijftien dagen na de dagtekening van de tussenuitspraak, vermeld in artikel 4.8.4, § 1, eerste lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, die tussenuitspraak mee aan de partijen.

De griffier brengt de partijen ervan op de hoogte of het vergunningverlenende bestuursorgaan wil gebruikmaken van de mogelijkheid om een onregelmatigheid in de bestreden beslissing te herstellen of te laten herstellen.

Als het vergunningverlenende bestuursorgaan overgaat tot herstel van de onregelmatigheid, bezorgt de griffier een afschrift van de mededeling, vermeld in artikel 4.8.4, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, per beveiligde zending aan de andere partijen.

Partijen kunnen binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat de dag na de dag van de betekening, vermeld in derde lid, schriftelijk hun zienswijze meedelen over de wijze waarop de onregelmatigheid is hersteld.

Ter uitvoering van artikel 4.8.4, § 3, van de voormelde codex beschikt de Raad over een ordetermin van twintig dagen om de partijen mee te delen op welke wijze het beroep verder wordt behandeld.

Afdeling 2. – Bemiddeling

Art. 40. § 1. De partijen kunnen tijdens het vooronderzoek de Raad om een bemiddelingspoging verzoeken met een gemotiveerd verzoek tot bemiddeling, ondertekend door alle partijen of hun raadsman.

§ 2. Het verzoek tot bemiddeling, vermeld in paragraaf 1, bevat :

- 1° de naam, de hoedanigheid, de woonplaats of de zetel van de partijen en de gekozen woonplaats;
- 2° de vermelding van de zaak waarin om bemiddeling verzocht wordt, en het rolnummer waaronder de zaak ingeschreven is;
- 3° eventueel de identiteit van de persoon die wordt voorgedragen als externe bemiddelaar.

Partijen voegen aan het verzoek tot bemiddeling de overtuigingsstukken toe waaruit blijkt dat een voorgedragen externe bemiddelaar voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4.8.5, § 2, derde lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

Partijen kunnen aan het verzoek alle overtuigingsstukken toevoegen die ze nuttig achten.

§ 3. Als niet voldaan is aan de vormvereisten, vermeld in paragraaf 1 en 2, stelt de griffier de partijen in staat om het verzoek tot bemiddeling te regulariseren binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de betekening van het verzoek tot regularisatie.

Art. 41. De partijen kunnen tijdens een zitting de Raad om een bemiddelingspoging verzoeken.

De griffier stelt een proces-verbaal van het gemotiveerde verzoek tot bemiddeling op, dat hij samen met de kamervoorzitter en alle partijen of hun raadsman ondertekent.

Art. 42. De kamer doet bij tussenarrest als vermeld in artikel 4.8.5, § 1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, uitspraak over het verzoek tot bemiddeling.

Het tussenarrest waarbij het verzoek tot bemiddeling wordt ingewilligd, vermeldt uitdrukkelijk:

1° het akkoord van de partijen;

2° de identiteit van de bemiddelaar;

3° de inhoud van de opdracht van de bemiddelaar;

4° de termijn van de opdracht die maximaal zes maanden bedraagt en die ingaat de dag na de dag van de betekening, vermeld in het vierde lid;

5° de datum waarnaar de zaak is verdaagd, die de eerste nuttige datum na het verstrijken van de termijn is.

Het tussenarrest waarbij het verzoek tot bemiddeling wordt afgewezen, wordt met redenen omkleed.

De griffier zendt onmiddellijk een afschrift van het tussenarrest, vermeld in het eerste lid, aan de partijen en, in voorkomend geval, aan de bemiddelaar.

Art. 43. De bemiddelaar beschikt over een termijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de betekening van het tussenarrest, vermeld in artikel 42, vierde lid, om de griffier te laten weten of hij zijn opdracht aanvaardt.

Als de aangewezen externe bemiddelaar de opdracht aanvaardt, bezorgt de griffier hem een afschrift van het administratieve dossier.

Art. 44. Na de ontvangst van de bemiddelingsopdracht en het administratieve dossier en zodra het nuttig is, nodigt de bemiddelaar de partijen uit binnen een termijn die hij bepaalt.

Bij de uitnodiging voegt de bemiddelaar een inventaris van de stukken die al bezorgd zijn aan hem.

Partijen kunnen de bemiddelaar bijkomende stukken bezorgen die ze nuttig achten.

Art. 45. § 1. Uiterlijk tijdens de zitting, vermeld in artikel 42, tweede lid, 5°, informeren de partijen de kamer over het resultaat van de bemiddeling.

§ 2. Als de bemiddeling tot een bemiddelingsakkoord leidt, kunnen de partijen of kan een van de partijen de kamer verzoeken om dat akkoord te bekrachtigen.

§ 3. Als de partijen niet tot een akkoord zijn gekomen, kunnen ze om een nieuwe bemiddelingstermijn verzoeken.

De kamer doet bij tussenarrest uitspraak over het verzoek om een nieuwe bemiddelingstermijn.

Het tussenarrest waarbij het verzoek voor een nieuwe bemiddelingstermijn wordt ingewilligd, vermeldt uitdrukkelijk :

1° de inhoud van de opdracht van de bemiddelaar;

2° de nieuwe termijn van de opdracht die maximaal drie maanden bedraagt en die ingaat de dag na de dag van de betekening van het tussenarrest;

3° de datum waarnaar de zaak is verdaagd, die de eerste nuttige datum na het verstrijken van de termijn is.

De griffier zendt onmiddellijk een afschrift van het tussenarrest, vermeld in het tweede lid, aan de partijen en aan de bemiddelaar.

Met toepassing van deze paragraaf kan de termijn van de opdracht op verzoek van de partijen telkens met maximaal drie maanden verlengd worden.

§ 4. Bij het ontbreken van een bemiddelingsakkoord, al dan niet na een verlengde bemiddelingstermijn, wordt bij tussenarrest de voortzetting van de jurisdictionele procedure bevolen.

De griffier zendt onmiddellijk een afschrift van het tussenarrest, vermeld in het eerste lid, aan de partijen en aan de bemiddelaar.

§ 5. De kamer kan, op basis van de informatie die hij ontvangt op de zitting, vermeld in paragraaf 1, met een tussenarrest vaststellen dat de randvoorwaarden voor een geslaagde bemiddeling niet of niet langer zijn vervuld, en kan een einde stellen aan de bemiddelingspoging.

In dat geval zendt de griffier onmiddellijk een afschrift van het tussenarrest, vermeld in het eerste lid, aan de partijen en aan de bemiddelaar.

Afdeling 3. – Hervatting

Art. 46. Als een van de partijen voor de sluiting van de debatten overlijdt, kan het geding worden hervat.

Behalve in een spoedeisend geval wordt de rechtspleging geschorst gedurende de termijn die aan de erfgenamen wordt toegekend om de inventaris op te maken en te beraadslagen.

Art. 47. De rechthebbenden van de overledene hervatten het geding bij een verzoekschrift dat wordt ingediend op de wijze, vermeld in artikel 11, eerste lid.

De rechthebbenden voegen bij het verzoekschrift tot hervatting de overtuigingsstukken waaruit hun hoedanigheid van rechthebbende blijkt.

De griffier bezorgt een afschrift van dat verzoekschrift aan de partijen.

Art. 48. Zodra een verzoekschrift tot hervatting is ingediend en uiterlijk op het ogenblik dat de termijn voor de opmaak van de inventaris en voor beraad verstreken is, wordt de rechtspleging geldig hervat tegen de rechthebbenden van de overledene, bij verzoekschrift ingediend op de wijze, vermeld in artikel 11, eerste lid.

Art. 49. In de andere gevallen dan de gevallen vermeld in artikel 46, waarin grond bestaat tot hervatting van het rechtsgeding, gebeurt dat door een verklaring ter griffie.

HOOFDSTUK 8. – Geldboete wegens kennelijk onrechtmatig beroep

Art. 50. Als de kamer vindt dat een geldboete wegens kennelijk onrechtmatig beroep verantwoord kan zijn, bepaalt het arrest waarmee uitspraak wordt gedaan over de vordering tot vernietiging daarvoor een zitting op een nabije datum.

Het arrest dat de geldboete oplegt, geldt in elk geval als op tegenspraak gewezen.

De griffier zendt onmiddellijk een afschrift van het arrest waarbij uitspraak wordt gedaan over de geldboete wegens kennelijk onrechtmatig beroep, aan de partijen.

De bepalingen van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek die op het beslag en de tenuitvoerlegging betrekking hebben, zijn van overeenkomstige toepassing op de tenuitvoerlegging van het arrest waarbij een geldboete wegens kennelijk onrechtmatig beroep is opgelegd.

HOOFDSTUK 9. – Verzoek tot opheffing of verbetering of beroep tot herziening

Afdeling 1. – Opheffing

Art. 51. § 1. De vordering tot opheffing wordt ingesteld door een verzoekschrift dat ondertekend is door een partij of door haar raadsman.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en bevat :

- 1° de opgave van het arrest waarvan de opheffing wordt gevorderd;
- 2° de naam, de hoedanigheid, de woonplaats of de zetel van de verzoeker tot opheffing en de gekozen woonplaats;
- 3° een uiteenzetting van de feiten en de redenen waaruit blijkt dat de schorsing niet langer gerechtvaardigd is;
- 4° een inventaris van de overtuigingsstukken.

De verzoeker tot opheffing voegt bij het verzoekschrift :

- 1° als hij een rechtspersoon is, een afschrift van zijn geldende en gecoördineerde statuten en van de akte van aanstelling van zijn organen, alsook het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft in rechte te treden;
- 2° de schriftelijke volmacht van zijn raadsman als die geen advocaat is;
- 3° de overtuigingsstukken die in de inventaris zijn vermeld.

§ 2. De griffier bezorgt onmiddellijk een afschrift van het verzoekschrift aan de andere partijen.

Iedere partij kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de betekening, vermeld in het eerste lid, een aanvullend dossier en een nota met opmerkingen over de gevorderde opheffing indienen.

De griffier bezorgt een afschrift van de nota met opmerkingen over de gevorderde opheffing aan de andere partijen.

§ 3. De kamervoorzitter bepaalt bij beschikking de plaats, de dag en het tijdstip van de zitting waarop de vordering tot opheffing wordt behandeld.

De griffier deelt die beschikking minstens zeven dagen voor de dag van de zitting mee aan de partijen.

§ 4. Als de verzoeker tot opheffing noch verschijnt, noch vertegenwoordigd is op de zitting, wordt zijn vordering afgewezen.

De andere partijen die niet verschijnen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering.

Afdeling 2. – Herziening

Art. 52. § 1. Een beroep tot herziening is alleen ontvankelijk als het beroep ingesteld wordt binnen een vervaltermijn van vijfenveertig dagen, die ingaat de dag na de dag waarop ontdekt is dat een stuk vals is of dat een achtergehouden stuk bestaat.

§ 2. Een beroep tot herziening wordt ingesteld door een verzoekschrift dat ondertekend is door een partij of door haar raadsman.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en bevat :

- 1° de naam, de hoedanigheid, de woonplaats of de zetel van de partij en de gekozen woonplaats;
- 2° de opgave van het arrest waarvan de herziening wordt gevorderd;
- 3° een omschrijving van het belang van de verzoeker;
- 4° de vermelding van de teruggevonden doorslaggevende stukken die door toedoen van de tegenpartij waren achtergehouden of van de als vals erkende of vals verklaarde stukken;
- 5° een inventaris van de stukken.

De verzoeker tot herziening voegt bij het verzoekschrift :

- 1° als hij een rechtspersoon is, een afschrift van zijn geldende en gecoördineerde statuten en van de akte van aanstelling van zijn organen, alsook het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft in rechte te treden;
- 2° de schriftelijke volmacht van zijn raadsman als die geen advocaat is;
- 3° de overtuigingsstukken die in de inventaris zijn vermeld.

De griffier bezorgt een afschrift van het verzoekschrift aan de andere partijen bij het bestreden arrest.

Het beroep tot herziening wordt aanhangig gemaakt bij de kamer die het bestreden arrest heeft gewezen.

§ 3. Als de verzoeker tot herziening noch verschijnt, noch vertegenwoordigd is op de zitting, wordt zijn vordering afgewezen.

Afdeling 3. – Verbetering

Art. 53. Als de Raad een verbeterend arrest uitspreekt, overeenkomstig artikel 4.8.32, § 3, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, zendt de griffier onmiddellijk een afschrift van het verbeterende arrest aan de partijen.

HOOFDSTUK 10. – Kosten

Afdeling 1. – Indexatie

Art. 54. De bedragen die verschuldigd zijn overeenkomstig dit hoofdstuk, worden vijfjaarlijks op 1 januari geïndexeerd op basis van de ABEX-index, met als basisindex die van januari 2010, en met een eerste indexatie op 1 januari 2015.

De bedragen worden afgerond op de dichtstbijzijnde euro, behalve het bedrag, vermeld in artikel 58, dat afgerond wordt op het dichtstbijzijnde veelvoud van 10 cent.

Als dat tot een resultaat leidt dat precies de helft van een euro of van tien cent is, wordt het bedrag naar boven afgerond.

Afdeling 2. – Rolrechten

Art. 55. § 1. Het rolrecht dat verschuldigd is per verzoeker bij het aanhangig maken van een vordering tot vernietiging, bedraagt 175 euro.

Het rolrecht dat verschuldigd is per verzoeker bij het indienen van een vordering tot schorsing, bedraagt 100 euro.

Het rolrecht dat verschuldigd is per tussenkomende partij, bedraagt 100 euro, ongeacht of de tussenkomst geldt voor de vordering tot schorsing of de vordering tot vernietiging.

§ 2. De leidend ambtenaar van het departement of bij zijn afwezigheid zijn gemachtigde, die optreedt in de zin van artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 5°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, is vrijgesteld van de betaling van enig rolrecht.

§ 3. De verzoeker of tussenkomende partij die aantoonst dat zijn inkomsten ontoereikend zijn, is vrijgesteld van de betaling van enig rolrecht.

De verzoeker of tussenkomende partij richt daarvoor een verzoek aan de Raad gelijktijdig met het indienen van zijn verzoekschrift.

De ontoereikendheid van de inkomsten wordt beoordeeld op basis van het koninklijk besluit van 18 december 2003 tot vaststelling van de voorwaarden van de volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de juridische tweedelijfsbijstand en de rechtsbijstand.

§ 4. De griffier deelt de verzoeker of tussenkomende partij het verschuldigde bedrag of de beslissing over de vrijstelling van de betaling van het rolrecht mee.

Art. 56. Het verschuldigde rolrecht wordt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de betekening, vermeld in artikel 55, § 4, gestort op de rekening van het Grondfonds, vermeld in artikel 5.6.3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

Afdeling 3. – Getuigengeld

Art. 57. Aan iedere getuige, ook al verschijnt hij vrijwillig, wordt gevraagd of hij getuigengeld wil.

Het getuigengeld bedraagt maximaal 200 euro en wordt door de kamer begroot en toegekend.

De kosten voor het vervoer op de voordeligste wijze moeten in het getuigengeld begrepen zijn.

Afdeling 4. – Vergoeding voor afschriften of uittreksels

Art. 58. Buiten de kosteloze zending van afschriften van de uitspraak van de Raad overeenkomstig artikel 4.8.29 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, geeft de afgifte door de griffier van een afschrift of uittreksel van een uitspraak aanleiding tot de betaling van een vergoeding van 50 eurocent per bladzijde.

Als de griffier het afschrift of uittreksel per post opstuurt, is een aanvullende vergoeding verschuldigd die gelijk is aan de kosten van een niet-aangetekende brief van genormaliseerd formaat.

Het verschuldigde bedrag wordt gestort op de rekening van het Grondfonds met de vermelding van het arrestnummer en de naam van de persoon die het afschrift of uittreksel aanvraagt, voor de griffier het afschrift of het uittreksel uitreikt.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar of de leidend ambtenaar van het departement of, bij zijn afwezigheid, zijn gemachtigde die om de afgifte van een afschrift of een uittreksel van een uitspraak verzoekt, is vrijgesteld van de betaling van de vergoedingen, vermeld in het eerste lid.

TITEL 3. – Wijzigingsbepalingen

Art. 59. In het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van sommige aspecten van de organisatie en werking van de Raad voor vergunningsbetwistingen worden de volgende artikelen opgeheven :

1° artikel 2, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 september 2010;

2° artikel 9, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 maart 2012;

3° artikel 9/1 tot en met 9/3, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 maart 2012.

TITEL 4. – Slotbepalingen

Art. 60. De volgende regelgevende teksten treden in werking op 1 september 2012 :

1° het decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft;

2° dit besluit.

Art. 61. De Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

Filip Van Acker
Raad voor Vergunningsbetwistingen
Koning Albert II-laan 35, bus 81
1030 Brussel

Algemene coördinatie en eindredactie

Eddie Clybouw

Website

U kan dit jaarverslag raadplegen op de website van de Raad voor Vergunningsbetwistingen
www.rvvb.be
www.raadvoorvergunningbetwistingen.be

Foto

Eddie Clybouw

Gedrukte versie

Na vormgeving is het jaarverslag in een samengebonden gedrukte versie beschikbaar